

1 MEDOO DATÙ

Ini Denu Sa Duwa Libelu Sa Medoo Datù

Na, ini sa kinepelagbas sa gugud denu sa kedatuan sa medoo etaw egkamal sa tanà Islaél egoh anay. Tinulon dahini sa egoh i Datù Dabid nematay owoy si Solomon anak di sa nekesambì kenagdi migkedatù. Miglalag Datù Solomon i enù ka binaelan di sa Dalesan i Nemula kenà da eggsimbà owoy tigtu metudà ma sa keantang di. Dodoo danà i Solomon mig-iniyug diyà si Nemula, nebaed sa kedatuan di, agulé nebaluy duwa sa datù, sebaen diyà tanà Huda denu gimataan owoy sebaen diyà tanà Islaél denu belabagan. Na, duen sa datù migbael mepion, owoy duen ma sa migbael medaet. Dodoo adi-adi pa sa binaelan sa medoo datù egkamal sa tanà Huda diyà sa binaelan sa medoo datù diyà tanà Islaél. Dodoo inilingan doo sa medoo datù tegeHuda sa medaet binaelan sa medoo datù diyà tanà Islaél. Ininiyugan da Nemula i enù ka egpenemulawen da polo sa medoo inetaw, huenan di piniqtamayan i Nemula kagda.

Na, iya ma sa tinulon dahini sa binaelan sa medoo tegesugkow kagi i Nemula. Duwa sa tegesugkow di miglalag, si Iliyas owoy si Ilisiya.

Ini Sa Egoh I Datù Dabid Lukes Dé Temù

1 ¹Na, lukes dé temù Datù Dabid i owoy apiya dugbunan pa sa medoo mekepal kayab, tapay doo egkegenawan. ²Huenan di, eg-ikagi diyà kenagdi sa medoo eggsugùsuguen di, guwaen da, “Datù Meadatan, pandayà ko kami lumagbet sa batàbatà kenogon atung umipat keniko, anì tépèden di kuna humibat anì endà megenawan ka.”

³Huenan di, miglagbet da sa metolol kenogon diyà tanà

Islaél, agulé hinaa da Abisag i tegeSuném, agulé inuwit da diyà si Datù Dabid. ⁴Metolol temù Abisag i, owoy kagdi sa tegeipat sa datù. Dodoo endà ma eghuliden i Datù Dabid duu.

Ungayà I Adoniya Mebaluy Datù

⁵Na, egpehambug Adoniya i anak i Dabid diyà si Hagit, enù ka ungayà di mebaluy datù. Huenan di, tinapay di sa medoo kalitun datù owoy sa medoo kudà owoy lima pulù geetaw sa medoo tegebantay di. ⁶Na, edung egoh anay pinandayà i Dabid Adoniya i owoy endà

sinigbolow di duu sa medoo egbaelan di. Temù maama Adoniya i owoy kagdi sa muna hadi i Absalom.

⁷Hê, mig-ikagi diyà si Hoab anak i Seluwaya owoy diyà si Abiyatal sa tegesimbà, denu sa hagdi ungayà kumedatù, agulé neiyap da duwa mulig kenagdi.

⁸Dodoo endà migtampil di diyà kenagdi Sadok i sa tegesimbà, si Bénaya anak i Héhoyada, si Natan sa sebaen tegesugkow i Nemula, si Simi, owoy si Li, lapeg sa medoo munoy tegebantay i Dabid.

⁹Sebaen agdaw, mig-angay Adoniya i diyà sa batu Sohélét medapag diyà Én Logél, owoy egbegay uloy diyà si Nemula sa medoo kebilibili, medoo sapi owoy lapeg sa pinegebù nati sapi. Inenggat di sa langun hadi di maama, sa medoo anak i Dabid, owoy sa langun ulu-ulu diyà tanà Huda. ¹⁰Dodoo endà inenggat di duu Natan i sa tegesugkow kagi i Nemula, owoy si Bénaya, owoy sa medoo munoy tegebantay sa datù, lapeg sa дума telahadi di si Solomon.

¹¹Hê, mig-angay Natan i diyà si Batséba sa inay i Solomon owoy mig-igsà, guwaen di, “Endà neketiig ka atu sa binaelan i Adoniya anak i Hagit egoh di ginelal di kagdi datù, owoy endà neketiig di Datù Dabid i denu iya wé? ¹²Na, amuk ungayà ko mealukan ka owoy sa anak ko si Solomon, pangunuti ko sa dadan ku. ¹³Angay ka si Datù Dabid dò owoy ikagiya ko, guwaen ko, ‘O Datù Meadatan, beken

atu migpengibet ka diyà kenak sa nita anak si Solomon sa mekesambì keniko kumedatù? Hê, maen di ya si Adoniya polo ini egoh di sa egpedatù?’ ¹⁴Ligò ko telibubu egsetawit diyà sa datù, lumudep a anì petuuwen ku sa eg-ikagiyaen ko.”

¹⁵Agulé mig-angay Batséba i diyà sa bilik sa datù. Na, lukes dé temù Datù Dabid i owoy si Abisag tegeSuném sa eg-apat kenagdi. ¹⁶Na, migligkued Batséba i tandà sa keadat di sa datù. Mig-igsà Datù Dabid i, guwaen di, “Ngadan sa baelan ku diyà keniko?”

¹⁷Agulé migsagbì Batséba i, guwaen di, “O Datù Meadatan, migpasad ka diyà kenak diyà sa taengan i Datù Nemula sa Nemula ko, sa nita anak si Solomon sa mekesambì diyà keniko kumedatù. ¹⁸Dodoo ini egoh di si Adoniya dé polo sa nebaluy datù, owoy endà neketiig ka denu ini i. ¹⁹Migbegay uloy Adoniya i sa medoo pinegebù nati sapi owoy sa medoo kebilibili, owoy inenggat di langun sa medoo anak ko maama, liyu daa si Solomon sa egsugùsuguen ko. Inenggat di ma Abiyatal i sa tegesimbà, owoy si Hoab sa ulu-ulu sa medoo sundalu ko. ²⁰Owoy ini egoh di, o Datù Meadatan, eg-angat-angat sa medoo tegeIslaél sa kepeukit ko amuk ngadan di etaw sa mekesambì diyà keniko kumedatù. ²¹Na, amuk endà duen baelan ko igoh di, ipelagà da kami si Solomon anak ku

medoo tegebael salà amuk mematay ka dé.”

²² Ligò di telibubu pelà eg-ikagi Batséba i diyà sa datù, migtebow Natan i sa tegesugkow kagi i Nemula. ²³ Owoy tinolonon da sa datù denu sa egoh i Natan migtebow. Agulé igpeumow sa datù Natan i. Hê, egoh i Natan miglasud, migligkued tandà sa keadat di sa datù.

²⁴ Agulé eg-ikagi Natan i, guwaen di, “O Datù Meadatan, mig-ikagi ka pa diyà si Adoniya sa egoh di kagdi dé sa pesambì diyà keniko pedatù? ²⁵ Na, ini egoh di egbegay dé uloy sa medoo tudu sàpì owoy sa medoo pinegebù nati sàpì owoy sa medoo kebilibili. Owoy inenggat di sa langun anak ko maama, owoy sa ulu-ulu sa medoo sundalu ko, owoy sa tegesimbà si Abiyatal. Takà da egkaen owoy eg-inem ini egoh di, owoy eg-ikagi da, guwaen da, ‘Mehagtay Datù Adoniya i!’ ²⁶ Dodoo aken i egsugùsuguen ko, lapeg si Sadok sa tegesimbà, owoy si Bénaya anak i Héhoyada, owoy sa egsugùsuguen ko ma si Solomon, endà inenggat di duu. ²⁷ Binaelan ko pa atu ini i, O Datù Meadatan? Maen di ya endà pinetiig ko kami amuk ngadan di etaw sa pesambì diyà keniko pedatù?”

Ini Sa Egoh I Dabid Migpedatù Si Solomon

²⁸ Na, eg-ikagi Datù Dabid i, guwaen di, “Ikagiyi ko Batséba

ya anì umangay dini.” Agulé mig-angay Batséba i diyà sa taengan sa datù.

²⁹⁻³⁰ Agulé migpasad Datù Dabid i, guwaen di, “Egpengibet a diyà sa nehagtay Nemula, sa Nemula egpigtuuwen sa medoo tegeIslaél sa mig-aluk kenak diyà sa langun kelikutan ku. Petuuwen ku ini egoh di sa igpasad ku diyà keniko diyà sa taengan i Datù Nemula, egoh di sa anak ta si Solomon sa pesambì diyà kenak kumedatù.”

³¹ Agulé migligkued^a Batséba i tandà sa keadat di sa datù owoy mig-ikagi, guwaen di, “O Datù Dabid, hedem kumelalù ka!”

³² Mig-ikagi Datù Dabid i, guwaen di, “Peangay ko dini Sadok i sa tegesimbà, lapeg si Natan sa tegesugkow i Nemula, owoy si Bénaya anak i Héhoyada.” Agulé egoh da migtebow, ³³ eg-ikagi sa datù diyà kenagda, guwaen di, “Pekudà yu sa anak ku si Solomon diyà sa mula^b ku, owoy uwit yu ma sa duma pineulu-ulu ku dutu tebulan Gihon dò.

³⁴ Agulé amuk mekeuma yu dutu, kiyu Sadok owoy si Natan sa humudud sa lana diyà sa pulu i Solomon tandà sa egoh di kagdi sa hinemilì datù diyà sa tanà Islaél. Agulé hiyup yu sa tegbuli owoy ikagi yu metaled, guwaen yu, ‘Mehagtay Datù Solomon i!’ ³⁵ Hê, amuk meubus, unuti yu angay dini, owoy menuu diyà sa

^a 1:31 Iya sa adat da egligkued da taman nekedekek sa kilay da diyà tanà tandà sa keadat da sa datù.

^b 1:33 Lagà kudà sa mula, dodoo diisek diyà sa tigtu kudà. Kudà sangil diyà sa kagi Menubù.

bangkù datù sa kenà ku egpenuu anì kagdi dé sa pesambì diyà kenak. Kagdi sa hinemilì ku kumamal diyà tanà Israél owoy tanà Huda.”

³⁶Agulé migsagbì Bénaya i anak i Héhoyada, guwaen di, “Baelan ké iya wé! O Datù Meadatan, hedem sa Nemula egpigtuuwen ko sa petuu ini i. ³⁷Hedem unut-unutan i Datù Nemula sa anak ko si Solomon lagà medaa sa keunut-unut di diyà keniko. Hedem pelowonen di pa uman sa hagdi kedatù diyà sa niko kedatù.”

³⁸Agulé, mig-ipanaw Sadok i sa tegesimbà owoy si Natan sa tegesugkow kagi i Nemula, owoy si Bénaya anak i Héhoyada, lapeg sa medoo munoy tegebantay^c i Datù Dabid. Pinekudà da Solomon i diyà sa hinagtay mula i Datù Dabid owoy inuwit da dutu tebulan Gihon dò. ³⁹Hê, kinuwa i Sadok sa sidung tinagan lana diyà sa Tolda i Nemula. Agulé hinududan da lana sa pulu i Solomon owoy hiniyup da sa tegbuli. Hê, langun da mig-ikagi metaled, guwaen da, “Mehagtay Datù Solomon i!” ⁴⁰Agulé ighated sa medoo etaw Datù Solomon i dutu Hélushalém dò owoy danà sa kekeanggan da, takaan da eghiyup sa tegbuli owoy migkenegkeneg sa tanà danà sa keseléken da.

⁴¹Na, ini i langun, dinineg i Adoniya owoy sa medoo

melengen di egoh da buyu dé egkeubus egkaen. Egoh i Hoab migdineg sa dagì tegbuli, mig-igsà, guwaen di, “Ngadan sa nebaelan sa pesuwan da takà egséléken diyà sa dakel menuwa?”

⁴²Egoh di pelawà telibubu eg-ikagi, nekeuma Honatan i anak i Abiyatal sa tegesimbà. Mig-ikagi Adoniya i, guwaen di, “Lasud ka enù ka mepion ka etaw owoy duen kéen sa tigtu mepion tulonen ko.”

⁴³Hê, egsagbì Honatan i, guwaen di, “Endà! Endà mepion di tulon, enù ka ginelal i Datù Dabid polo datù Solomon i.

⁴⁴Sinugù di Sadok i sa tegesimbà, si Natan sa tegesugkow i Nemula, owoy si Bénaya anak i Héhoyada, anì uwiten da Solomon i.

Mig-unut ma sa medoo munoy tegebantay i Dabid. Pinekudà da Solomon i sa mula sa datù.

⁴⁵Na, egoh da nekeuma diyà sa tebulan Gihon, hinududan i Sadok owoy Natan lana sa pulu i Solomon enù ka ginelal da kagdi datù. Agulé edung sa kepegaun da sa kekeanggan da taman sa ketebow da, huenan di nebogo sa dakel menuwa. Owoy iya sa sélék egdinegen yu. ⁴⁶Na, igoh si Solomon dé sa egpenuu diyà sa bangkù datù. ⁴⁷Owoy mig-angay ma diyà si Datù Dabid sa medoo pineulu-ulu di anì angganen da. Guwaen da, ‘Hedem pelowonen pa uman i Datù Nemula, sa Nemula ko, sa lalag i Solomon

^c1:38 Iya sa medoo munoy tegebantay i Dabid sa medoo etaw Kelitiyo owoy sa medoo etaw Peletiyo.

owoy sa kedatù di diyà sa lalag sa niko kedatuan.' Agulé migpetuyuh Dabid i diyà sa kenà di eghibat owoy migsimbà diyà si Datù Nemula. ⁴⁸Owoy mig-ikagi, guwaen di, 'Meolò Datù Nemula i sa Nemula sa tanà Islaél, enù ka hinaa ku dé sa anak ku egpesambi kenak egpedatù.' "

⁴⁹Na, egoh sa melengen i Adoniya neketiig, migtigdeg da langun owoy tigtu da nelimedangan, hê nesepalakpalak da egpelaguy. ⁵⁰Aglulé nelimedangan ma Adoniya i diyà si Solomon, huenan di mig-angay diyà sa Tolda i Nemula owoy migsabà diyà sa pagung diyà sa medoo pisuk sa kenà da egbegay uloy. ⁵¹Aglulé duen sa egtulon diyà si Solomon, guwaen di, "Nelimedangan diyà keniko Adoniya i, owoy migkukung egsabà ini egoh di diyà sa pagung sa kenà egbegay uloy diyà si Nemula. Iya sa ungarà di masad ka hedem ani endà imatayan ko duu."

⁵²Migsagbi Solomon i, guwaen di, "Amuk endà mael di medaet, endà mematay di. Dodoo amuk medaet sa baelan di, meimatayan doo." ⁵³Aglulé igpeangay i Datù Solomon Adoniya i dutu siedò kenà da egbegay uloy. Hê egoh i Adoniya migtebow, migligkued danà sa keadat di si Datù Solomon. Agulé mig-ikagi Solomon i diyà kenagdi, guwaen di, "Likù ka dé."

Ini Sa Egoh I Datù Dabid Nematay

2 ¹Na, egoh i Dabid medapag dé mematay, inikagiyan di

sa anak di si Solomon, ²guwaen di, "Buyu dé meelut sa pused ku. Huenan di, pebagel ko sa pedu ko owoy ilingi ko sa adat sa lukes maama. ³Pangunuti ko takà sa langun igsugù i Datù Nemula, owoy baeli ko ma sa uyot di. Pangunuti ko sa medoo uledin di owoy sa medoo kitab di owoy sa medoo igsugù di igpesulat di diyà si Mosis. Amuk baelan ko iya wé, kumepion doo sa ketamanan sa langun baelan ko sumalà dé sa angayan ko. ⁴Owoy ipetuu i Datù Nemula ma sa igpasad di diyà kenak egoh di migtulon diyà kenak dumuen doo sa tugod ku kumedatù diyà siini tanà Islaél taman sa egoh da daa tigtu egpangunut diyà si Nemula danà di sebaen daa sa pedu da diyà kenagdi.

⁵"Na, ini pa sa dadan ku diyà keniko. Netiigan ko doo sa binaelan i Hoab anak i Seluwaya diyà kenak egoh di mig-imatay sa duwa ulu-ulu sundalu tegeIslaél, si Abnél anak i Nél owoy si Amasa anak i Hitél. Inimatayan di kagda lagà sa medoo kuntelà di diyà sa kesegilaway, dodoo binaelan di iya wé egoh di endà duen gila. Huenan di, kagdi doo sa mekesagbi sa kinepatay da. ⁶Baeli ko diyà kenagdi sa enget, muni dé diyà sa milantek penemdem ko, dodoo yaka egpandayà duu mematay metanà diyà sa kelukesan di. ⁷Dodoo bael ka mepion diyà sa medoo anak i Balsilay tegeGalaad. Owoy peselengan ko kagda kumaen

diyà keniko, enù ka binuligan da aken egoh ku migpelaguy kedu diyà sa telehadi ko si Absalom. ⁸Yaka egkelipengan duu egbael sa enget diyà si Simi anak i Géla tugod i Bénhamin kedu diyà menuwa Bahulim, enù ka tigtu tinubad di aken egoh ku mig-angay Mahanaim dò. Dodoo egoh ké nesehaa diyà sa lawa wayeg Holdan, migpasad a diyà kenagdi diyà sa taengan i Datù Nemula anì endà imatayan ku duu. ⁹Dodoo ini egoh di, pigtamayi ko kagdi. Milantek sa penemdem ko, huenan di netiigan ko sa enget baelan ko diyà kenagdi. Apiya di pa lukes dé, peimatayi ko doo.”

¹⁰Na, neuma dé sa egoh i Datù Dabid nematay, owoy iglebeng da diyà Héluasalm sa pinengadanan da Menuwa i Dabid. ¹¹Na, epat pulù gepalay sa lugay i Dabid migpedatù, enù ka pitu gepalay sa lugay di datù diyà menuwa Hibelon, agulé telu pulù owoy telu gepalay sa lugay di datù egoh di mig-ugpà diyà Héluasalm. ¹²Agulé egoh i Dabid nematay, si Solomon anak di sa nekesambì kenagdi egpedatù, owoy tigtu migkebagel sa kekamal di sa kedatuan di.

Ini Sa Ego I Adoniya Nematay

¹³Na, mig-angay Adoniya i anak i Hagit diyà si Batséba inay i Datù Solomon. Mig-igsà Batséba i diyà kenagdi, guwaen di, “Kepionon pa sa eg-angayen ko dini?”

Migsagbì Adoniya i, guwaen di, “Hoò, kepiyonon. ¹⁴Dodoo

duen daa sa egpegeniyen ku diyà keniko.”

Mig-igsà dema Batséba i, guwaen di, “Ngadan iya wé?”

¹⁵Migsagbì Adoniya i, guwaen di, “Netiigan ko aken dé hedem sa datù, owoy eg-angatan sa medoo tegeislaél iya wé. Dodoo tigesà sa nebaelan. Sa hadi ku polo sa negelal datù enù ka kagdi sa inungayà i Nemula.

¹⁶Na, duen daa sa eg-ungayaen ku diyà keniko ini egoh di. Owoy hedem yaka egsegél duu.”

Hê, mig-igsà Batséba i, guwaen di, “Ngadan iya wé?”

¹⁷Agulé migsagbì Adoniya i, guwaen di, “Amuk mebaluy, ikagiyi ko pa Datù Solomon na anì ipesawa di kenak Abisag i sa tegeSuném. Netiigan ku endà segélen di duu sa niko eg-ikagiyen.”

¹⁸Migsagbì Batséba i, guwaen di, “Hoò, ikagiyen ku diyà sa datù.”

¹⁹Hê, mig-angay Batséba i diyà si Datù Solomon anì tulonon di sa kepegeni i Adoniya. Na, egoh di mighaa kenagdi, migtigdeg Solomon i anì siegungen di owoy migligkued enù ka eg-adatan di sa inay di. Hê, mig-ugsad dema diyà sa bangkù di. Agulé igpekuwa di sa sebaen metolol bangkù, owoy pineugsad di sa inay di denu kuwanan di.

²⁰Hê, mig-ikagi Batséba i, guwaen di, “Duen hedem sa tukééy pegenyen ku diyà keniko, owoy amuk mebaluy, yaka egsegél duu.”

Agulé migsagbì sa datù, guwaen di, “Tulon ko, Inay; enù ka endà mesegél ku duu.”

²¹Agulé, mig-ikagi Batséba i, guwaen di, “Pesawai ko Abisag i sa tegeSuném diyà sa kakay ko si Adoniya.”

²²Hê, sinagbian i Datù Solomon, guwaen di, “Maen di ya ungayaen ko ipesawa Abisag i diyà si Adoniya? Tani ko ma’t ungayaen ko ma ibegay ku sa kedatuan ku diyà kenagdi? Enù ka kakay kagdi i, owoy egtampil diyà kenagdi Abiyatal i sa tegesimbà owoy si Hoab anak i Seluwaya!”

²³Hê, migpasad Datù Solomon i diyà sa taengan i Datù Nemula, guwaen di, “Hedem pigtamayan i Nemula aken amuk endà meimatayan Adoniya i danà sa inikagi di. ²⁴Si Nemula sa mighemilì owoy miggelal kenak diyà sa kedatuan sa emà ku si Datù Dabid. Igpétuu di sa pasad di ibegay di sa kedatuan diyà kenak owoy diyà sa medoo tugod ku. Huenan di, egpasad a diyà sa nehagtay Nemula meimatayan Adoniya i diyà siini agdaw.” ²⁵Agulé sinugù i Datù Solomon Bénaya i anak i Héhoyada anì imatayan di Adoniya i. Hê, nematay.

²⁶Na, mig-ikagi Datù Solomon i diyà si Abiyatal sa tegsimbà, guwaen di, “Likù ka dé dutu galebekan ko dò diyà menuwa Anatot. Enget ka ma meimatayan hedem, dodoo endà imatayan ku duu kuna ini egoh enù ka kuna sa дума sa emà ku si Dabid atung eg-ipat sa Baul Tandà Pasad i Nemula, owoy nekeunut ka ma sa medoo kelikutan di.” ²⁷Huenan di, kinedanan

i Solomon sa gelal i Abiyatal tegesimbà diyà si Nemula. Hê, neketuu dé sa inikagi i Nemula egoh anay dutu menuwa Silo dò denu sa malayan i Eli.

Ini Sa Egoh I Hoab Nematay

²⁸Na si Hoab, endà migtampil di diyà si Absalom anì mebaluy datù, dodoo migtampil polo diyà si Adoniya. Hê, egoh di migdineg denu sa kepatay i Adoniya, migpelaguy eg-apat diyà sa Tolda i Nemula, owoy migsabà diyà sa pagung sa kenà eg-ulow hinagtay igbegay diyà si Nemula. ²⁹Na, egoh i Datù Solomon netulonon mig-apat Hoab i diyà sa Tolda i Nemula owoy migpedapag diyà sa kenà eg-ulow hinagtay, sinugù di Bénaya i anì imatayan di Hoab i.

³⁰Agulé mig-angay Bénaya i diyà sa Tolda i Nemula owoy inikagiyan di Hoab i, guwaen di, “Laun ka, guwaen i Datù.”

Dodoo migsagbì, guwaen di, “Endà lumaun a. Dini a dé mematay!” Hê migpelikù Bénaya i diyà sa datù, owoy tinulon di sa sagbì i Hoab.

³¹⁻³²Hê, mig-ikagi dema Datù Solomon i diyà si Bénaya, guwaen di, “Baeli ko sa inikagi di. Imatayi ko diyà sa tolda owoy lebengi ko. Amuk hediya, endà mesagbian ku duu owoy sa malayan sa emà ku sa keimatay di sa etaw endà duen salà. Enù ka inimatayan di Abnèl i anak i Nèl, sa ulu-ulu sundalu diyà tanà Islaél, owoy inimatayan di ma Amasa i anak i Hitèl, sa ulu-ulu sundalu diyà tanà Huda.

Imatayan di siini medoo etaw endà duen salà owoy endà ma netiigan sa emà ku duu. Owoy uman da pa metudà etaw kagda ya diyà si Hoab. Na, ini egoh di sulien i Nemula kagdi danà sa binaelan di diyà kenagda. ³³Huenan di, si Hoab owoy sa medoo tugod di sa sumagbì taman melugay sa kinepatay siini medoo etaw. Dodoo si Dabid lapeg sa medoo tugod di owoy sa kedatuan di, mebegayan polo sa melanih keugpà taman sa taman.”

³⁴Hê, mig-angay Bénaya i diyà si Hoab owoy inimatayan di. Agulé iglebeng da diyà sa munoy tanà di, medapag diyà sa begangbegang. ³⁵Na, ginelal i Solomon Bénaya i ulu-ulu sa medoo sundalu sambì i Hoab. Owoy si Sadok sa tegesimbà sa igsambì di si Abiyatal.

Ini Sa Egoh I Simi Nematay

³⁶Na, igpeumow i Solomon Simi i owoy inikagiyan di, guwaen di, “Petigdeg ka sa niko munoy dalesan diyà menuwa Hêlusalém owoy ugpà ka dahiya. Yaka eg-angay ya diyà sa liyu menuwa. ³⁷Diyà sa gai ko lumegkà owoy matas diyà sa lawa’t Kidelon, mematay ka, owoy kuna doo sa meselsel amuk mbaelan ini i.”

³⁸Na, migsagbì Simi i, guwaen di, “Mepion sa inikagi ko, pangunutan ku iya wé!” Huenan di, melugay mig-ugpà Simi i diyà Hêlusalém.

³⁹Dodoo egoh sa ketelu di gepalay, migpelaguy sa

duwa egsugùsuguen di owoy mig-angay da diyà si Datù Akis anak i Maaka sa datù diyà menuwa Gat. Na, egoh i Simi migdineg, ⁴⁰siniyaan di sa asnu di owoy migkudà eg-angay diyà si Akis diyà menuwa Gat anì pengauwen di sa duwa egsugùsuguen di. Hê, hinaa di kagda owoy inuwit di eglikù.

⁴¹Na, duen sa migtulon diyà si Solomon sa egoh i Simi miglegkà diyà Hêlusalém owoy mig-angay Gat dò owoy nekelikù dé. ⁴²Huenan di, igpeumow i Solomon Simi i owoy inikagiyan di, guwaen di, “Beken atu pinepasad ku kuna diyà sa taengan i Datù Nemula anì endà lumegkà ka dini owoy endà umangay ka diyà sa liyu menuwa, enù ka mematay ka? Hê, egoh iya inikagi ko mepion sa inikagi ku owoy pangunutan ko. ⁴³Na, maen di ya endà igpetuu ko duu sa igpasad ko diyà si Nemula, owoy endà pinangunutan ko duu sa igsugù ku diyà keniko?”

⁴⁴Na, mig-ikagi sa datù diyà kenagdi, guwaen di, “Netiigan ko doo diyà sa pedu ko sa langun binaelan ko medaet diyà sa emà ku si Dabid. Ini egoh di sulien i Nemula kuna danà sa medoo medaet binaelan ko. ⁴⁵Dodoo bagian i Datù Nemula aken, owoy pebagelen di sa kedatuan sa emà ku si Dabid taman melugay.”

⁴⁶Agulé sinugù sa datù Bénaya i anak i Héhojada anì imatayan di Simi i. Hê, inuwit i Bénaya Simi i eglauw owoy

inimatayan di. Huenan di, uman pa migkebagel sa kekamal i Solomon sa kedatuan di.

**Ini Sa Egeh I Solomon Migpegeni
Diyà Si Nemula Ani Tigtu
Kumilantek**

3¹Na, neseasad da Solomon i si Palo tegeIgiptu egoh i Solomon migsawa sa anak di. Agulè inuwit i Solomon sa bayi anak i Palo diyà sa Menuwa i Dabid, owoy pineugpà di dahiya taman egoh di neubus egbael sa dinelingdingan di owoy sa Dalesan i Nemula kenà da eg-simbà owoy sa kutà nekeulingut diyà menuwa Hé-lusalém. ²Na sa medoo tegeIslaél, iya pelawà sa kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà si Nemula sa medoo atung kenà da eg-ulow binaelan da diyà sa medoo getan-getan, enù ka egoh iya, endà pa egbaelan da duu sa Dalesan i Nemula kenà da sumimbà diyà kenagdi. ³Na, tigtu eghiduwani i Solomon Datù Nemula i, owoy egpangunut ma diyà sa igsasà sa emà di si Dabid. Dodoo apiya di pa hediya sa egbaelan di, dutu doo siedò getan-getan sa kenà di eg-ulow sa mepion ngadeg owoy sa medoo hinagtay ibegay di diyà si Nemula.

⁴Na, sebaen agdaw mig-angay Datù Solomon i diyà menuwa Gibiyon anì ulowen di sa ibegay di diyà si Nemula, enù ka dahiya sa mapulù atung kenà

da eg-ulow sa hinagtay ibegay da amuk eg-simbà da.^d Na, egoh di eg-simbà dahiya, ibegay di sa sengibu hinagtay eg-ulowen di diyà siedò atung kenà da eg-ulow.

⁵Hê, egoh sa sigep egoh i Solomon pelawà dutu Gibiyon dò, pinetegeinep i Datù Nemula. Mig-ikagi Nemula i diyà kenagdi, guwaen di, “Ngadan sa ungayaen ko ibegay ku diyà keniko?”

⁶Migsagbì Solomon i, guwaen di, “Igphehaa ko sa dakel kehidu ko diyà si Dabid emà ku sa eg-sugùsuguen ko egoh anay, enù ka meeles sa kepangunut di diyà keniko owoy metiengaw owoy metudà ma sa pedu di diyà sa kehaa ko. Inumanan ko ma sa kehidu ko kenagdi danà ko mighemilì kenak, aken i sebaen anak di, mekesambì kenagdi kumedatù ini egoh di. ⁷Na, o Datù Nemula sa Nemula egpigtuuwen ku, igtuhì ko aken si Emà kumedatù, dodoo endà nelayam a egpedatù owoy tigtu endà duen sa egkegaga ku kumamal. ⁸Dodoo igpekamal ko doo diyà kenak siini temù medoo etaw hinemilì ko, sa endà mebilang danà da medoo temù. ⁹Huenan di, begayi ko aken sa milantek penemdem anì mekamal ku siini medoo etaw hinemilì ko owoy anì meketiig a ma sa mepion owoy sa medaet. Enù ka ngadan di etaw sa mekekamal siini temù medoo etaw hinemilì ko amuk endà tabangan ko duu?”

^d 3:4 Diyà Gibiyon sa Tolda i Nemula igpebael i Mosis egoh anay kenà da eg-simbà diyà si Nemula. Huenan di, dahiya sa mapulù atung kenà da eg-ulow sa hinagtay ibegay da amuk eg-simbà da. Basa ko ma 2 Kelonikas 1:3-6.

¹⁰Na, netuuwan Nemula i diyà sa pinegeni i Solomon. ¹¹Huenan di, sinagbian di, guwaen di, “Na, danà di endà egpegeniyen ko duu sa egoh ko melalù diyà tanà ataw ka sa egoh ko mebegayan medoo pilak ataw ka sa egoh ko lumugpi sa medoo kuntelà ko, dodoo egpegeniyen ko polo sa milantek penemdem ko anì kumetudà sa keantang ko, ¹²huenan di, ipetuu ku doo sa egpegeniyen ko. Begayan ku kuna sa tigtu milantek penemdem endà metepeng di sa liyu etaw, iling ka sa medoo etaw egoh anay ataw ka sa etaw mekesetugdug diyà keniko. ¹³Owoy ibegay ku ma diyà keniko sa medoo endà egpegeniyen ko duu, sa medoo pilak owoy sa keolò da keniko anì endà metepeng ka sa medoo liyu datù nehagtay ini egoh di. ¹⁴Amuk unutan ko sa uyot ku owoy amuk tigtu ka mangunut diyà sa medoo uledin ku owoy sa medoo igsugù ku, lagà sa kepangunut sa emà ko si Dabid, begayan ku ma kuna sa lalù ko diyà tanà.”

¹⁵Agulé migtikela Solomon i. Hê, netiigan di tegeinep sa egoh di inikagiyan i Nemula. Agulé egoh di miglikù dutu Hêlusalém dò, mig-angay egtigdeg diyà sa taengan sa Baul Tandà Pasad i Datù Nemula owoy duen medoo hinagtay inulow di egoh di egsimbà, owoy duen ma sa medoo liyu hinagtay inimatayan di danà di egpesalamat diyà si Nemula, owoy igpebael di ma sa dakel pista anì mista sa langun pineulu-ulu di.

Ini Sa Ketudà Keantang I Solomon

¹⁶Na, sebaen agdaw duen sa duwa bayi tegepediyangdang mig-angay diyà si Datù Solomon. ¹⁷Mig-ikagi sa sebaen bayi diyà kenagdi, guwaen di, “O Datù, aken owoy siini bayi, neseseled ké diyà sa sebaen daa dalesan. Mig-anak a maama ligò di dahiya ma kagdi ya diyà sa dalesan. ¹⁸Agulé egoh di neuma sa ketelu di agdaw, mig-anak ma maama kagdi ya, huenan di anan ké dé épê anak. Duwa ké daa anan bayi eglebù diatas, endà duen sa liyu etaw dahiya. ¹⁹Agulé sebaen sigep nematay sa anak siini sebaen bayi minetumê di danà di migbelikid. ²⁰Hê, mig-enaw egoh di teliwadà sigep, owoy kinuwa di siini anak ku egoh ku egtudug pelawà owoy igsambi di polo sa hagdi anak nematay igtenà di diyà sa kilidan ku. ²¹Agulé egoh di sumimag egoh ku mig-enaw anì pesusuwen ku sa anak ku, hinaa ku nematay polo. Agulé egoh ku temù eghahaa sa batà, beken mabes iya sa anak ku.”

²²Dodoo mig-ikagi sa keduwa bayi, guwaen di, “Endà ha! Egbutbut ka daa. Naken doo siini batà nehagtay, owoy niko polo iya wé nematay.”

Mig-ikagi dema sa bayi muna migtulon, guwaen di, “Endà tuu iya wé. Niko polo sa nematay, owoy naken iya wé nehagtay.” Hê, egkesesigbolow da diyà sa taengan i Datù Solomon.

²³Agulé mig-ikagi Datù Solomon i, guwaen di, “Duwa

yu eg-ingani siini batà nehagtay, dodoo endà duen sa eg-ingani sa batà nematay. Na, ngadan tayu di sa épê ketuu diyà keniyu?”

²⁴Agulé sinugù i Datù Solomon sa sebaen etaw di, guwaen di, “Uwiti ko aken sundang.” Hê, inangay sa sinugù di owoy inuwit di sa sundang diyà kenagdi.

²⁵Agulé mig-ikagi Datù Solomon i, guwaen di, “Tepi ko siini batà nehagtay anì sedibaluyan da.”

²⁶Hê, egoh sa tigtu inay sa batà migdineg iya wé, nekiyang sa atay di danà sa kehidu di sa anak di. Huenan di, mig-ikagi diyà si Datù Solomon, guwaen di, “O Datù, amuk hediya, begayi ko dé diyà kenagdi sa batà. Yaka daa egtepi duu.”

Dodoo mig-ikagi dema sa sebaen bayi, guwaen di, “Pelagbasi ko dé tepi anì endà duen sa tayu mekeépê.”

²⁷Agulé mig-ikagi dema Datù Solomon i, guwaen di, “Amuk hediya, endà tepiyen ta duu sa batà. Dodoo begayi yu polo diyà sa bayi muna mig-ikagi, enù ka kagdi sa tigtu inay di.”

²⁸Na, egoh sa langun tegeIslaél migdineg sa lalag iya wé kineantang i Datù Solomon, tigtu eg-adatan da kagdi enù ka netiigan da binegayan i Nemula dé kagdi sa milantek penemdem anì metudà sa keantang di.

Ini Sa Medoo Pineulu-ulu I Solomon

4 ¹Na, migpedatù Solomon i diyà tanà Islaél. ²Owoy ini sa medoo pineulu-ulu di épê mapulù gelal:

Si Asaliya tugod i Sadok sa ulu-ulu sa tegesimbà.

³ Si Iliholép owoy si Ahiya anan anak i Sisa sa atung tegesulat sa datù.

Si Héhosapat anak i Ahilud sa tegeipat sa medoo sulat denu sa kedatuan.

⁴ Si Bénaya anak i Héhoyada sa ulu-ulu sa medoo sundalu.

Si Sadok owoy si Abiyatal sa tegesimbà.

⁵ Si Asaliya anak i Natan sa ulu-ulu sa medoo gubilnadul diyà tanà Islaél.

Si Sabud sa tegesimbà anak i Natan ma sa atung tegedadan sa datù.

⁶ Si Ahisal sa ulu-ulu eg-ipat sa dinelingdingan.

Si Adonilam anak i Abda sa ulu-ulu sa medoo egpegesen da egpegalebek.

⁷Na, duen ma sa sepulù owoy duwa gubilnadul i Datù Solomon diyà tanà Islaél. Kagda sa egbegay sa kaenen sa datù lapeg sa malayan di. Uman sebaen diyà kenagda sigbulanay da egbegay kaenen diyà sa datù uman palay. ⁸Ini sa ngadan da:

Si Bén Hul sa gubilnadul diyà sa getan-getan Ipelaim.

⁹ Si Bén Dékel sa gubilnadul diyà menuwa Makas, menuwa Siyalbim, menuwa Bétsémés, owoy menuwa Élon Bét Hanan.

¹⁰ Si Bén Héséd sa gubilnadul diyà menuwa Alubot owoy menuwa Soko owoy sa uwang Hépél.

- ¹¹ Si Bén Abinadab sa
gubilnadul diyà Napot-Dol
owoy kagdi sa sawa i
Tapat anak i Solomon.
- ¹² Si Baana anak i Ahilud sa
gubilnadul diyà menuwa
Taanak owoy Mégido
owoy sa uwang Bét San
medapag diyà menuwa
Salitan denu gimataan
sa menuwa Héslil, owoy
nekelapeg ma sa medoo
menuwa kumedu diyà
Bét San mangay diyà
Abél Mihola owoy taman
tanà dutu sa menuwa
Hokmiam.
- ¹³ Si Bén Gébel sa gubilnadul
diyà menuwa Lamot diyà
tanà Galaad, lapeg sa
medoo tukééy menuwa
i Hayél tugod i Manasé.
Kagdi ma sa eg-ipati sa
uwang tanà Algob diyà
Basan, lapeg sa enem pulù
dakel menuwa di nelikub
kutà anan pinakelan
tumbaga sa pintù.
- ¹⁴ Si Abinadab anak i Ido sa
gubilnadul diyà tanà
Mahanaim.
- ¹⁵ Si Ahimaas sa gubilnadul
diyà tanà Naptali, owoy
kagdi sa sawa i Basimat
anak i Solomon.
- ¹⁶ Si Baana anak i Husay sa
gubilnadul diyà tanà Asél
owoy menuwa Alot.
- ¹⁷ Si Héhosapat anak i Paluwa
sa gubilnadul diyà tanà
Isakal.

- ¹⁸ Si Simi anak i Éla sa
gubilnadul diyà tanà
Bénhamin.
- ¹⁹ Si Gébel anak i Uli sa
gubilnadul diyà tanà
Galaad sa tapay tanà kenà
i Datù Sihon tegeAmoliya
owoy Datù Og tegeBasan
mig-ugpà egoh anay. Si
Gébel daa sa eg-ipati siini
langun tanà.^e

Ini Denu Sa Kekawasaan I Datù Solomon

²⁰Na, nekeiling enay
mantadan endà mebilang sa
kedoo etaw tegeHuda owoy
tegeIslaél. Tigtu medoo sa
kaenen da owoy inemen da,
owoy egkeanggan da. ²¹Si Datù
Solomon sa egkamal sa langun
kedatuan kumedu diyà sa
lawa't Upelatis taman diyà tanà
Pilistiya owoy nekeuma diyà
sa elet sa tanà Igiptu. Egbegay
pelesintu siini medoo kedatuan
diyà si Datù Solomon owoy
egpesakup da diyà kenagdi
taman sa lugay di nehagtay.

²²Na, ini sa mekaen i Datù
Solomon uman agdaw diyà sa
delingdingan, magatus gesakù
sa mepion alina, duwa gatus
gesakù sa endà iseg di mepion
alina, ²³sepulù sapì pinegebù
diyà sa lugenan, owoy duwa
pulù kedoo sapì pinetabtab
diyà sa keluwenluwen, megatus
sa nesewawek kebilibili owoy
kambing, liyu pa sa balangan
seladeng, owoy sa langun

^e4:19 Mebaluy ma guwaen di, "Duen sa sebaen gubilnadul egsabà sa uwang tanà Huda."

mepion balangan manuk awang owoy sa medoo mepion balangan manuk tanà. ²⁴Nekelapeg diyà sa kedatuan i Solomon sa uwang tanà denu eledan agdaw sa wayeg Upelatis, kumedu diyà menuwa Tipsa taman diyà menuwa Gasa. Owoy mepion ma sa kesedumaway da i Solomon diyà sa medoo liyu kedatuan nekedapag diyà kenagdi.

²⁵Na, egoh i Solomon nehagtay pelawà, metanà sa keugpà diyà tanà Huda owoy diyà tanà Islaél kumedu diyà menuwa Dan taman diyà menuwa Bélsiba. Huenan di, endà egkebogo sa uman sebaen etaw egpenuu diyà sa hagdi munoy hinemulan keleg palas owoy kayu pigus.

²⁶Na, duen epat pulù ngibu/lugenan kudà i Datù Solomon atang sa medoo kudà gumodoy sa kalitun kegila, owoy sepulù owoy duwa ngibu sa kedoo tegekudà di.

²⁷Hê, sa sepulù owoy duwa gubilnadul diyà sa uwang tanà Islaél, sigbaenbaenay da uman bulan megay mekaen i Datù Solomon lapeg sa langun etaw diyà sa dinelingdingan. ²⁸Egbegay da ma sa sébada owoy sa medoo kinumpay mekaen sa medoo kudà atung eggodoy sa kalitun eggila owoy sa medoo liyu pa kudà. Amuk meuma sa atas kebegay da, eg-uwiten da ini i diyà sa kenà di atung egtiponen.

Ini Denu Sa Milantek Penemdem I Solomon

²⁹Na, binegayan i Nemula Datù Solomon i sa milantek penemdem owoy medalem kekesabut owoy sa melabel keketiig endà metengkad di. ³⁰Na, miglowon pa uman sa keketiig di diyà sa keketiig sa medoo etaw denu tebowon agdaw owoy diyà sa keketiig sa medoo etaw diyà tanà Igiptu. ³¹Kagdi sa tigtu metiig diyà sa langun etaw, owoy uman pa sa hagdi keketiig diyà si Itan tegeIslan, lapeg sa telu anak i Mahol, si Himan, si Kalkol, owoy si Dalda. Owoy nekeseluh sa lalag di diyà sa medoo tanà nekeulingut. ³²Migbael telu ngibu milantek kagi owoy subela sengibu kedoo't duyuy. ³³Mekepetumàmà ma tumulon denu sa langun balangan hinemula, iling ka sa dakei kayu ataw ka sa tukééy hinemula[§]. Meketulon ma denu sa medoo balangan hinagtay, lapeg sa medoo manuk, sa medoo uled tanà, owoy sa medoo uton. ³⁴Dinineg sa langun datù diyà uwang tanà denu sa milantek kagi i Solomon, huenan di, migpeangay da sa medoo etaw ani dumineg da sa ketulù di.

Egtapayen I Solomon Sa Langun Taman Denu Sa Kebaél Sa Dalesan I Nemula

5 ¹Na, melugay da dé neseloyok Datù Hilam i

^f 4:26 Mebaluy ma guwaen di epat ngibu

[§] 4:33 Iya sa anay kagi, sa kayu sidelu diyà tanà Lébanon taman diyà sa medoo hisop egtubù diyà sa kutà.

tegeTilo owoy si Datù Dabid. Hê, egoh i Datù Hilam nekedineg migkedatù dé Solomon i sambì sa emà di si Dabid, pineangay di sa medoo pineulu-ulu di diyà si Solomon. ²Agulé migpeuwit kagi Solomon i diyà si Datù Hilam, guwaen di, ³“Netiigan ko doo endà nekepetigdeg sa emà ku si Dabid sa simbaan atung kenà di oloen Datù Nemula i sa Nemula egpigtuuwen di, enù ka takà eggila diyà sa medoo kuntelà di nekeulingut diyà kenagdi. Endà mekepetigdeg di duu taman endà ipelugpi i Nemula duu kenagdi sa medoo kuntelà di. ⁴Dodoo ini egoh si Datù Nemula sa Nemula egpigtuuwen ku sa migbegay kenak sa metanà keugpà diyà sa kedatuan ku. Endà dé duen sa kuntelà ku nekeulingut owoy endà ma dé duen sa eg-agtemen medaet tumbow. ⁵Iya sa pesuwan di egpenemdem a egpetigdeg sa simbaan anì meolò Nemula i sa Nemula ku, enù ka iya sa inikagi i Nemula diyà sa emà ku si Dabid, guwaen di, ‘Sa anak ko polo sa isambì ku keniko kumedatù sa petigdeg simbaan sa kenà da umolò kenak.’ ⁶Huenan di, sugù ko sa medoo etaw ko anì pilayen da sa medoo kayu sidelu diyà sa tanà Lébanon. Pebuligen ku ma diyà kenagda sa medoo etaw ku, owoy sukayan ku sa etaw ko sumalà dé sa ungayà ko. Enù ka netiigan ko doo endà duen

etaw diyà kenami metiig milay kayu iling sa medoo etaw ko tegeSidon.”

⁷Na, tigtu neanggan Datù Hilam i egoh di migdineg sa kagi i Datù Solomon. Eg-ikagi, guwaen di, “Meolò Datù Nemula i ini egoh, enù ka binegayan di Dabid i sa milantek anak anì kamalen di sa medoo meadatan etaw tegeIslaé!” ⁸Agulé migpeuwit ma kagi Datù Hilam i diyà si Datù Solomon, guwaen di, “Nesakem ku sa kagi igpeuwit ko diyà kenak. Na, ibegay ku diyà keniko sa eg-ungayaen ko medoo kayu sidelu owoy kayu sipelis. ⁹Hakuten sa medoo etaw ku sa medoo kayu kedu diyà tanà Lébanon taman diyà sa Dagat,^h agulé setépèden da lagà sa belagting owoy peabang-abangen da mangay diyà sa kenà di ungayà ko uwitan. Agulé dutu sepalaken sa medoo etaw ku sa kayu owoy kiyu dé sa kumuwa. Na, iya sa bayad di, begayi ko aken kaenen anì mekaen sa medoo etaw ku diyà sa dilingdingan.”

¹⁰Agulé pineuwitan i Datù Hilam Solomon i sa langun eg-ungayaen di kayu sidelu owoy kayu sipeles. ¹¹Huenan di, uman palay egpeuwiten i Datù Solomon Datù Hilam i enem lagsàⁱ gesakù teligu owoy epat pulù owoy epat lagsà kelitelu lana olibu. ¹²Binegayan i Nemula keketiig Solomon i enù ka iya sa igpasad di. Tigtu

^h5:9 Iya sa ngadan siini dagat ini egoh sa Dagat Méditeliya.

ⁱ5:11 Sepulù ngibu sa lagsà.

mepion sa kesedumaway da i Solomon owoy si Hिलam, owoy neselepasad da anì endà mesegila da.

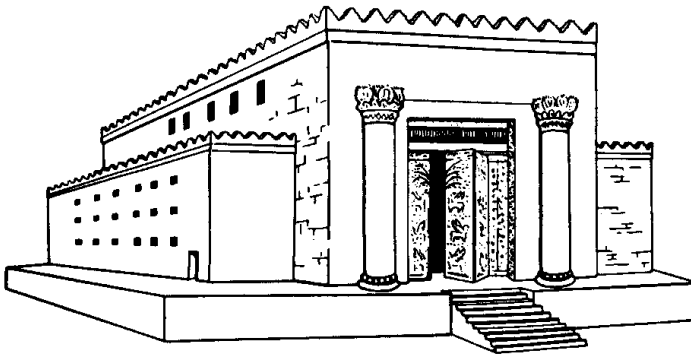
¹³Na, tinegel i Datù Solomon epegalebek sa telu lagsà geetaw kedu diyà sa langun tanà Islaél. ¹⁴Uman bulan, igpeuwit di diyà tanà Lébanon sa sigpuluay ngibu geetaw diyà kenagda. Huenan di, sa uman umpung, segebulan sa lugay da dutu Lébanon dò owoy duwa gebulan ma sa lugay da diyà sa hagda munoy menuwa. Na, si Adonilam sa ulu-ulu siini medoo tegegalebek. ¹⁵Duen pitu lagsà etaw i Solomon sa atung eghakut sa medoo tigol owoy walu lagsà sa egbasbas sa medoo batu diyà sa getan-getan. ¹⁶Duen ma sa telu ngibu owoy telu gatus' tegetungù sa medoo tegegalebek. ¹⁷Owoy danà sa sugù di, migbasbas da sa dakel

owoy tigtu mepion balangan batu anì baelan da peetokon sa simbaan. ¹⁸Na, sa medoo etaw i Solomon owoy sa medoo etaw i Hिलam, lapeg sa tegeGébal, tinapay da sa medoo batu owoy sa medoo kayu atang sa kepetigdeg sa Dalesan i Nemula.

Pinetigdeg I Solomon Sa Dalesan I Nemula

6 ¹Na, egoh sa bulan Sib sa keduwa di gebulan diyà sa keepat di gepalay egoh i Solomon migpedatù diyà tanà Islaél, inedungan di eppetigdeg sa Dalesan i Datù Nemula. Egoh iya, epat gatus walu pulù dé gepalay sa lugay di edung egoh da miglegkà sa medoo tegelslaél kedu diyà tanà Igiptu.

²Na, duwa pulù owoy pitu kamitelu sa ketaes sa Dalesan i Nemula pinetigdeg

Ini sa egoh-egoh sa Dalesan i Nemula binaelan i Solomon

¹5:16 Diyà sa kagi Hibelu, telu pulù owoy telu gatus. Dodoo diyà sa kagi Geligu guwaen di telu pulù owoy enem gatus, owoy hediya ma sa kagi diyà 2 Kelonikas 2:2,18.

i Datù Solomon, owoy siyow kamitelu sa kelabel di, owoy sepulù owoy telu owoy tengà kamitelu sa kehagtaw di. ³Na, epat owoy tengà kamitelu sa kelabel sa tambalà sa Dalesan i Nemula, owoy siyow kamitelu sa ketaes di, neketepeng doo diyà sa kelabel sa sulung di. ⁴Pinebaelan i Solomon ma medoo migkulus tatawan kedu awang mangay denu dalem sa Dalesan i Nemula. ⁵Pinebaelan di ma medoo bilik diyà sa kilidan owoy denu iyugan sa Dalesan i Nemula. Telu logsud siini medoo bilik owoy igtepéd diyà sa kelatkat sa Dalesan i Nemula. ⁶Labi duwa kamitelu sa kelabel sa muna logsud di, owoy labi duwa owoy tengà kamitelu sa keduwa logsud di, owoy labi telu kamitelu sa ketelu logsud di. Huenan di, peanag-anag egkenipis sa kelatkat sa Dalesan i Nemula diyà sa uman logsud di anì meketigdeg sa medoo bilik diyà sa kelatkat, owoy endà dé duen ulan sa medoo tuel di.

⁷Na, egoh di egpetigdegen sa Dalesan i Nemula, tapay dé binasbasan da diyà sa kenà da egkuwa sa medoo batu eggamiten, huenan di endà duen sa egdinegen dagì bakbak owoy sinsil ataw ka muni dé sa medoo tigol putow.

⁸Denu belabagan sa Dalesan i Nemula sa dalan eg-awoh diyà sa anay patal di. Owoy duen sa medoo salikan di mangay diyà sa keduwa owoy ketelu logsud di. ⁹Na, egoh di negulub dé sa kelatkat sa Dalesan i Nemula,

igpebael i Solomon ma sa atep di anan papan kayu sidelu. ¹⁰Labi duwa kamitelu sa kehagtaw sa medoo bilik igpebael di diyà sa kilidan owoy denu iyugan sa Dalesan i Nemula, owoy ginamit di tuel sa kayu sidelu sa ketepéd di iya wé diyà sa Dalesan i Nemula.

¹¹Na, mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Solomon, guwaen di, ¹²⁻¹³“Amuk pangunutan ko sa medoo uledin ku owoy sa medoo sugù ku, ipetuu ku diyà keniko sa igpasad ku diyà si Dabid sa emà ko. Siini Dalesan pinetigdeg ko sa kenà ku umugpà diyà sa medoo etaw ku tegelIslaél owoy endà iniyugan ku duu kagda.”

¹⁴Na, neubus i Solomon sa kepetigdeg di sa Dalesan i Nemula.

Sa Medoo Langun Taman Diyà Sa Dalesan I Nemula

¹⁵Na, dalem sa Dalesan i Nemula, linapinan papan kayu sidelu sa kelatkat di kedu diyà sa saeg taman diyà sa atep di, owoy anan kayu sipelis sa saeg di. ¹⁶Migpebael ma Solomon i sa duwa bilik dalem sa Dalesan i Nemula. Sinibay di ini i sa kayu sidelu kedu diyà sa saeg taman diyà sa atep di. Tigtu Mapulù Bilik sa kepengadan sa bilik denu iyugan sa Dalesan i Nemula, owoy siyow kamitelu sa ketaes di. ¹⁷Sepulù owoy walu kamitelu sa ketaes sa bilik diyà sa taengan sa Tigtu Mapulù Bilik. ¹⁸Linapinan papan kayu sidelu sa kelatkat denu dalem sa Dalesan i Nemula, huenan

di endà mehaa sa medoo batu
kelatkat di. Duen sa medoo
liniluk da éhê palas bulok
egkebukad owoy sa bunga
hinemula éhê palas tapasal.

¹⁹Inengom i Solomon sa Tigtu
Mapulù Bilik dalem sa Dalesan
i Nemula anì itenà dutu sa
Baul Tandà Pasad i Nemula.

²⁰Neteluhung iya wé bilik; siyow
kamitelu sa ketaes di owoy sa
kelabel di owoy sa kehagtaw
di. Igpelabul i Solomon pulung
bulawan sa medoo kelatkat
lapeg sa kisami di. Hediya ma
igpelabul di ma bulawan sa
kenà eg-ulow sa ibegay uloy
diyà si Nemula sa binaelan kayu
sidelu. ²¹Igpelabul di ma pulung
bulawan sa langun dalem sa
Dalesan i Nemula. Igpebael di
ma sa sangkalì bulawan owoy
igtagkes di pebelabag diyà sa
taengan sa Tigtu Mapulù Bilik.
²²Huenan di, nelabul bulawan
langun sa ludep sa Dalesan i
Nemula lapeg sa kenà egbegay
diyà si Nemula diyà sa Tigtu
Mapulù Bilik.

²³Na, igpetenà i Solomon ma
diyà sa ludep sa Tigtu Mapulù
Bilik sa duwa inetaw éhê palas
egsugùsuguen i Nemula sa
binaelan kayu olibu. Epat owoy
tengà kamitelu sa kehagtaw sa
uman sebaen. ²⁴⁻²⁶Na, sa duwa
inetaw éhê palas egsugùsuguen
i Nemula, nesetepeng sa kedakel
da owoy sa egoh-egoh da ma.
Duen sa duwa pakpak siini
inetaw, owoy labi duwa kamitelu
sa ketaes sa uman sebaen
pakpak da. Huenan di, epat
owoy tengà kamitelu sa ketaes

di kumedu diyà sa tegulung sa
dibaluy pakpak di taman diyà
sa tagpedan sa dibaluy pakpak
di. ²⁷Sinetépéd i Solomon
kagda diyà sa Tigtu Mapulù
Bilik owoy nebekah sa pakpak
da. Nesetuemel sa tegulung sa
uman dibaluy pakpak da, owoy
nekeselatal diyà sa teliwadà
bilik ligò di nekeuma sa dibaluy
pakpak da diyà sa kelatkat.

²⁸Linabul di ma bulawan
siini duwa inetaw éhê palas
egsugùsuguen i Nemula.

²⁹Na, sa langun kelatkat sa
duwa bilik sa Dalesan i Nemula,
tinololon i Solomon sa medoo
kinulàkulà sa hinemula éhê
palas lepò owoy sa medoo
bulok egkebukadkad owoy sa
medoo éhê palas egsugùsuguen i
Nemula. ³⁰Owoy igpelabul di ma
bulawan sa saeg sa duwa bilik.

³¹Na, duen sa duwa pintù
binaelan kayu olibu épè edelan
lima pisuk diyà sa bengawan
sa Tigtu Mapulù Bilik. ³²Diyà
siini duwa pintù, igpekulàkulà
i Solomon sa medoo éhê palas
egsugùsuguen i Nemula, sa
medoo hinemula éhê palas
lepò owoy sa medoo bulok
egpebukadkad ligò di anan
linabul bulawan.

³³Hediya ma, pinebaelan
i Solomon sa nelawat wayeg
edelan pintù anan kayu olibu sa
bengawan mangay diyà sa dakel
luwang sa Dalesan i Nemula.

³⁴Duen ma sa duwa pintù di
binaelan anan kayu sipelis,
owoy sa uman sebaen duen sa
baed di mebaluy melegpilegpi.

³⁵Pinekuàkulaan di ma sa

medoo éhê palas egsugùsuguen i Nemula owoy sa medoo hinemula éhê palas lepò owoy sa medoo bulok egkebukadkad, ligò di anan linabul di ma bulawan.

³⁶Igpebael i Solomon ma sa luwang Dalesan i Nemula. Neulingutan kutà ini i owoy linigseg kayu sidelu sa uman ketelu di logsud sa medoo batu binasbasan.

³⁷Na, nepetigdeg sa peetokon sa Dalesan i Nemula diyà sa bulan Sib sa keduwa di gebulan diyà sa keepat di gepalay egoh i Solomon migpedatù. ³⁸Neubus sa Dalesan i Nemula diyà sa bulan Bul sa kewalu di gebulan sa kesepulù di owoy sebaen gepalay sa egoh i Solomon migpedatù. Pitu gepalay sa lugay da migpetigdeg sa Dalesan i Nemula, owoy tigtu inilingan da sa nepenemdem dé medoo ukit kebael.

Ini Sa Egh I Solomon Migpetigdeg Sa Dinelindingan Di

7 ¹Na, migpebael Solomon i sa hagdi dinelindingan, owoy sepulù owoy telu gepalay sa lugay da migbael. ²⁻³Na, Ketalunan Lébanon sa kepengadan da sa sebaen dalesan diyà sa dinelindingan. Epat pulù owoy enem kamitelu sa ketaes di, duwa pulù owoy telu kamitelu sa kelabel di, owoy sepulù owoy telu owoy tengà kamitelu sa kehagtaw di. Duen sa epat gekuyug bugsud di anan kayu sidelu, owoy sepulù

owoy lima gebugsud sa uman segekuyug. Egtuel ini i diyà sa epat pulù owoy lima belabag di anan kayu sidelu sa atung kenà di nekedeket sa kisami di anan kayu sidelu ma. ⁴Diyà sa uman kilidan sa luwang siini dalesan, duen sa neseisalu telu gekuyug nekepagtaw tatawan di. ⁵Duen ma sa tigteluway nesetaeng nelawat wayeg selat^k diyà sa dapag taengan sa luwang di.

⁶Na, duen ma sa sebaen dalesan épê medoo bugsud atung kenà da egkesetipon. Duwa pulù owoy telu kamitelu sa ketaes di, owoy sepulù owoy telu owoy tengà kamitelu sa kelabel di. Duen sa tambalà diyà sa taengan di épê medoo bugsud owoy atep.

⁷Igpebael di ma sa dalesan kenà sa bangkù datù, owoy dahiya sa atung kenà di egkukum. Kinelatkatan da papan sidelu umedung diyà sa saeg taman diyà sa kisami di. ⁸Duen ma sa sebaen dalesan kenà i Solomon eg-ugpà diyà sa dibaluy sa dalesan atung kenà di egkukum, owoy nesetepeng sa palas da. Hediya ma sa palas sa sebaen dalesan kenà di eg-ugpà sa sawa di anak sa datù tegeIgiptu.

⁹Na, siini langun dakel dalesan edung diyà sa peetokon bugsud di taman diyà sa atep di, binaelan kedu diyà sa medoo tigtu mepion batu owoy pinepion da egtagged owoy eghasay sa langun kilidan di nekeenget diyà sa tembu di. ¹⁰Binaelan da sa

^k7:5 Mebaluy ma guwaen di sa tatawan. Endà metumàmà sa kagi Hibelu.

peetokon di kedu diyà sa medoo dakel owoy mepion balangan batu. Epat owoy tengà kamitelu sa ketaes sa medoo duma batu, owoy telu owoy tengà kamitelu sa ketaes sa duma di. ¹¹Lekeatas diyà sa peetokon di, binaelan da kelatkat di sa medoo batu milagà binasbasan nekeenget diyà sa tembu di owoy sa medoo kayu sidelu. ¹²Duen sa kutà nekeulingut diyà sa luwang sa dinelingdingan, owoy linigseg kayu sidelu sa uman ketelu di logsud sa medoo batu binasbasan. Nekeiling diyà sa ludep sa luwang Dalesan i Nemula owoy diyà sa tambalà di.

Denu Si Hulam Sa Tegetuwang Galang

¹³Na, igpeangay i Datù Solomon Hulam i dutu menuwa Tilo dò, ¹⁴enù ka panday egtuwang galang. Kagdi sa anak sa sebaen bayi balu kedu diyà sa tugod i Naptali, owoy tegeTilo sa emà di tegetuwang ma galang. Agulé, mig-angay diyà si Datù Solomon owoy binaelan di langun sa igpebael kenagdi.

¹⁵Na, migbael Hulam i sa duwa pelous galang. Walu kamitelu sa kehagtaw sa uman sebaen pelous, owoy buyu lima owoy tengà kamitelu sa leget di. ¹⁶Binaelan di ma sa duwa tinigpusù anan galang diyà sa pulu sa duwa pelous, owoy sa uman sebaen tinigpusù labi duwa kamitelu sa kehagtaw

di kedu diyà sa peetokon di.

¹⁷Na, sa uman sebaen tinigpusù, tinololon sa pitu éhê sinelapid sangkali galang, ¹⁸owoy sa duwa gekuyug éhê palas bunga't kayu gelanada anan galang. ¹⁹Buyu duwa kamitelu sa kehagtaw sa tinigpusù sa pelous diyà sa tambalà owoy éhê palas bulok lili sa tinigpusù binaelan galang. ²⁰Lekeatas diyà sa peetokon sa pitu éhê sinelapid sangkali, owoy duen duwa gatus éhê palas bunga kayu gelanada diyà sa duwa gedulug sinelapid sangkali igbelikis diyà sa tinigpusù sa uman sebaen pelous. ²¹Agulé, pinetigdeg i Hulam sa duwa pelous diyà sa uman kilidan sa dakel selat sa Dalesan i Nemula. Hakin' sa kepengadan da sa pelous denu gimataan, owoy Boas^m sa kepengadan da sa pelous denu belabagan. ²²Éhê palas bulok lili sa tinigpusù lekeatas diyà sa pelous. Na, neubus dé sa kinebael da sa pelous anan galang.

²³Na, binaelan i Hulam ma sa dakel tampayak taguan wayeg anan galang pinengadanan da't Dagat. Epat owoy tengà kamitelu sa tampadan di, owoy labi duwa kamitelu sa kehagtaw di, owoy buyu sepulù owoy epat kamitelu sa leget di. ²⁴Duwa gekuyug sa medoo éhê palas bunga tapasal tolol nekebelikis leketanà sa tiem di. Sigduwaay pulù uman sakamitelu sa nekebelikis diyà sa kawà owoy tapay dé nekeliluk

^{17:21} Iya sa selepangan sa ngadan Hakin, megamel Nemula i.

^{m 7:21} Iya sa selepangan sa ngadan Boas, mebagel Nemula i.

egoh da migdusdus sa tinunag galang diyà sa limbagan.

²⁵Nekeahay sa kawà diyà sa sepulù owoy duwa éhê palas tudu sapì binaelan galang. Telu sa egtaeng denu tebowon agdaw, telu ma sa denu eledan agdaw, telu ma sa denu gimataan owoy telu ma sa denu belabagan. Nekeahay sa kawà diyà kenagda ligò di nesesiegang sa punuk da. ²⁶Telu kepulgada sa kekepal sa tiem di owoy lagà bekah bulok lili sa ebà di, owoy egkeawohan epat lagsà kalitelu wayeg.

²⁷Na, binaelan i Hulam ma sa sepulù éhê palas kalitun ighakut wayeg anan galang. Buyu duwa kamitelu sa ketaes sa uman sebaen, owoy buyu duwa kamitelu sa kelabel di, owoy buyu sakamitelu owoy tengà sa kehagtaw di. ²⁸Duen sa kelatkat sa uman sebaen nekedeket diyà sa edelan di. ²⁹Linilukan sa medoo kelatkat di sa medoo éhê palas liyun, sa medoo éhê palas tudu sapì owoy sa medoo éhê palas egsugùsuguen i Nemula. Duen ma tolol di medoo éhê palas bulok sinelapid diyà sa leketanà owoy lekeatas sa medoo liyun owoy tudu sapì. ³⁰Na sa uman sebaen kalitun, duen sa epat metibulu lisen di lagà lisen kalitun, owoy duen ma sa usuk di galang. Diyà sa epat pisuk di, duen sa bugsud lisen di galang, owoy duen ma nekeliluk dahiya tolol di sa medoo éhê palas bulok sinelapid. ³¹Diyà sa lekeatas sa kalitun, duen sa atung kenà eg-ugpà sa pelanggana. Metibulu ini i owoy buyu tengà kamitelu

sa kehagtaw di, owoy buyu sakamitelu sa tampadan di. Duen ma nekeliluk dahiya tolol di sa medoo éhê palas bulok sinelapid. Metibulu sa atung kenà eg-ugpà sa pelanggana dodoo neteluhung polo sa kelatkat sa kalitun. ³²Duen sa epat metibulu lisen sa kalitun leketanà diyà sa kelatkat di, owoy duen ma sa usuk di netulen dé egoh di binaelan. Labi tengà kamitelu sa tampadan sa metibulu lisen di, ³³owoy nekeiling diyà sa lisen sa kalitun eggila. Pulung binaelan galang sa langun tigol di.

³⁴Duen ma sa epat pagung diyà sa epat pisuk sa kalitun, owoy tapay dé nelimbag egoh di dinusdusan sa tinunag galang. ³⁵Siyow kepulgada kelabel sa tapi sa kelatkat sa kalitun denu pulu di. Necedeket sa medoo kelatkat owoy sa medoo edelan di diyà sa medoo bugsud lisen di. ³⁶Diyà sa medoo kelatkat di owoy diyà sa medoo bugsud lisen di, duen sa medoo tolol di igliluk i Hulam, sa medoo éhê palas egsugùsuguen i Nemula, sa medoo liyun, owoy sa medoo hinemula éhê palas lepò, owoy sa medoo éhê palas bulok sinelapid. ³⁷Na, nesetepeng sa egoh-egoh owoy sa kedakel sa sepulù éhê palas kalitun ighakut wayeg anan galang, enù ka sebaen daa sa limbagan di.

³⁸Agulé binaelan i Hulam ma sa sepulù pelanggana anan galang sigbaenay sa uman sebaen kalitun. Buyu duwa kamitelu sa tampadan sa uman

sebaen pelanggana, owoy meawohan labi walu gatus kalitelu wayeg. ³⁹Hê, igtagù di sa lima éhê palas kalitun ighakut wayeg denu gimataan sa Dalesan i Nemula owoy sa lima denu belabagan, owoy igtagù di sa dakel kawà taguan wayeg denu teliwadaan sa gimataan owoy tebowon agdaw sa Dalesan i Nemula. ⁴⁰Binaelan di ma sa medoo buyung taguan abuh, medoo pala owoy medoo limbung atung gamiten pebegisbis.

Na, inubus i Hulam sa langun igpebael i Datù Solomon kenagdi diyà sa Dalesan i Nemula. Ini sa medoo balangan binaelan di:

⁴¹ Sa duwa pelous galang,
sa duwa tinigpusù diyà sa pulu sa duwa pelous,
sa duwa gedulug sinelapid sangkalì galang igbelikis diyà sa duwa tinigpusù sa duwa pelous,

⁴² sa epat gatus éhê palas bunga kayu gelanada diyà sa duwa gedulug sinelapid sangkalì igbelikis diyà sa tinigpusù sa uman sebaen pelous,

⁴³ sa sepulù éhê palas kalitun ighakut wayeg, owoy sa sepulù pelanggana,

⁴⁴ sa kawà taguan wayeg pinengadanan Dagat, nekeahay diyà sa sepulù owoy duwa éhê palas tudu sapi,

⁴⁵ sa medoo buyung taguan abuh, medoo pala, owoy medoo limbung atung gamiten pebegisbis.

Na, pulung galang tinapis sa langun binaelan i Hulam eggamiten diyà sa Dalesan i Nemula, iling sa igsugù i Datù Solomon kenagdi. ⁴⁶Igpetuwang i Solomon langun ini i diyà sa neseteliwadaan sa menuwa Sukot owoy menuwa Salétan dutu sugud Holdan dò. ⁴⁷Medoo temù sa binaelan galang, huenan di endà dé netimbang i Datù Solomon duu, owoy endà duen neketiig sa kebegat di.

⁴⁸Na, igpebael i Solomon ma diyà si Hulam sa medoo tigol diyà sa Dalesan i Datù Nemula:

sa anan bulawan kenà da eg-ulow sa lana mepion ngadeg,
sa lamisan bulawan egtenaan sa epan igpeépê diyà si Nemula,

⁴⁹ sa medoo taguan sulù anan bulawan diyà sa taengan sa Mapulù Bilik, lima denu gimataan owoy lima ma denu belabagan,
sa medoo éhê palas bulok, owoy sa medoo taguan sulù, owoy sa medoo sipit anan tinapis bulawan,

⁵⁰ sa medoo tabù, sa medoo igtagged sa sembuwan sulù, sa medoo tukééy limbung gamiten pebegisbis, sa medoo bilu atung tenaan sa mepion ngadeg, owoy sa medoo taguan бага, anan bulawan,

owoy sa medoo bisagela sa medoo pintù sa Tigtu Mapulù Bilik sa Dalesan i Nemula, lapeg sa Mapulù

Bilik di ma, anan binaelan kedu diyà sa tinapis bulawan.

⁵¹Na, egoh i Datù Solomon neubus sa langun igpebael di diyà sa Dalesan i Nemula, ig-awoh di diyà sa medoo bilik taguan diyà sa Dalesan i Nemula sa langun igpeépê sa emà di si Dabid diyà si Nemula, upama sa medoo pilak, sa medoo bulawan, owoy sa medoo liyu pa sangkap.

Ini Sa Egeh Da Mig-uwit Sa Baul Tandà Pasad Diyà Sa Dalesan I Nemula

8 ¹Agulé, sinetipon i Datù Solomon dutu Héluasém dò sa medoo kaunutan sa tegeIslaél, sa medoo ulu-ulu sa uman geumpung tugod da owoy sa medoo datù sa medoo malayan da ma, anì kuwaen da sa Baul Tandà Pasad i Datù Nemula kedu diyà Siyon, sa Menuwa i Dabid. ²Mig-angay da langun diyà si Datù Solomon egoh da egpista sa Pista Lawì, egoh sa kepitu di gebulan, sa bulan Étanim.

³⁻⁴Na, egoh sa langun kaunutan tegeIslaél migtebow, inuwit sa medoo tegesimbà owoy sa medoo tugod i Lebi diyà sa Dalesan i Nemula sa Baul Tandà Pasad owoy sa Tolda i Nemula lapeg sa langun sangkap eggamiten diyà sa kesimbà da. ⁵Nesetipon Datù Solomon i owoy sa medoo tegeIslaél diyà sa taengan sa Baul Tandà Pasad i Nemula, owoy mig-ulow da sa tigtu medoo hinagtay igbegay

da diyà si Nemula, sa medoo kebilibili owoy sa medoo sapì, owoy endà mebilang sa kedoo di.

⁶Agulé, inuwit sa medoo tegesimbà sa Baul Tandà Pasad i Datù Nemula dalem sa Tigtu Mapulù Bilik sa Dalesan i Nemula, owoy igtenà da diyà sa leketanà sa pakpak sa inetaw éhê palas sa egsugùsuguen i Nemula. ⁷Netedungan sa pakpak sa inetaw sa Baul Tandà Pasad i Nemula, lapeg sa kenà egsabà amuk eg-oyongen da sa Baul. ⁸Metaes temù sa kenà da egsabà amuk eg-oyongen da sa Baul, huenan di tapay doo eghauwen amuk diyà ki sa Mapulù Bilik, dodoo endà eghauwen di amuk nekeliyu ki diyà sa Mapulù Bilik. Tapay doo dahiya taman ini egoh di. ⁹Endà duen dalem sa Baul Tandà Pasad i Nemula, liyu daa sa duwa pinapan batu sa ig-awoh i Mosis dahiya egoh da dutu tuduk Sinay^a dò, sa kenà i Datù Nemula migbael pasad diyà sa medoo tegeIslaél egoh da miglaun kedu diyà sa tanà Igiptu.

¹⁰Na, egoh sa medoo tegesimbà miglaun kedu diyà sa Mapulù Bilik, petow dé nebelet mekepal gaeb sa Dalesan i Nemula. ¹¹Huenan di, endà egpekepelagbas di sa medoo tegesimbà sa galebek da dahiya, danà sa gaeb enù ka binelet sa senang i Datù Nemula sa Dalesan di.

¹²Agulé, migsimbà Solomon i, guwaen di, “O Datù Nemula, mig-ikagi ka sa egoh ko umugpa

^a8:9 Mebaluy ma guwaen di, getan Holeb.

diyà sa meitem gaeb. ¹³Na, binaelan ku dé ini egoh di sa metolol dalesan kenà ko umugpà taman melugay.”

Ini Sa Kagi I Solomon Diyà Sa Medoo TegeIslaél

¹⁴Na, egoh di egtigdeg sa medoo tegeIslaél dahiya, tinaeng i Datù Solomon kagda owoy igsimbà di kagda. ¹⁵Guwaen di, “Meolò Datù Nemula i, sa Nemula egpigtuuwen sa medoo tegeIslaél, enù ka igpetuu di sa pasad di diyà si Dabid emà ku. ¹⁶Edung sa agdaw egoh i Nemula mig-uwit sa medoo etaw di kedu diyà tanà Igiptu, endà duen sa menuwa diyà sa medoo geumpung tugod i Islaél sa hinemilì di anì petigdegan sa Dalesan di, kenà di oloen sa ngadan di. Dodoo hinemilì di Dabid i anì kamalen di sa medoo etaw di tegeIslaél.

¹⁷“Tigtu inungayà sa emà ku si Dabid petigdeg sa Dalesan i Datù Nemula, sa Nemula egpigtuuwen sa medoo tegeIslaél. ¹⁸Dodoo mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenagdi, guwaen di, ‘Mepion sa ungayà ko petigdeg sa dalesan ku kenà yu sumimbà diyà kenak. ¹⁹Dodoo beken kuna sa petigdeg ini i, sa anak ko polo sa petigdeg sa dalesan ku sa kenà yu umolò kenak.’

²⁰“Tuu ma doo, igpetuu i Datù Nemula dé sa pasad di, enù ka aken dé sa egpedatù sambì i Dabid emà ku. Owoy binaelan ku dé sa Dalesan i Datù Nemula, sa Nemula sa medoo tegeIslaél. ²¹Tinapay ku ma dé sa kenà di

umugpà sa Baul Tandà Pasad, sa inawohan sa batu sinulatan sa pasad i Nemula diyà sa medoo tupù sa medoo tegeIslaél egoh da miglaun kedu diyà tanà Igiptu.”

Ini Sa Kesimbà I Datù Solomon

²²Na, migtigdeg Solomon i diyà sa taengan sa medoo tegeIslaél, owoy mig-isalu diyà sa kenà da eg-ulow hinagtay ibegay diyà si Nemula. Sinoyol di sa belad di ²³owoy migsimbà, guwaen di, “O Datù Nemula, sa Nemula sa medoo tegeIslaél, endà duen sa neketepeng diyà keniko iling ka diyà langit ataw ka diyà tanà. Igpetuu ko dé sa pasad ko, owoy igpehaa ko sa kehidu endà duen taman diyà sa medoo etaw ko temù pedu egpangunut diyà keniko. ²⁴Igpetuu ko sa igpasad ko diyà sa emà ku si Dabid sa egsugùsuguen ko. Igpasad ko iya wé owoy igpetuu ko dé ini egoh di. ²⁵O Datù Nemula, sa Nemula sa medoo tegeIslaél, petuuwi ko sa igpasad ko diyà sa emà ku si Dabid sa egsugùsuguen ko, egoh ko mig-ikagi diyà kenagdi, guwaen ko, ‘Endà mekedianan ka tugod mekesambì keniko kumeditù amuk tigtu pangunutan da sa naken ungayà lagà sa egbaelan ko.’ ²⁶Na, o Nemula sa egpigtuuwen sa medoo tegeIslaél, petuuwi ko sa igpasad ko diyà sa emà ku si Dabid sa egsugùsuguen ko.

²⁷“O Datù Nemula, endà mekeenget di diyà keniko siini uwang tanà kenà ko umugpà ataw ka sa medoo langit, apiya

sa tigtu mehagtaw langit, labi pa ini duu Dalesan binaelan ku. ²⁸Dodoo dinegdineg ko siini kesimbà ku owoy sa kepehiduhidu ku. O Datù Nemula sa Nemula eggigtuuwen ku, dineg ko sa kesimbà ku owoy sa keumow ku diyà keniko ini egoh di. ²⁹Ungayà ku tulikan ko agdaw owoy sigep siini Dalesan ko, sa kenà di meolò sa ngadan ko, anì medineg ko sa kesimbà ku amuk tumaeng a diyà siini kenà. ³⁰Owoy dineg ko ma sa kepegeni sa egsugùsuguen ko owoy sa medoo etaw ko tegeIslaél amuk sumimbà ké tumaeng diyà siini kenà. Dineg ko kedu diyà langit sa kenà ko eg-ugpà. Owoy amuk medineg ko sa kesimbà ké, peuloyi ko kami.

³¹“Na, upama egtebuan etaw nekebael salà sa duma di, agulé peangayen dini diyà sa kenà eg-ulow hinagtay diyà keniko diyà siini Dalesan ko anì mengibet sa egoh di endà duen salà, ³²dineg ko kedu diyà langit owoy antang ko siini medoo etaw ko. Pigtamayi ko sa épê salà nesugat diyà sa binaelan di, owoy tabangi ko sa endà duen salà anì metiigan etaw melanih doo sa ngadan di.

³³“Na, upama mekesalà sa medoo etaw ko tegeIslaél, agulé melugpì sa medoo kuntelà da kagda. Hê, amuk mesenulê da owoy oloen da kuna owoy sumimbà da diyà keniko diyà siini Dalesan ko, ³⁴dineg ko kagda kedu diyà langit. Peuloyi ko kagda, owoy uwit ko kagda

pelikù diyà sa tanà igbegay ko diyà sa medoo tupù da.

³⁵“Upama endà peudanen ko duu danà sa medoo etaw ko nekesalà. Agulé amuk sumimbà da diyà keniko diyà siini Dalesan ko, owoy oloen da kuna owoy mesenulê da diyà sa salà binaelan da enù ka pinigtamayan ko kagda, ³⁶dineg ko kagda kedu diyà langit, owoy peuloyi ko sa medoo etaw ko tegeIslaél. Tulù ko kagda sa mepion ukit kepekihagtay owoy peudani ko sa tanà igbegay ko diyà kenagda sa igpéépê ko taman melugay.

³⁷“Upama tumebow sa bitil diyà sa medoo etaw ko, ataw ka kepatay, ataw ka nelaeb sa medoo hinemulaan, ataw ka medoo kasuk, ataw ka medoo sapat, ataw ka neseulingutan sa kuntelà sa hagda menuwa, ataw ka sumalà dé sa kelikutan ataw ka linadu nekeuma diyà kenagda. ³⁸Hê, amuk duen sa etaw ko tegeIslaél sumimbà ataw ka megeni tabang diyà keniko, dineg ko kagda. Amuk mesenulê da owoy soyolon da sa belad da sumimbà tumaeng diyà siini Dalesan ko, ³⁹dineg ko kagda kedu diyà langit sa kenà ko eg-ugpà. Peuloyi ko kagda owoy antang ko sa uman sebaen etaw nekesugat diyà sa hagdi munoy binaelan, enù ka kuna daa sa neketiig sa pedu sa langun etaw. ⁴⁰Amuk hediya, umadat da keniko taman sa lugay da umugpà diyà siini tanà sa igbegay ko diyà sa medoo tupù ké.

41-42 “Na, dumineg sa etaw beken Hudiyu denu keniko owoy sa dakel tunung ko, huenan di dumuen diyà kenagda sa mangay umugpà diyà sa medoo etaw ko tegeIslaél. Amuk sumimbà da tumaeng diyà siini Dalesan ko, ⁴³dineg ko kagda kedu diyà langit sa kenà ko eg-ugpà owoy baeli ko sa egpegeniyen da. Amuk hediyà, sumimbà diyà keniko sa langun etaw diyà tanà owoy umadat da diyà keniko, lagà sa keadat sa medoo etaw ko tegeIslaél, owoy metiigan da pinetigdeg ku siini Dalesan ko anì meolò ka.

44 “O Datù Nemula, amuk suguen ko sa medoo etaw ko anì gilawen da sa medoo kuntelà da, agulé tumaeng da diyà siini Dalesan binaelan ku sa kenà ko meolò diyà siini menuwa hinemilì ko anì sumimbà da diyà keniko, ⁴⁵dineg ko kedu diyà langit sa kesimbà da owoy petaban ko kagda.

46 “Amuk mekesalà da diyà keniko, enù ka endà ma duen sa etaw endà mekebael salà, agulé bulitan ko kagda owoy ipelugpì ko kagda diyà sa medoo kuntelà da, owoy sigkemen da kagda owoy uwiten da kagda diyà sa hagda tanà mediyù ataw ka medapag. ⁴⁷Dodoo amuk mepelumanan sa pedu da dutu siedò tanà kenà da neudipen, owoy amuk mesenulê da owoy petukééy da megeni diyà keniko, guwaen da, ‘Nekesalà ké owoy medaet sa binaelan ké,’ ⁴⁸dineg ko kagda. Amuk mesenulê da legkang diyà pedu da owoy diyà

sa penemdem da dutu siedò tanà sa medoo kuntelà da sa miglugpì kenagda, owoy amuk sumimbà da diyà keniko tumaeng diyà siini Dalesan binaelan ku kenà ko meolò diyà siini dakel menuwa sa hinemilì ko diyà siini tanà igbegay ko diyà sa medoo tupù da, ⁴⁹dineg ko kedu diyà langit sa kesimbà da owoy baeli ko sa egpegeniyen da. ⁵⁰Owoy peuloyi ko sa medoo etaw ko nekesalà diyà keniko. Peuloyi ko ma sa langun kinetipay da diyà keniko, owoy pehidu ko diyà kenagda sa medoo kuntelà da migsigkem kenagda. ⁵¹Enù ka kagda sa etaw hinemilì ko owoy pinelaun ko kedu diyà tanà Igiptu sa lagà dakel apuy kenà da nepasangan.

⁵²“O Datù Nemula, dineg ko sa kepegeni ku, aken i egsugùsuguen ko, owoy sa kepegeni sa medoo etaw ko tegeIslaél. Dineg ko kagda amuk umumow da megeni tabang diyà keniko. ⁵³Enù ka hinemilì ko kagda kedu diyà sa medoo balangan etaw diyà siini uwang tanà anì mebaluy kagda sa etaw ko, nekeiling sa inikagi ko diyà si Mosis sa egsugùsuguen ko, egoh ko migpelaun sa medoo tupù ké kedu diyà tanà Igiptu.”

⁵⁴Na, egoh i Solomon neubus dé egsimbà diyà si Datù Nemula, tapay doo migligkued diyà sa taengan sa kenà da eg-ulow hinagtay owoy sinoyol di sa duwa belad di. Agulé migtigdeg ⁵⁵owoy tinaeng di sa medoo tegeIslaél nesetipon dahiya. Pinetaled di sa kagi di, guwaen

di, ⁵⁶“Meolò Datù Nemula i, sa migbegay melanih keugpà diyà sa medoo etaw di tegeIslaél nekeiling sa igpasad di, enù ka igpetuu di dé sa langun igpasad di diyà si Mosis sa egsugùsuguen di. ⁵⁷Ungayà ku unut-unutan i Datù Nemula kita, lagà medaa sa keunut-unut di sa medoo tupù ta egoh anay. Owoy ungayà ku endà dé salidan di duu kita ataw ka pandayaen di kita. ⁵⁸Ungayà ku tuingen i Nemula sa pedu ta diyà kenagdi anì mekepangunut ki diyà sa ungayà di, diyà sa medoo igsugù di owoy diyà sa medoo uledin igbegay di diyà sa medoo tupù ta. ⁵⁹Ungayà ku agdaw owoy sigep metulengan i Datù Nemula, sa Nemula ta, siini kesimbà ku. Owoy ungayà ku tabangan di aken i egsugùsuguen di owoy sa medoo etaw di tegeIslaél, sumalà dé sa kailangan da uman agdaw, ⁶⁰anì metiigan sa langun etaw diyà siini uwang tanà, si Datù Nemula daa sa tigtu Nemula owoy endà duen sa liyu nemula. ⁶¹Huenan di, kiyu i medoo tegeIslaél, temù pedu yu pigtuu diyà si Datù Nemula, sa Nemula ta, owoy pangunuti yu sa medoo uledin di owoy sa medoo igsugù di, lagà sa egbaelan yu ini egoh di.”

Igpeépê I Solomon Sa Dalesan I Nemula

⁶²Na, migbegay Datù Solomon i owoy sa medoo duma di

tegeIslaél sa medoo hinagtay eg-ulowen diyà si Datù Nemula. ⁶³Migbegay da sa igbegay uloy denu sa mepion kesedumaway. Sa kedoo di duwa pulù owoy duwa ngibu sapì owoy sepulù owoy duwa lagsà neseamut kebilibili owoy kambing. Danà ini i, igpeépê sa datù owoy sa medoo tegeIslaél sa Dalesan i Datù Nemula.

⁶⁴Egoh iya doo agdaw, igpeépê i Datù Solomon ma sa duwangen diyà sa taengan sa Dalesan i Datù Nemula. Dahiya migbegay uloy sa medoo hinagtay ulowen, owoy sa medoo éhê palas palay,^o owoy sa medoo tabà sa hinagtay eg-ulowen, enù ka tukéey sa galang atung kenà da eg-ulow diyà sa taengan sa Dalesan i Nemula owoy endà nekeenget di diyà sa langun eg-ulowen da.

⁶⁵Huenan di, migpista Solomon i owoy sa temù medoo tegeIslaél. Duen sa medoo etaw miglenged kedu diyà sa mediyù tanà, duen legkang Libu Hamat denu belabagan owoy duen legkang diyà sa ang-ang denu gimataan sa tanà Igiptu. Egpista da diyà sa taengan i Datù Nemula sa Nemula da taman sepulù owoy epat agdaw, enù ka pitu agdaw sa kepeépê da sa Dalesan i Nemula owoy pitu agdaw ma sa kepista da sa Pista Lawi. ⁶⁶Na egoh di neubus sa pista, pinelikù i Solomon sa langun etaw. Egoh da endà

^o8:64 Dutu tanà Islaél, iya sa medoo éhê palas palay sa teligo owoy sébada owoy sa medoo liyu pa balangan hinemula.

pelawà eg-ipanaw, igsimbà da Solomon i anì metabangan i Datù Nemula, owoy egkeanggan da temù egoh da miglikù danà sa medoo mepion binaelan i Nemula diyà sa eggsugùsuguen di si Dabid owoy diyà sa medoo etaw di tegeIslaél.

**Ini Sa Egoh I Nemula
Migpetegeinep Dema Si Solomon**

9¹Na, egoh i Datù Solomon neubus dé migbael sa Dalesan i Nemula simbaan da owoy sa hagdi dinelindingan owoy sa medoo liyu dalesan ungayà di ipebael, ²migpehaa dema Datù Nemula i diyà si Solomon pineukit diyà sa tegeinep, lagà medaa sa tegeinep di egoh di diyà Gibiyon.

³Mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Solomon, guwaen di, “Na, dinineg ku sa kepegeni ko egoh ko migsimbà diyà kenak. Owoy pilagaen ku siini metolol dalesan binaelan ko kenà yu sumimbà diyà kenak taman melugay. Tigtu ipaten ku siini simbaan owoy pedakelan pedu ku ini i taman melugay. ⁴Owoy kuna ma, amuk tigtu meeles sa keunut-unut ko diyà kenak, lagà medaa sa keunut-unut sa emà ko si Dabid diyà kenak egoh anay, owoy amuk baelan ko sa langun ipebael ku diyà keniko owoy amuk pangunutan ko ma sa langun uledin ku owoy sa langun uyot ku, ⁵ipetuu ku doo sa igpasad ku diyà sa emà ko si Dabid egoh anay egoh ku migtulon diyà kenagdi dumuen sa tugod di mesetugdugtugdug

kumeditatù diyà siini tanà Islaél taman melugay. ⁶Dodoo amuk iniyugan ko aken ataw ka sa medoo tugod ko, owoy amuk endà pangunutan yu duu sa langun uledin ku owoy sa medoo igsugù ku diyà keniyu danà yu eg-unut diyà sa medoo liyu egpenemulawen yu, ⁷agulé pelegkaen ku doo sa medoo tegesIslaél kedu diyà siini tanà igbegay ku diyà kenagda owoy igtohonon ku ma siini metolol dalesan pinilagà ku kenà yu eggsimbà diyà kenak. Owoy pelononon ma sa medoo liyu balangan etaw kiyu i medoo tegeIslaél. ⁸Owoy megubal siini metolol dalesan ku. Huenan di, megaip sa langun etaw tumalà, owoy mengulektek da. Owoy mikagi da, guwaen da, ‘Maen di ya hediya sa binaelan i Datù Nemula diyà siini tanà Islaél owoy diyà siini dalesan di?’ ⁹Agulé dumuen sa sumagbi, guwaen da, ‘Iya sa nebaelan enù ka ininiyugan da Datù Nemula i sa Nemula da sa miglaun sa medoo tupù da kedu Igiptu dò egoh anay. Migsimbà da polo diyà sa medoo liyu egpenemulawen da owoy mig-unut da ma diyà kenagda. Huenan di, pinelihay i Datù Nemula kagda.’”

Ini Sa Medoo Liyu Binaelan i Solomon

¹⁰Na, duwa pulù gepalay sa lugay i Solomon migbael sa Dalesan i Nemula owoy sa hagdi dinelindingan. ¹¹Diyà sa pupusan iya wé gai, igbegay

i Solomon diyà si Datù Hilam tegeTilo sa duwa pulù menuwa diyà tanà Galiliya. Binaelan di iya wé enù ka igbegay i Datù Hilam sa medoo kayu sidelu owoy kayu sipelis owoy bulawan, sumalà dé sa kedoo inungayà i Solomon. ¹²Dodoo egoh i Datù Hilam mig-angay Galiliya dò anì telowen di sa medoo menuwa igbegay i Solomon diyà kenagdi, tigtu endà netuuwan di duu. ¹³Huenan di, mig-ikagi Datù Hilam i diyà si Datù Solomon, guwaen di, “O Akay, ngadan palas ini i medoo menuwa igbegay ko diyà kenak?” Agulé pinengadanan di siini tanà Kabul enù ka sa penemdem di endà duen ulan di, owoy iya doo sa kepengadan da taman ini egoh di. ¹⁴Dodoo migpeuwit Datù Hilam i epat ngibu kakilo bulawan diyà si Datù Solomon.

¹⁵Na, ini sa tulon denu sa egoh i Datù Solomon migsetipon sa medoo etaw anì pegesen di kagda pebael sa Dalesan i Datù Nemula owoy sa dinelingdingan di, owoy sa kepetambak sa tanà denu tebowon agdaw sa menuwa Hélusalém lapeg sa kebael da sa kutà nekeulingut diyà sa menuwa, owoy sa keupion da sa menuwa Hasol owoy menuwa Mégido owoy menuwa Gésél. ¹⁶(Na, egoh anay dinagseg i Palo tegeIgiptu siini menuwa Gésél owoy pineka di. Inimatayan di sa medoo tegeKanan mig-ugpà dahiya, owoy inulow di sa

menuwa, agulé igbegay di diyà sa anak di egoh sa anak di migsawa diyà si Datù Solomon.

¹⁷Huenan di, dinulì i Solomon egpetigdeg sa menuwa Gésél.) Na, pinetigdeg i Solomon ma sa menuwa Bét Holon diyà sa sugud, ¹⁸owoy menuwa Baalat, owoy menuwa Tamal^p diyà sa begangbegang sa tanà tugod i Huda. ¹⁹Pinetigdeg di ma sa langun menuwa kenà sa medoo bodéga egtaguan sa langun taman di, owoy sa medoo menuwa kenà sa medoo kalitun di eggila owoy sa medoo kudà.^q Binaelan di ma sumalà dé sa ungayà di baelan diyà menuwa Hélusalém owoy diyà tanà Lébanon owoy diyà sa muni dé menuwa diyà sa kedatuan di.

²⁰Na, duen sa medoo balangan etaw beken tegeIslaél nesamà diyà sa tanà Islaél. Kagda sa medoo tegeAmoliya, owoy tegeHétiyo, owoy tegePélisiya, owoy tegeHibiyo, owoy tegeHébusiyo. ²¹Kagda sa tugod sa medoo balangan etaw sa endà inimet di sa medoo tegeIslaél duu eg-imatayan. Huenan di, inudipen i Solomon kagda egpegalebek, owoy tapay da doo udipen taman ini egoh di. ²²Dodoo endà duen etaw tegeIslaél inudipen i Solomon. Binaluy di polo kagda medoo sundalu, owoy medoo pineulu-ulu di, owoy medoo kaunutan, owoy medoo kapitan sundalu, owoy sa medoo ulu-ulu

^p 9:18 Mebaluy ma guwaen di Tadmol.

^q 9:19 Mebaluy ma guwaen di sa medoo etaw tegeuwit kalitun eggila.

diyà sa kalitun eggila, owoy sa medoo tegeuwit sa kalitun eggila. ²³Duen lima gatus lima pulù kedoo da pineulu-ulu i Solomon anì tumunggù da sa medoo etaw tegegalebek diyà sa langun igpebael di.

²⁴Na, egoh di neubus sa dinelingdingan igpebael i Solomon sa kenà di umugpà sa sawa di anak i Palo tegeIgiptu, pineedoh di sa sawa di dahiya kedu diyà sa Menuwa i Dabid. Agulé igpetambak di sa tanà denu tebowon agdaw sa menuwa Hélusalém.

²⁵Telu gulè uman palay eg-ulow hinagtay Solomon i, owoy egbegay ma uloy denu sa mepion kesedumaway diyà sa igpebael di atung kenà da eg-ulow sa ibegay diyà si Nemula. Eg-ulow ma sa lana mepion ngadeg diyà sa taengan i Datù Nemula. Na, neubus di dé sa kinepetigdeg di sa Dalesan i Datù Nemula.

²⁶Na, migpebael ma Datù Solomon i sa medoo kumpit diyà sa dungguan Ésiyon-gébéi medapag diyà menuwa Élat diyà tanà Idom diyà sa mantadan sa Melalegà Dagat. ²⁷Migpeangay Datù Hilam i sa medoo etaw di panday eg-ulin kumpit anì tumabang da gumalebek diyà sa medoo tegeuwit kumpit i Solomon. ²⁸Miglayag da eg-angay diyà menuwa Opil. Agulé egoh da migpelikù, mig-uwit da sepulù owoy epat ngibu kakilu bulawan diyà si Solomon.

Ini Sa Egoh Sa Booy TegeSiba Miglengen Diyà Si Datù Solomon

10 ¹Na, egoh sa Booy tegeSiba migdineg denu sa lalag i Solomon sa pesuwan di egkeolò Datù Nemula i, mig-angay diyà kenagdi anì tukawan di sa medoo melikut igsà. ²Agulé, nekeuma diyà Hélusalém lapeg sa medoo etaw

Si Solomon owoy sa booy tegeSiba

di, owoy mig-uwit da medoo kamiliyu linulanan da medoo lana mepion ngadeg, owoy medoo bulawan, owoy medoo mapulù batu. Egoh da nesetaeng si Solomon, inigsà di sa langun ungayà di igsaen. ³Agulé sinagbian i Solomon sa langun kedoo igàs di, owoy endà duen sebaen sa endà nesagbian di duu. ⁴Huenan di, tigtu netepelan sa Booy tegeSiba egoh di migdineg sa milantek keketiig i Solomon, owoy egoh di mighaa sa metolol dinelingdingan pinetigdeg di, ⁵owoy sa medoo mekaen diyà sa lamisan di, owoy sa medoo pineulu-ulu di, owoy sa medoo egsugùsuguen di neengom keginis, owoy sa medoo tegeuwit inemen di, owoy sa medoo hinagtay eg-ulowen di ibegay uloy diyà sa Dalesan i Datù Nemula.

⁶Agulé mig-ikagi sa Booy, guwaen di, “Tigtu tuu sa medoo dinineg ku dutu siedò naken tanà denu sa medoo binaelan ko owoy denu sa milantek keketiig ko. ⁷Dodoo endà pinigtuu ku duu sa medoo dinineg ku, huenan di mig-angay a dini owoy aken munoy sa humaa. Tuu ma doo, endà neketengà di sa dinineg ku diyà sa medoo hinaa ku. Eglowon pa sa keketiig ko owoy sa kekawasaan ko diyà sa dinineg ku. ⁸Binagian sa medoo etaw ko! Binagian ma sa medoo pineulu-ulu ko sa egbael sa medoo ungayà ko, enù ka egdinegen da takà sa milantek kagi ko. ⁹Meolò Datù Nemula i, sa Nemula ko, sa egketuuwan

diyà keniko owoy sa miggelal keniko datù diyà tanà Islaél. Danà di endà duen taman sa kehidu i Datù Nemula sa tanà Islaél, binaluy di kuna datù anì metudà owoy metiengaw sa kekamal ko kenagda.”

¹⁰Agulé, binegayan sa Booy tegeSiba Datù Solomon i epat ngibu kakilu bulawan owoy sa medoo balangan mapulù batu owoy medoo temù ipepion nanam kaenen. Endà dé duen sa nekeuwit éhê iya wé kedoo ipepion nanam kaenen, liyu daa sa igbegay sa Booy tegeSiba diyà kenagdi.

¹¹⁻¹³Agulé igbegay i Datù Solomon ma sa langun pinegeni sa Booy tegeSiba, liyu pa sa igpeuloy di diyà kenagdi. Hé, migpelikù diyà sa hagdi munoy tanà, lapeg sa medoo egsugùsuguen di.

Na, mig-uwit sa medoo kumpit i Datù Hilam medoo bulawan owoy medoo mapulù batu owoy medoo kayu almug kedu diyà tanà Opil. Ginamit i Datù Solomon siini kayu almug sa kebael di sa medoo salikan diyà sa Dalesan i Nemula owoy diyà sa dinelingdingan di, lapeg sa kebael di sa medoo alpa owoy sa medoo liyu egkebiten atang sa medoo tegelengà. Tigtu mepion iya wé kayu almug neuwit diyà tanà Islaél, endà dé duen sa kedoo kayu iling iya wé sa nehaa taman ini egoh di.

Ini Denu Sa Kekawasaan I Solomon

¹⁴Na, uman palay egpekesakem Solomon i duwa

lagsà owoy telu ngibu kakilu bulawan, ¹⁵liyu pa sa medoo buwis kedu diyà sa medoo tegedagang owoy sa langun datù tegeAlabiya owoy sa medoo gubilnadul egkamal sa tanà Islaél.

¹⁶Igpebael i Datù Solomon ma sa duwa gatus dakei kelasag linabul bulawan. Telu owoy tengà kakilu bulawan sa iglabul da diyà sa uman sebaen kelasag. ¹⁷Owoy igpebael di ma sa telu gatus tukééy kelasag linabul bulawan. Buyu duwa kakilu bulawan sa iglabul da diyà sa uman sebaen tukééy kelasag. Igtagù di ini i langun diyà sa dalesan kepengadan da Ketalunan Lébanon diyà sa dinelingdingan di.

¹⁸Na, igpebael i Datù Solomon ma sa bangkù datù linabul bulawan owoy tinelesekan ungal élépani. ¹⁹Duen enem gaeng salikan diyà sa taengan sa bangkù di, owoy nelibol sa denu pulu sa sagdigan di. Duen sa ahayan belad di diyà sa duwa kilidan di, owoy dahiya pinetigdeg sa kinulàkulà éhé palas liyun. ²⁰Duen ma sepulù owoy duwa kinulàkulà éhé palas liyun diyà sa enem gaeng sa salikan, sigbaenay diyà sa uman tagpedan di. Endà duen bangkù datù binaelan éhé ini i diyà sa liyu kedatuan.

²¹Na, anan bulawan sa langun tabù ineman i Datù Solomon, owoy anan bulawan sa langun eggamitem da diyà sa dalesan Ketalunan Lébanon, lapeg sa medoo tabù owoy sa

medoo lampay. Endà duen sa binaelan pilak, enù ka tukééy sa lagà di egoh i Solomon pelawà datù. ²²Medoo ma sa kumpit i Datù Solomon egkeseunut da eglayag sa medoo kumpit i Datù Hilam. Singgulééy daa uman telu gepalay eppelikù sa medoo kumpit di eg-uwit medoo bulawan owoy medoo pilak, owoy medoo ungal élépani, owoy medoo balangan ubal dakei owoy tukééy.

²³Endà duen liyu datù diyà tanà sa meketepeng sa keketiig owoy sa kekawasaan i Datù Solomon. ²⁴Huenan di, sa medoo etaw diyà sa langun balangan tanà, eg-udes da humaa si Solomon anì mekedineg da sa milantek keketiig igbegay i Nemula diyà kenagdi. ²⁵Uman palay eg-angay sa medoo etaw diyà kenagdi owoy mig-uwit da sa igbegay da uloy diyà kenagdi, upama sa medoo binaelan pilak owoy bulawan, owoy medoo ginis, owoy medoo matalem, owoy medoo lana mepion ngadeg, owoy medoo kudà owoy sa medoo hinagtay mula.

²⁶Agulé, sinetipon i Solomon sa medoo kalitun di eggila owoy sa medoo kudà. Duen sepulù owoy epat gatus kalitun di eggila owoy sepulù owoy duwa ngibu kudà. Igtagù di sa дума diyà sa medoo menuwa atung taguan sa kalitun eggila owoy igtagù di ma sa дума diyà Héiusalém kenà di eg-ugpà. ²⁷Na, egoh i Solomon datù, tukééy daa sa lagà sa pilak diyà Héiusalém lagà daa sa medoo uloy batu,

owoy medoo temù sa kayu sidelu lagà sa kedoo kayu sikamolo diyà sa getan-getan. ²⁸Kedu diyà tanà Igiptu owoy tanà Silisiya sa medoo kudà i Solomon. Bineli sa medoo tegebeli di sa medoo kudà diyà tanà Silisiya diyà sa enget lagà da. ²⁹Egoh iya, enem latuh pilak^r sa lagà sa sebaen kalitun eggila legkang diyà tanà Igiptu, owoy melatuh lima pulù pilak^s sa lagà sa sebaen kudà. Agulé, dinagang da ma sa medoo kudà owoy sa medoo kalitun eggila diyà sa medoo datù tegeHétiyo owoy sa medoo datù tegeAlam.

Ini Sa Egoh I Solomon Mig-iniyug Diyà Si Nemula

11 ¹Na, medoo sa bayi kedu diyà sa medoo balangan tanà egkeiyapan i Datù Solomon. Duen sa bayi anak i Palo tegeIgiptu sinawa di, owoy duen ma sa bayi tegeMoab owoy sa bayi tegeAmon owoy sa bayi tegeIdom owoy sa bayi tegeSidon owoy sa bayi tegeHétiyo sinawa di. ²Sinawa di kagda apiya di pa hinawidan i Datù Nemula sa medoo tegeIslaél anì endà sawaen da duu sa medoo liyu balangan etaw.^t Guwaen di, “Yoko eggsawa duu sa etaw beken duma yu tugod i Islaél, enù ka enggaten da doo kiyu penemula sa medoo liyu egpenemulawen da.” Dodoo

egkeiyapan i Solomon polo eggsawa siedò medoo bayi. ³Pitu gatus sa kedoo sawa di anan anak datù, owoy telu gatus ma sa bayi lagdà sawa di. Netuing sa pedu i Solomon kedu diyà si Nemula danà sa medoo sawa di. ⁴Na, egoh i Solomon migkelukes dé, inenggat sa medoo sawa di kagdi egpenemula sa medoo liyu nemula. Huenan di, endà dé meeles sa keunut di diyà si Datù Nemula lagà sa keeles keunut sa emà di si Dabid diyà si Nemula. ⁵Enù ka migpenemula polo sa inetaw Astolét sa egpenemulawen sa medoo tegeSidon, owoy pinenemula di ma sa Molék^u sa nemula medaet atul egpenemulawen sa medoo tegeAmon. ⁶Huenan di, nebaelan i Solomon sa medaet diyà sa kehaa i Datù Nemula. Endà dé egkeeles sa keunut di diyà si Nemula lagà sa keunut i Dabid emà di diyà si Nemula.

⁷Agulé diyà sa getan denu tebowon agdaw amuk diyà ki Hélušalém, binaelan i Solomon sa kenà da egpenemula sa Kimos sa nemula medaet atul egpenemulawen sa medoo tegeMoab, owoy binaelan di ma sa kenà da egpenemula sa Molék sa nemula medaet atul egpenemulawen sa medoo tegeAmon. ⁸Hediya ma, binaelan di ma sa medoo simbaan kenà sa langun sawa di beken tegeIslaél

^r 10:29 Amuk enem latuh pilak egoh iya, egtimbangan da owoy buyu pitu kakilu pilak sa kebegat di.

^s 10:29 Amuk magatus lima pulù pilak, buyu duwa kakilu sa kebegat di.

^t 11:2 Basa ko Eksodo 34:16 owoy Dutilonomiyu 7:34.

^u 11:5 Mebaluy ma guwaen di Milkom. Hediya ma diyà 11:7 owoy 11:33.

eg-ulow sa mepion ngadeg owoy eg-imatay da ma hinagtay enù ka iya sa ukit da egpenemula sa medoo nemula da.

⁹Huenan di, binulitan i Datù Nemula Solomon i enù ka ininiyugan di Datù Nemula i sa Nemula eggigtuuwen sa medoo tegeIslaél, owoy endà sinagipà di duu sa duwa gulé kepehaa i Nemula diyà kenagdi.^v ¹⁰Apiya di pa hinawidan i Nemula Solomon i egpenemula sa medoo liyu egpenemulawen, endà doo pinangunutan di duu sa igsugù i Datù Nemula. ¹¹Huenan di, mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Solomon, guwaen di, “Danà ko migtipay sa nesepasadan ta owoy danà ko ma endà migpangunut diyà sa medoo igsugù ku keniko, huenan di kedanan ku diyà keniko sa kedatuan ko owoy ibegay ku polo diyà sa sebaen salu ko. ¹²Dodoo danà sa emà ko si Dabid, endà pelawà ipetuu ku duu iya wé egoh ko nehagtay pelawà. Dodoo ipetuu ku pa amuk sa anak ko dé sa kumedatù. ¹³Na, danà sa dakel kehidu ku si Dabid sa egsugùsuguen ku egoh anay, owoy danà ma sa menuwa Hélušalém sa hinemili ku, huenan di endà kedanan ku duu diyà sa anak ko sa langun kedatuan. Dodoo samaen ku polo sa segeumpung tugod i Islaél kenà sa anak ko kumedatù.”

Ini Denu Sa Medoo Migkuntelà Si Datù Solomon

¹⁴Na, pinekuntelà i Datù Nemula Hadad i diyà si Datù

Solomon. Kagdi sa sebaen tugod sa datù tegeIdom. ¹⁵Egoh anay, egoh i Dabid miggila diyà tanà Idom, si Hoab sa ulu-ulu sundalu i Dabid sa mig-angay dutu anì ilebeng di sa medoo nematay danà gila. Hê, egoh di dutu, inimatayan di lapeg sa medoo sundalu di sa langun maama diyà tanà Idom. ¹⁶Mig-ugpà da dahiya taman enem gebulan. Endà miglegkà da taman endà neimet da eg-imatay sa langun maama daya. ¹⁷Dodoo nekelesò Hadad i egoh di batàbatà pelawà. Migpelaguy eg-angay dutu Igiptu dò inunutan sa medoo ulu-ulu tegeIdom sa miggalebek diyà sa emà di. ¹⁸Mig-ipanaw da kedu diyà tanà Midiyan taman nekeuma da diyà tanà Palan. Agulé inunutan sa medoo etaw tegePalan kagda eglagbas dutu Igiptu dò, owoy mig-angay da diyà si Palo sa tegeIgiptu. Agulé binegayan i Palo Hadad i tanà, dalesan owoy kaenen.

¹⁹Na, netuuwan Palo i diyà si Hadad, huenan di igpesawa di sa ibò di, hadi i Booy Tapenes sawa di. ²⁰Agulé mig-anak maama sa sawa i Hadad owoy pinangadanan da si Ginubat. Inipat i Booy Tapenes Ginubat i diyà sa dinelingdingan kenà di miglenuk nekeunut diyà sa medoo anak sa datù.

²¹Dodoo egoh i Hadad dutu pelawà Igiptu dò, nedineg di sa egoh da nematay dé Dabid i owoy si Hoab sa ulu-ulu sundalu di. Agulé mig-ikagi Hadad i diyà

^v11:9 Basa ko ma 1 Medoo Datù 3:5-15 owoy 9:1-9.

si Palo, guwaen di, “Pandayà ko aken anì lumikù a diyà sa naken munoy tanà.”

²²Dodoo mig-igsà Palo i, guwaen di, “Ngadan sa kulang ko dini sa pesuwan ko eg-ungayà lumikù diyà sa niko tanà?” Migsagbì Hadad i, guwaen di, “Endà duen di. Dodoo pelikù ko daa aken.”

²³Na, pinekuntelà i Datù Nemula ma Léson i diyà si Datù Solomon. Kagdi sa anak i Éliyada owoy migpelaguy kedu diyà sa ulu-ulu di si Datù Hadadésél tegeSoba. ²⁴Nebaluy ulu-ulu Léson i sa medoo etaw tegelampas. Egoi i Dabid ubus miglugpì sa medoo sundalu i Hadadésél, mig-angay Léson i owoy sa medoo pasek di dutu Damasko dò owoy mig-ugpà da dutu. Agulé ginelal da kagdi datù diyà tanà Alam. ²⁵Migkuntelà diyà sa medoo tegeIslaél sa lugay i Datù Solomon nehagtay, owoy inumanan di sa medoo kelikutan binaelan i Hadad diyà tanà Islaél.

Ini Sa Egoi I Nemula Migpasad Sa Egoi I Héloboam Kumedatù

²⁶Na, kedu diyà menuwa Salida diyà tanà Ipelaim Héloboam i. Nematay dé sa emà di si Nébat dodoo nehagtay pelà sa inay di si Séluya. Apiya di pa kagdi sa sebaen pineulu-ulu i Solomon, migkuntelà ma doo diyà kenagdi. ²⁷Na, ini sa tulon denu sa kinekuntelà di diyà si

Solomon. Egoi iya, egtambakan sa medoo etaw i Solomon sa tanà denu tebowon agdaw sa menuwa Héluasalém, owoy egpepionen da dulì sa negubal kutà diyà sa menuwa i Dabid emà di. ²⁸Na, duen sa maama épê egkegaga, si Héloboam. Egoi i Solomon mighaa sa kegelol di eggalebek, igsalig di diyà kenagdi sa langun tegegalebek kedu diyà sa medoo tugod i Manasé owoy medoo tugod i Ipelaim, anan tugod i Hosé.

²⁹Na, sebaen agdaw egoi i Héloboam mig-ipanaw kedu diyà Héluasalém, nesiegunan di Ahiyas i tegeSilo, sa tegesugkow kagi i Nemula. Endà duen sa liyu duma da egoi da nesehaa diyà dalan, owoy duen sa magtu kegal i Ahiyas. ³⁰Hé, egoi da nesehaa, linengà i Ahiyas sa magtu kegal di owoy sinekisikisì di sepulù owoy duwa gebaed. ³¹Agulé mig-ikagi diyà si Héloboam, guwaen di, “Na, kuwa ko siini sepulù gebaed, enù ka ini sa kagi i Datù Nemula diyà keniko, sa Nemula epgigtuuwen sa medoo tegeIslaél, guwaen di, ‘Medapag dé kedanan ku sa kedatuan i Solomon, owoy ibegay ku diyà keniko sa sepulù geumpung tugod i Islaél. ³²Segeumpung” daen sa mesamà diyà si Solomon, danà sa dakel kehidu ku si Dabid sa egsugùsuguen ku egoi anay owoy danà sa Héluasalém sa menuwa hinemilì ku diyà

^{11:32} Endà iglapeg di duu egbilang sa geumpung tugod i Bénhamin, enù ka lagà nesesebaen da sa geumpung tugod i Huda.

sa uwang tanà Israél. ³³Iya sa baelan ku enù ka ininiyugan i Solomon aken, owoy neiyapan di polo egpenemula sa Astolét sa inetaw éhê palas bayi egpenemulawen sa medoo tegeSidon owoy sa Kimos sa egpenemulawen sa medoo tegeMoab owoy sa Molék sa egpenemulawen sa medoo tegeAmon. Sinekê i Solomon sa uyot ku owoy endà egbaelan di duu sa metiengaw adat diyà sa kehaa ku, owoy endà ma egpangunutan di duu sa medoo uledin ku owoy sa medoo liyu igsugù ku, enù ka endà eg-ilingan di duu sa kepangunut sa emà di si Dabid diyà kenak egoh anay. ³⁴Dodoo endà imeten ku duu kumuwa sa langun kedatuan diyà si Solomon ini egoh di. Kumedatù polo taman sa lugay di nehagtay danà sa kehidu ku sa egsugùsuguen ku si Dabid sa hinemilì ku sa temù egpangunut diyà sa medoo uledin ku. ³⁵Dodoo kuwaen ku sa sepulù geumpung tugod i Israél diyà sa anak i Solomon, owoy ibegay ku diyà keniko. ³⁶Dodoo ibegay ku sa segeumpung tugod i Israél diyà sa anak i Solomon, anì endà mekedan sa kedatuan diyà sa medoo tugod i Dabid diyà Héluasalm, sa menuwa hinemilì ku kenà da sumimbà diyà kenak. ³⁷Na, o Héloboam, kuna sa pedatuen ku diyà sa medoo liyu tegeIsraél, owoy kuna ma sa kumamal sa uwang tanà kenà ko egkelukuy kumedatù. ³⁸Amuk tigtu ka umunut diyà

kenak owoy amuk mangunut ka diyà sa langun uledin ku owoy amuk ilingan ko ma sa mepion adat kenà ku metuuwan, umunut-unut a doo diyà keniko. Tuu doo, amuk tigtu ka mangunut diyà sa langun uledin ku lagà sa kepangunut i Dabid sa egsugùsuguen ku egoh anay, pelugayen ku doo diyà keniko sa kedatuan ko mesetugdugtugdug, lagà sa binaelan ku diyà si Dabid, enù ka kuna sa pedatuen ku diyà sa sepulù geumpung tugod i Israél. ³⁹Dodoo danà sa binaelan i Solomon, huanan di pigtamayan ku doo sa medoo tugod i Dabid, dodoo endà daa melugay di.’ ”

⁴⁰Na, egoh i Datù Solomon neketiig iya wé, egkelukuyan di eg-imatay Héloboam i. Dodoo migpelaguy Héloboam i eg-apat diyà si Datù Sisak dutu Igiptu dò owoy mig-ugpà dutu taman sa egoh i Solomon nematay.

Ini Sa Egeh I Solomon Nematay

⁴¹Na, sa langun tulon denu sa kedatù i Solomon, lapeg sa medoo binaelan di owoy sa milantek keketiig di, nekesulat diyà sa libelu kepengadan da “Gugud i Datù Solomon.” ⁴²Epat pulù gepalay sa lugay i Solomon migkamal diyà tanà Israél egoh di endà pa nebaed sa uwang tanà sinabaan di. Mig-ugpà diyà Héluasalm sa lugay di datù. ⁴³Agulé egoh di nematay, iglebeng da diyà sa Menuwa i Dabid. Agulé si Loboam anak i Solomon sa nekesambì kenagdi egpedatù.

**Ini Sa Egeh Di Nebaed Sa
Kedatuan Tanà Islaél**

12 ¹Na, mig-angay Loboam i diyà sa menuwa Sikem, enù ka nesetipon dahiya sa langun tegeIslaél kedu diyà sa belabagan tanà Islaél anì tandaan da sa kedatù da kenagdi.

²Na, egoh i Héloboam anak i Nébat neketiig si Loboam dé sa datù nekesambì diyà si Solomon, iya pelawà miglikù eg-angay diyà Islaél kedu diyà Igiptu sa inangayan di egpelaguy egoh i Solomon buyu eg-imatay kenagdi. ³Na, egoh i Héloboam migtebow, linapit sa medoo etaw kedu belabagan, agulé neseunut da eg-angay diyà si Datù Loboam. Egoh da migtebow, mig-ikagi da diyà si Loboam, ⁴guwaen da, “Tigtu pinedeumà sa emà ko si Solomon kami owoy lagà pinebegatan di kami danà sa medoo binaelan di. Na, egpegeniyen ké diyà keniko anì pegaenen ko sa mebegat binaelan sa emà ko diyà kenami. Amuk pegaenen ko, kumepion doo sa keunut-unut ké keniko.”

⁵Agulé migsagbì Loboam i, guwaen di, “Pelikù yu pa dini amuk meuma telu agdaw kedu ini egoh di, enù ka iya pelawà tulonen ku diyà keniyu sa sagbì ku.” Agulé miglikù sa medoo etaw.

⁶Agulé mig-angay Datù Loboam i diyà sa medoo tapay pineulu-ulu i Solomon emà di egoh di nehagtay pelawà. Hê, mig-igsà diyà kenagda, guwaen di, “Ngadan sa idadan yu diyà

kenak anì mesagbian ku siedò medoo etaw?”

⁷Egsagbì da, guwaen da, “Amuk ibegay ko diyà kenagda sa egpegeniyen da owoy amuk ipehaa ko sa mepion keipat ko kenagda, datuen da doo kuna taman melugay.”

⁸Dodoo endà piniulan i Loboam duu sa dadan da. Mig-angay polo diyà sa medoo melaud дума di neseselengan miglenuk sa medoo pineulu-ulu di. ⁹Mig-igsà diyà kenagda, guwaen di, “Ngadan sa idadan yu diyà kenak? Ngadan sa isagbì ku diyà siini medoo etaw egpegeni anì pegaenen ku sa mebegat igpebael sa emà ku diyà kenagda?”

¹⁰Hê, migsagbì sa medoo melaud, guwaen da, “Ini sa sagbii ko diyà sa medoo etaw egpegeni diyà keniko, guwaen ko, ‘Uman pa dakel sa tigdiisek ku diyà sa hawak sa emà ku. ¹¹Ini sa selepangan di, uman pa mebegat sa ipebael ku diyà keniyu diyà sa igpebael sa emà ku keniyu. Amuk tapesen di kiyu tébéd, tapesen ku polo kiyu sa tébéd épè medoo ideb.’”

¹²Na, egoh di neuma sa ketelu di agdaw, migpelikù Héloboam i owoy sa langun дума di eg-angay diyà si Datù Loboam, enù ka iya sa atas da pelikù sa inikagi i Loboam. ¹³Na, apiya di pa mepion hedem sa ipeikagi sa medoo lukes etaw diyà si Loboam amuk sumagbì diyà siedò medoo etaw, endà doo inunutan di duu. Egkelanggetan di polo kagda. ¹⁴Iya polo sa

tinultul di sa kagi sa medoo duma di nesetepengtepeng kelukes. Guwaen di, “Iya sa penemdem yu pinebegatan sa emà ku kiyu. Dodoo uman pa mebegat sa kepedeumà ku keniyu. Enù ka amuk lagà itapes di keniyu sa tébéd binaelan kunul hinagtay, iya polo sa itapes ku keniyu sa tébéd épê dugi.”¹⁵ Na, endà egsagipaen i Loboam duu sa pinegeni siedò medoo etaw. Dodoo danà sa uyot i Datù Nemula polo sa inikagi di anì meketuu sa kagi i Ahiyas tegeSilo egoh di migsugkow sa kagi i Nemula diyà si Héloboam anak i Nébat.^x

¹⁶Na, egoh sa medoo tegeIslaél kedu belabagan neketiig sa sagbì sa datù diyà kenagda, mig-ikagi da, guwaen da, “Amuk hediya, endà duen sa nami pedu diyà si Dabid anak i Hési owoy diyà siini medoo tugod di. Pelikù ké dé, kami i medoo tegeIslaél,^y owoy salidan ké Datù Loboam i anì kumedatù daa diyà sa hagdi malayan.” Hê, miglikù dé sa medoo tegeIslaél.¹⁷ Dodoo iya daen sa kenà i Loboam migkedatù sa medoo etaw tegeIslaél eg-ugpà diyà sa medoo menuwa diyà tanà Huda.

¹⁸Na, sinugù i Datù Loboam Adonilam i sa tegetunggù sa medoo egtegelen egpegalebek anì kumetanà dema sa keseunutay da, dodoo binuung

da polo batu taman nematay. Hê, egoh i Loboam neketiig sa nebaelan, migpesiyapat eg-edà diyà sa kalitun di anì melaguy mangay Héluasalém dò.¹⁹ Huenan di, eg-ekedan sa medoo tegeIslaél sa kekamal sa tugod i Dabid kenagda taman ini egoh di.

²⁰Na, egoh sa medoo tegeIslaél neketiig miglikù Héloboam i kedu Igiptu dò, igasà da anì lumenged diyà sa kenà da egkesetipon. Agulé ginelal da kagdi datù diyà sa sepulù geumpung tugod i Islaél. Dodoo iya daen sa eg-unut-unut diyà sa tugod i Dabid sa medoo tugod i Huda.

Ini Sa Kagi I Nemula Igsukow I Sémiyas

²¹Na, egoh i Loboam migtebow diyà menuwa Héluasalém, sinetipon di sa medoo mebagel sundalu kedu diyà sa tugod i Huda owoy kedu diyà sa tugod i Bénhamin. Sinetipon di sa sepulù owoy walu lagsà sundalu anì pengayawen da sa medoo tegeIslaél anì mekamal di sa langun tanà Islaél.

²²Dodoo, inikagiyan i Nemula sa sebaen tegesugkow kagi di si Sémaya, guwaen di,²³ “Ikagi ko diyà si Datù Loboam tegeHuda anak i Solomon, owoy diyà sa langun tegeHuda owoy

^x12:15 Basa ko 1 Medoo Datù 11:29-39.

^y12:16 Islaél sa sebaen ngadan i Hakob bébê i Ablaham. (Génesis 32:28). Huenan di, tegeIslaél ma doo Dabid i owoy sa malayan di, enù ka tugod i Islaél da ma. Dodoo egoh siedò geumpung tugod i Islaél mig-eked siini geumpung tugod i Huda, endà dé pinengadanan da Islaél siini geumpung tugod i Huda, dodoo Huda daa.

tegeBénhamin owoy diyà sa liyu pa etaw eg-ugpà dahiya. ²⁴Ini sa kagi i Datù Nemula, guwaen di, Yoko egpengayaw duu sa medoo setepeng depanug yu tegeIslaél. Likù yu langun, enù ka nebaelan ini i danà doo sa ungayà ku.’” Hê, pinangunutan da sa kagi i Datù Nemula, owoy miglikù da langun.

²⁵Na, binaelan i Héloboam kutà sa menuwa Sikem diyà sa getan-getan tanà Ipelaim owoy mig-ugpà dahiya. Agulé melugaylugay, mig-angay diyà menuwa Péniyé^z owoy binaelan di ma kutà.

**Ini Sa EgoH I Héloboam
Mig-enggat Sa Medoo TegeIslaél
Egbael Salà**

²⁶⁻²⁷Na, iya sa penemdem i Héloboam endà dé mepion di amuk muman sa medoo etaw di mangay Hélušalém dò anì ibegay da sa medoo hinagtay ulowen da amuk sumimbà da diyà si Datù Nemula diyà sa Dalesan i Nemula dutu. Guwaen di diyà sa pedu di, “Amuk pulung hediya sa baelan da, mekepelikù da doo dumatù diyà si Datù Loboam dutu Huda dò, agulé imatayan da aken enù ka dumatù da polo diyà si Loboam.” ²⁸Huenan di, egoh i Héloboam egkeseolom sa

medoo tegedadan di, igpetunag di sa bulawan anì mael da sa duwa inetaw éhê palas manepeng nati sapì maama.^a Agulé mig-ikagi Héloboam i diyà sa medoo etaw di, guwaen di, “O medoo tegeIslaél, yoko dé limah ha eg-angay Hélušalém dò, enù ka kaini dé sa Nemula yu sa Nemula miglaun keniyu kedu Igiptu dò.” ²⁹Hê, pinetigdeg di sa sebaen inetaw bulawan éhê palas sapì diyà sa menuwa Bétél, owoy pinetigdeg di ma sa sebaen diyà sa menuwa Dan.^b ³⁰Huenan di, tigtu neenggat sa medoo tegeIslaél egbael salà danà iya wé binaelan i Héloboam, enù ka mig-angay da polo egsimbà diyà sa taengan sa inetaw igpebael di diyà menuwa Bétél owoy nekeuma da ma egsimbà dutu menuwa Dan dò.

³¹Igpebael i Héloboam ma sa medoo simbaan diyà sa getan-getan, owoy ginela di ma tegesimbà sa medoo uloy etaw beken tugod i Lebi. ³²⁻³³Owoy igsugù di ma sa kepista da amuk meuma sepulù owoy lima agdaw diyà sa kewalu di gebulan diyà kenagda, lagà sa kepista sa medoo tegeHuda.^c Owoy eg-ilingan di ma sa galebek sa medoo tegesimbà, enù ka inimatayan di sa medoo

^z 12:25 Mebaluy ma guwaen di Pénuwél.

^a 12:28 Binaelan di sa duwa inetaw éhê palas sapì lagà sa binaelan i Alon egoh anay. Basa ko Éksodo 32:4.

^b 12:29 Amuk diyà ki sa tanà Islaél, denu belabagan sa menuwa Dan owoy denu gimataan sa menuwa Bétél.

^c 12:32 Na siini pista igsugù di, iya sa pinengadanan da Pista Lawì. Igsugù i Nemula sa kebael da iya wé pista amuk meuma sepulù owoy lima agdaw diyà sa kepitu di gebulan diyà sa palay da (Lébitiko 23:34). Dodoo binaelan i Héloboam sa hagdi uyot enù ka hinali di sa atas pista anì mebaluy amuk meuma sepulù owoy lima agdaw diyà sa kewalu di gebulan diyà kenagda.

hinagtay ulowen di egoh di egpenemula sa inetaw igpebael di éhê palas sapì dutu Bétél dò. Owoy diyà Bétél ma ginelal di sa medoo tegesimbà egpeipaten di diyà sa medoo simbaan binaelan di diyà sa getan-getan.

**Ini Sa Egoh I Nemula
Migpigtamay Si Héloboam Danà
Sa Salà Di**

13 ¹Na, sebaen agdaw duen sa sebaen tegesugkow kagi i Nemula kedu diyà Huda sinugù i Datù Nemula eg-angay Bétél dò. Hê, egoh di migtebow dutu, egsimbà Héloboam i egtigdeg dapag diyà sa atung kenà da eg-ulow. ²Tinubad sa tegesugkow kagi i Nemula iya wé atung kenà da eg-ulow danà i Datù Nemula egsugù kenagdi. Huenan di, mig-ikagi, guwaen di, “O atung kenà da eg-ulow, dineg ko sa kagi i Datù Nemula. Dumuen sa maama anaken sa sebaen tugod i Datù Dabid owoy iya sa ngadan di si Hosiya. Imatayan di diyà keniko sa medoo tegesimbà atung eg-ipat sa medoo simbaan diyà sa getan-getan, sa medoo tegeimatay hinagtay diyà keniko, owoy ulowen di ma diyà keniko sa medoo tuelan etaw.”^d

³Na, egoh iya agdaw, migbegay tandà sa tegesugkow i Nemula denu sa egoh di meketuu sa inikagi di, guwaen di, “Ini sa tandà inikagi i Datù Nemula, metepi siini kenà eg-ulow

hinagtay owoy mebelégés sa medoo abuh di.”

⁴Hê, egoh i Datù Héloboam migdineg iya wé, tininuduan di sa etaw owoy mig-ikagi, guwaen di, “Sigkem yu!” Dodoo petow dé migtodel sa belad sa datù. Huenan di, endà dé egkelugken di duu. ⁵Hê, petow dé netepi sa kenà eg-ulow hinagtay owoy nebelégés sa medoo abuh di iling sa tandà tinulon sa tegesugkow i Nemula sa igpetiig i Nemula diyà kenagdi.

⁶Agulé mig-ikagi sa datù diyà sa tegesugkow kagi i Nemula, guwaen di, “Simbai ko aken diyà si Datù Nemula sa egpigtuuwen ko anì bulungan di sa belad ku.” Hê, migsimbà sa tegesugkow kagi i Nemula diyà si Datù Nemula. Hê, nelikuan sa belad sa datù owoy nekeiling doo sa tapay egoh di.

⁷Mig-ikagi dema sa datù diyà sa tegesugkow kagi i Nemula, guwaen di, “Téél ka, mangay ki dalesan dò anì kumaen ka owoy begayan ku kuna untung.”

⁸Dodoo migsagbì sa tegesugkow kagi i Nemula, guwaen di, “Apiya ibegay ko pa kenak tengà sa langun taman ko, endà umunut a keniko. Endà ma kumaen a ataw ka uminem a dahini. ⁹Enù ka iya sa inikagi i Datù Nemula kenak, endà mebaluy a kumaen ataw ka uminem egoh ku dahini pelawà, owoy amuk lumikù a endà umukit a diyà sa dalan inukitan

^d13:2 Neketuu iya wé egoh di nekeuma labi telu gatus gepalay. Basa ko 2 Medoo Datù 23:15-20.

ku egoh ku mig-angay dahini.”

¹⁰Agulé, mig-ukit diyà sa liyu dalan egoh di miglikù.

Ini Denu Sa Lukes Tegesugkow Kagi I Nemula Diyà Menuwa Bétél

¹¹Na, egoh iya duen sa sebaen lukes tegesugkow kagi i Nemula eg-uppà diyà menuwa Bétél.

Mig-angay sa medoo anak di maama diyà kenagdi owoy tinulonon da kagdi sa langun binaelan sa tegesugkow kagi i Nemula egoh iya wé agdaw diyà menuwa Bétél. Tinulon da ma diyà kenagdi sa inikagi sa tegesugkow kagi i Nemula diyà sa datù. ¹²Agulé, mig-igsà sa emà da, guwaen di, “Ngadan sa inukitan di miglikù?” Hê, tinulon da kenagdi sa inukitan sa tegesugkow kagi i Nemula.

¹³Agulé mig-ikagi sa emà da diyà kenagda, guwaen di, “Siyai yu sa asnu diyà kenak.” Hê, egoh da migsiyaan sa asnu di, migkudà ¹⁴owoy linohot di sa tegesugkow kagi i Nemula. Agulé neuma di kagdi eg-ugsad diyà sa pesu sa dakel kayu.^e Inigsaan di kagdi, guwaen di, “Kuna pa sa tegesugkow kagi i Nemula kedu diyà tanà Huda?” Migsagbì, guwaen di, “Hoð.”

¹⁵Agulé mig-ikagi sa lukes tegesugkow i Nemula, guwaen di, “Téél ka, mangay ki dalesan dò anì kumaen ka.”

¹⁶Migsagbì sa tegesugkow i Nemula, guwaen di, “Endà mebaluy a umunut pelikù diyà

keniko. Endà mebaluy a kumaen ataw ka uminem diyà siini lugal.

¹⁷Enù ka iya sa inikagi i Datù Nemula kenak, endà mebaluy a kumaen ataw ka uminem egoh ku dahini pelawà, owoy amuk lumikù a endà umukit a diyà sa dalan inukitan ku egoh ku mig-angay dahini.”

¹⁸Mig-ikagi sa lukes tegesugkow i Nemula, guwaen di, “Tegesugkow i Nemula a ma iling keniko. Owoy sinugù i Nemula sa sebaen egsugùsuguen di anì mikagi diyà kenak anì uwiten ku kuna dutu dalesan dò anì mekekaen ka owoy mekeinem.” Dodoo endà netiigan di sa tegesugkow kagi i Nemula duu migbutbut sa lukes tegesugkow i Nemula. ¹⁹Huenan di, mig-unut diyà sa dalesan di owoy migkaen owoy mig-inem dutu.

²⁰Na, ligò da telibubu egkaen, duen sa tinulon i Datù Nemula diyà sa lukes tegesugkow di.

²¹Hê, mig-ikagi metaled diyà sa tegesugkow i Nemula kedu diyà tanà Huda, guwaen di, “Dineg ko sa kagi i Nemula, guwaen di, “Tinipay ko sa inikagi i Datù Nemula sa Nemula epgigtuuwen ko. Owoy endà pinangunutan ko duu sa igsugù di keniko.

²²Migpelikù ka dahini owoy migkaen ka owoy mig-inem ka diyà sa menuwa kenà di mighawid keniko kumaen owoy uminem. Na, danà iya wé binaelan ko, endà mekelebang sa lawa ko diyà sa lebengan sa medoo tupù ko.’”

^e13:14 Sa kayu énsina diyà kagi Tagalog.

²³Na, egoh di ubus egkaen owoy eg-inem sa tegesugkow kagi i Nemula, siniyaan sa lukes tegesugkow i Nemula sa munoy asnu di anì kudaan sa tegesugkow kagi i Nemula lumikù diyà tanà Huda. ²⁴Hê, ligò di telibubu eg-ipanaw, nesiegungan di sa liyun owoy inimatayan sa liyun kagdi. Agulé migtigdeg sa asnu lapeg sa liyun diyà sa kilidan sa lawa di nekehibat diyà sa kalasada. ²⁵Eghauwen sa medoo etaw egtalà sa nematay owoy sa liyun egtigdeg diyà sa kilidan di. Agulé mig-angay da egtulon diyà menuwa Bétél kenà di eg-ugpà sa lukes tegesugkow i Nemula.

²⁶Na, egoh sa lukes tegesugkow i Nemula migdineg ini i, mig-ikagi, guwaen di, “Kagdi sa tegesugkow i Nemula migtipay sa kagi i Nemula. Huenan di, ginebek owoy inimatayan sa liyun enù ka iya sa inikagi i Nemula diyà kenagdi.”

²⁷Agulé mig-ikagi sa lukes tegesugkow i Nemula diyà sa medoo anak di maama, guwaen di, “Siyai yu sa asnu diyà kenak.” Hê, siniyaan da, ²⁸owoy mig-ipanaw. Agulé hinaa di sa lawa sa nematay nekehibat diyà kalasada owoy migtigdeg sa liyun lapeg sa asnu diyà sa kilidan di. Endà kinaen sa liyun duu sa lawa di owoy endà ma ginebek di duu sa asnu. ²⁹Hê, kinuwa sa lukes tegesugkow sa lawa sa tegesugkow i Nemula kedu diyà Huda owoy iglulan di diyà sa asnu, owoy inuwit

di egpelikù diyà sa menuwa di anì damagen di owoy ilebeng di. ³⁰Agulé iglebeng di diyà sa munoy hagdi lebengan. Owoy tigtu da egsinegaw danà sa kepatay sa duma da tegesugkow i Nemula.

³¹Na, egoh di ubus iglebeng, mig-ikagi sa lukes tegesugkow i Nemula diyà sa medoo anak di maama, guwaen di, “Amuk mematay a dé, lebengi yu aken diyà siini lebengan sa tegesugkow i Nemula kedu diyà tanà Huda owoy tépédi yu aken diyà kenagdi. ³²Enù ka anan meketuu sa medoo kagi igpesugkow i Nemula diyà kenagdi denu sa kenà eg-ulow hinagtay diyà menuwa Bétél owoy denu sa medoo simbaan diyà getan-getan diyà tanà Samaliya.”

³³Dodoo apiya di pa nebaelan ini i, endà doo sinabuhan i Héloboam duu sa medoo medaet egbaelan di. Miggelal polo sa medoo etaw beken tugod i Lebi anì mebaluy da tegesimbà diyà sa medoo simbaan diyà sa getan-getan. Eggelalen di sa sumalà dé etaw eg-ungayà mebaluy tegesimbà. ³⁴Na, iya sa dakel salà sa malayan i Héloboam sa pesuwan di nedaetan owoy nekedan ma sa kedatuan di.

Ini Sa Egoh Sa Anak I Héloboam Nematay

14 ¹Na, egoh iya, eglinadu Abiha i anak i Héloboam. ²Huenan di, mig-ikagi Héloboam i diyà sa sawa di, guwaen di,

“Na, ini sa baeli ko, pesaling ka anì endà mekilala da duu kuna sa sawa ku, agulé angay ka Silo dò sa kenà di eg-ugpà Ahiyas i sa tegesugkow kagi i Nemula, sa migtulon diyà kenak kumedatù a diyà tanà Islaél. ³Uwit ka sa sepulù getibulu dakel owoy sa medoo tukééykeéy epan owoy segebutul teneb. Angay ka diyà kenagdi anì tulonen di diyà keniko sa mebaelan sa anak ta maama.”

⁴Agulé iya sa binaelan sa sawa i Héloboam. Mig-angay diyà sa dalesan i Ahiyas dutu menuwa Silo dò. Na, egoh iya, endà dé iseg di eg-ilag Ahiyas i danà di lukes dé temù. ⁵Dodoo tapay dé tinulon i Datù Nemula diyà kenagdi egoh di umangay umigsà sa sawa i Héloboam diyà kenagdi denu sa mebaelan sa anak da eglinadu. Owoy tapay ma dé tinulù i Datù Nemula Ahiyas i sa ikagiyen di diyà sa sawa i Héloboam.

Na, egoh sa sawa i Héloboam migtebow, egpeubòubò beken sawa i Héloboam. ⁶Dodoo egoh i Ahiyas neketiig egdagpak dé sa sawa i Héloboam diyà sa dalesan di, mig-ikagi, guwaen di, “O sawa i Héloboam, lagbas ka dini. Maen di ya eg-ubòubò ka beken sawa i Héloboam? Angay ka dini anì medineg ko siini ikagiyen ku mekekiyang atay. ⁷Amuk lumikù ka diyà sa sawa ko, tulon ko diyà kenagdi sa inikagi i Datù Nemula, sa Nemula egpigtuuwen sa medoo tegeIslaél. Guwaen i Nemula diyà sa sawa ko, ‘Hinemilì ku kuna kedu

diyà sa medoo lagdà etaw anì kumedatù ka diyà sa medoo etaw ku tegeIslaél. ⁸Kinedanan ku diyà sa tugod i Dabid sa dakel baed sa kedatuan di owoy igbegay ku polo diyà keniko. Dodoo endà eg-ilingan ko duu sa adat i Dabid sa egsgùsuguen ku. Migpangunut diyà sa medoo uledin ku owoy sebaen daa sa pedu di eg-unut-unut diyà kenak owoy binaelan di daa sa metudà diyà sa kehaa ku. ⁹Dodoo kuna, uman pa medaet sa binaelan ko diyà sa kedaet sa binaelan sa medoo liyu etaw nekehuna diyà keniko. Ininiyugan ko aken owoy pinebulit ko ma aken danà ko migpenemula sa medoo inetaw bulawan binaelan ko. ¹⁰Na, danà iya wé binaelan ko, tigtu pigtamayan ku sa malayan ko owoy imatayan ku ma sa langun maama tugod ko. Endà dumuen sebaen mesamà, iling ka batàbatà ataw ka lukes, enù ka kedanan ku sa malayan i Héloboam lagà daa lupuk ulowen ku. ¹¹Sumalà dé sa etaw diyà sa malayan ko mematay diyà sa menuwa da, daesan medoo tuyang. Owoy amuk mematay da diyà sa kenà di mediyù dalesan, manuk ketalunan sa kumaen kenagda.’ Na, iya sa kagi i Datù Nemula diyà si Héloboam.”

¹²Agulé mig-ikagi Ahiyas i diyà sa sawa i Héloboam, guwaen di, “Likù ka dé. Amuk dumagpak ka diyà sa menuwa ko, mematay ma dé sa anak ko. ¹³Sinegawan sa langun tegeIslaél owoy ilebeng da. Dodoo diyà

sa medoo tugod i Héloboam, kagdi daa sa mekelebeng enù ka kagdi daa sa kenà i Nemula egketuuwan, sa Nemula epgigtuuwen sa medoo tegeIslaél.

¹⁴Na, peduunen i Nemula sa datù diyà Islaél sa pedaet sa medoo tugod i Héloboam. Meketuu dé ini egoh di. ¹⁵Pigtamayan i Nemula sa medoo tegeIslaél lagà sa sukù eggasgasen diyà wayeg owoy baduten di kagda kedu diyà siini mepion tanà igbegay di diyà sa medoo tupù da. Sepalaken di kagda taman mekeangay da tanà dutu wayeg Upelatis dò enù ka pinebulit da kagdi danà da migbael sa medoo bugsud tandà sa kepenemula da sa inetaw Aséla. ¹⁶Iniyugan di ma kagda danà sa medoo salà i Héloboam owoy danà di ma nekeenggat sa medoo tegeIslaél anì mekebael da salà.”

¹⁷Agulé miglikù sa sawa i Héloboam diyà menuwa Télsa. Hê, egoh di migtebow diyà sa dalesan da, nematay sa anak da eglinadu. ¹⁸Agulé iglebeng da owoy tigtu nebukul sa medoo tegeIslaél. Na, neketuu dé sa kagi i Datù Nemula tinulon sa tegesugkow di si Ahiyas.

Ini Sa Egoh I Héloboam Nematay

¹⁹Na, sa medoo gugud denu sa kedadù i Héloboam lapeg sa medoo kegila di, nekesulat diyà sa libelu denu sa medoo datù diyà tanà Islaél. ²⁰Na, duwa pulù owoy duwa gepalay sa lugay i Héloboam migkamal diyà tanà Islaél. Agulé egoh di nematay, sa

anak di si Nadab sa nekesambi kenagdi migpedatù.

Ini Denu Si Datù Loboam Diyà Tanà Huda

²¹Na, si Loboam anak i Solomon sa migkamal diyà tanà Huda. Epat pulù owoy sebaen gepalay dé sa kelukes di egoh di edung migkedatù, owoy sepulù owoy pitu gepalay sa lugay di egkamal diyà Hélusalém, sa menuwa hinemilì i Nemula diyà sa langun geumpung tugod i Islaél kenà di meolò. Iya sa inay di si Naama tegeAmon.

²²Na, migbael sa medoo tegeHuda medaet diyà sa kehaa i Nemula. Danà sa medoo salà da, tigtu pinebulit da Datù Nemula i enù ka uman pa medaet sa binaelan da diyà sa kedaet sa binaelan sa medoo tupù da. ²³Enù ka migbael da sa medoo simbaan kenà da egsimbà diyà sa medoo egpenemulawen da. Owoy pinetigdeg da ma sa medoo batu egpenemulawen da owoy igbugsud da ma sa medoo kayu inetaw Aséla diyà sa medoo getan-getan owoy diyà sa pesu sa medoo daker kayu. ²⁴Beken iya daa sa medaet binaelan da, enù ka pineugpà da ma diyà sa medoo simbaan da sa medoo tegepediyangdang, maama owoy bayi. Inilingan da sa langun balangan medaet binaelan sa medoo liyu etaw hinemagawan i Datù Nemula egoh sa medoo tegeIslaél anay migtebow dahiya.

²⁵Na, egoh di lima dé gepalay sa kepedatù i Loboam,

migpengayaw Datù Sésak i tegeIgiptu diyà menuwa Héluasalém. ²⁶Hê, kinuwa di sa medoo milagà langun taman diyà sa Dalesan i Datù Nemula owoy diyà sa dinelingdingan sa datù. Kinuwa di sa langun, lapeg sa medoo kelasag bulawan igpebael i Solomon. ²⁷Agulé, migbael Datù Loboam i sa medoo kelasag galang igsambi di sa medoo nekedan, owoy igpeipat di diyà sa medoo ulu-ulu sa atung egbantay diyà sa bengawan sa dinelingdingan. ²⁸Na, amuk mangay sa datù diyà sa Dalesan i Nemula, eg-uwiten sa medoo tegebantay sa medoo kelasag. Agulé ipelikù da dema diyà sa bilik sa tegebantay amuk lumikù dé sa datù.

²⁹Na, sa medoo gugud denu sa kedatù i Loboam lapeg sa langun binaelan di, nekesulat diyà sa libelu denu sa medoo datù diyà tanà Huda. ³⁰Na, egoh iya, takà egkesegila Loboam i owoy si Héloboam. ³¹Na, iya sa inay i Loboam si Naama tegeAmon. Hê, egoh i Datù Loboam tegeHuda nematay, iglebeng da diyà sa atung lebengan datù diyà sa Menuwa i Dabid. Agulé si Abiha^f anak di sa nekesambi kenagdi migpedatù.

Ini Sa Egoh I Abiha Migkedatù Diyà Tanà Huda

15 ¹Na, egoh di sepulù owoy walu dé gepalay sa kekamal i Datù Héloboam

anak i Nébat dutu Islaél dò, iya pelawà peedung pedatù Abiha i diyà tanà Huda. ²Migkamal taman telu gepalay diyà menuwa Héluasalém owoy iya sa inay di si Maaka bébê i Absalom.^g

³Dodoo inilingan i Abiha polo sa langun medaet binaelan sa emà di si Loboam. Endà tigtu di eg-unut-unut diyà si Datù Nemula sa Nemula egpigtuuwen da, enù ka endà eg-ilingan di duu sa keunut i Dabid tupù di diyà si Nemula egoh anay. ⁴⁻⁵Binaelan i Dabid sa metudà diyà sa kehaa i Nemula, owoy pinangunutan di sa langun igsugù i Nemula taman sa lugay di nehagtay, liyu daa sa binaelan di diyà si Uliyas tegeHétiyo. Huenan di, danà i Dabid, binegayan i Nemula doo Abiha i sa anak di maama anì dumuen sa pesambi kenagdi pedatù diyà Héluasalém owoy anì kumebagel sa menuwa Héluasalém.

⁶⁻⁷Na, takà egkesegila egoh anay Loboam i owoy si Héloboam, owoy nekepekulus pa sa kesegilaway taman sa lugay i Abiha migkedatù. Na, sa medoo gugud denu sa kedatù i Abiha lapeg sa langun binaelan di, nekesulat diyà sa libelu denu sa medoo datù diyà tanà Huda. ⁸Egoh i Abiha nematay, iglebeng da diyà sa lebengan sa medoo tupù di diyà sa Menuwa i Dabid. Agulé si Asa anak di sa nekesambi kenagdi egpedatù.

^f14:31 Abiyam ma sa sebaen ngadan di.

^g15:2 Si Maaka sa anak i Uliél sawa i Tamal, owoy si Tamal sa anak i Absalom. Si Abisalom sa sebaen ngadan i Absalom diyà sa kagi Hibelu.

Ini Sa Egeh I Asa Migkedatù Diyà Tanà Huda

⁹Na, egoh di duwa pulù dé gepalay sa kekamal i Datù Hèloboam diyà tanà Islaél, iya pelawà peedung Asa i pedatù diyà tanà Huda. ¹⁰Eg-ugpà Asa i diyà Hèlusalém owoy migkamal dahiya taman epat pulù owoy sebaen gepalay. Iya sa bébê di si Maaka tugod i Absalom.

¹¹Na, metudà sa binaelan i Asa diyà sa kehaa i Datù Nemula iling sa binaelan sa tupù di si Dabid. ¹²Hinemagawan di kedu diyà tanà Huda sa medoo tegepediyangdang maama owoy bayi diyà sa medoo kenà da egimbà. Igpekedan di ma sa langun inetaw egpenemulawen binaelan sa medoo tupù di. ¹³Apiya sa bébê di si Maaka, kinedanan di diyà sa kebooyon di enù ka igpebael di sa tigtu endà mepion bugsud tandà sa inetaw Aséla. Igpetagped i Asa sa bugsud inetaw Aséla owoy inulow di dutu lepak Kidelon dò. ¹⁴Na, apiya di pa endà kinedanan di duu sa medoo kenà egimbà diyà sa getan-getan, tigtu doo meeles sa keunut-unut di diyà si Datù Nemula taman sa lugay di nehagtay. ¹⁵Inuwit di ma diyà sa Dalesan i Nemula sa medoo pilak, sa medoo bulawan owoy sa medoo sangkap sa igpeépê di owoy si emà di diyà si Nemula.

¹⁶Na, takà da egkesegila Asa i owoy si Datù Baasa tegeIslaél

taman sa lugay da egkamal.

¹⁷Pinengayaw i Datù Baasa sa tanà Huda owoy pinebagel di sa menuwa Lama anì mealang sumalà dé etaw lumaun ataw ka umawoh diyà tanà Huda sa egkamalen i Datù Asa.

¹⁸Agulé kinuwa i Asa sa langun nesamà pilak owoy bulawan diyà sa medoo taguan pilak sa Dalesan i Nemula owoy diyà sa dinelingdingan di. Hê, igsalig di ini i diyà sa medoo pineulu-ulu di owoy pineangay di kagda diyà si Bén Hadad sa datù diyà menuwa Damasko diyà tanà Alam. Na, anak i Tablimun Bén Hadad i owoy bébê i Datù Hisiyon. ¹⁹Na, ini sa kagi i Asa diyà si Bén Hadad, guwaen di, “Baelan ta sa kesepasaday lagà sa binaelan sa emà ta. Taa ko, egpeuwit a sa medoo pilak owoy bulawan ipeuloy ku ibegay diyà keniko. Huenan di, peulan ko dé sa kesepasaday yu si Datù Baasa tegeIslaél anì lumegkà diyà sa tanà ku.”

²⁰Hê, hinoò i Bén Hadad sa pinegeni i Datù Asa, huenan di pineangay di sa medoo ulu-ulu sa medoo sundalu di anì pengayawen da sa medoo menuwa diyà tanà Islaél. Nepeka da sa menuwa Ihon, sa menuwa Dan, sa menuwa Abél Bét Maaka, owoy sa langun tanà Kinélét^h lapeg sa uwang tanà Naptali. ²¹Na, egoh i Datù Baasa neketiig iya wé, migsabuh sa kepebagel di sa menuwa Lama owoy migpeesud polo diyà menuwa

^h15:20 Sa uwang Galiliya sa sebaen ma kepengadan da sa uwang Kinélét.

Télsa. ²²Agulé migsugù Datù Asa i diyà sa langun tegeHuda anì kuwaen da sa medoo batu owoy papan, sa egbaelan hedem i Datù Baasa kutà diyà menuwa Lama. Hê, sa medoo batu owoy papan, iya sa ginamit i Datù Asa egbael kutà diyà menuwa Géba diyà uwang tanà Bénhamin owoy menuwa Mispà.

²³Na, sa medoo gugud denu sa kedatù i Asa, lapeg sa langun binaelan di owoy sa medoo menuwa pinetigdeg di, nekesulat diyà sa libelu denu sa medoo datù diyà tanà Huda. Na, egoh i Asa migkelukes dé, migduen sa linadu di diyà sa lisen di. ²⁴Agulé egoh di nematay, iglebeng da diyà sa lebengan datù diyà sa Menuwa i Dabid. Agulé si Héhosapat anak di sa nekesambì kenagdi egpedatù.

Ini Sa EgoH I Nadab Migkedatù Diyà Tanà Islaél

²⁵Na, egoh di duwa dé gepalay sa kekamal i Datù Asa diyà tanà Huda, iya pelawà peedung pedatù Nadab i anak i Héloboam diyà tanà Islaél. Dodoo duwa daa gepalay sa lugay i Nadab migkedatù diyà tanà Islaél. ²⁶Medaet sa binaelan di diyà sa kehaa i Datù Nemula. Inilingan di sa adat sa emà di enù ka inenggat di ma sa medoo tegeIslaél anì mael da salà.

²⁷Na, pinenemdem i Baasa anak i Ahiyas tugod i Isakal meka sa kedatuan i Nadab. Huenan di, inimatayan i Baasa Nadab i diyà menuwa Gibeton egoh i Nadab owoy sa medoo

sundalu di migseulingutan sa menuwa Gibeton, sa tapay menuwa sa medoo tegePilistiya.

²⁸Na, egoh sa ketelu di gepalay sa kekamal i Datù Asa diyà tanà Huda, inimatayan i Baasa Nadab i, owoy kagdi sa nekesambì si Nadab egpedatù diyà tanà Islaél.

²⁹Na, egoh i Baasa eg-edung dé egpedatù, inimatayan di sa langun malayan i Héloboam. Linengon di kagda eg-imatayan anì pa sebaen sa nesamà. Huenan di, neketuu dé sa kagi i Datù Nemula igpetulon di diyà si Ahiyas tegeSilo sa tegesugkow kagi di. ³⁰Iya sa nebaelan enù ka pinebulit i Héloboam Datù Nemula i, sa Nemula epgigtuuwen sa medoo tegeIslaél, danà di migbael salà owoy danà di ma mig-enggat sa medoo tegeIslaél anì mekebael da salà.

³¹Na, sa medoo gugud denu sa kedatù i Nadab, lapeg sa langun binaelan di, nekesulat diyà sa libelu denu sa medoo datù diyà tanà Islaél. ³²Na, takà da egkesegila Asa i owoy si Datù Baasa tegeIslaél taman sa lugay da egpedatù.

Ini Sa EgoH I Baasa Migkedatù Diyà Tanà Islaél

³³Na, egoh di telu dé gepalay sa kekamal i Datù Asa diyà tanà Huda, iya pelawà peedung pedatù Baasa i anak i Ahiyas diyà tanà Islaél. Duwa pulù owoy epat gepalay sa lugay i Baasa migkamal diyà menuwa Télsa diyà tanà Islaél. ³⁴Medaet ma sa binaelan di diyà sa kehaa i Datù Nemula, enù ka inilingan di sa

medaet adat i Datù Héloboam owoy inenggat di ma sa medoo tegeIslaél anì mael da salà.

16 ¹Huenan di, sinugù i Datù Nemula Héhu i anak i Hanani tegesugkow sa kagi i Nemula anì mikagi diyà si Datù Baasa. ²Guwaen di, “Egoh anay kuna sa lagdà etaw, dodoo hinemilì i Nemula kuna anì kumedatù ka diyà sa medoo etaw di tegeIslaél. Dodoo inilingan ko polo sa medaet adat i Héloboam owoy inenggat ko ma sa medoo etaw i Nemula anì mael da salà. Huenan di, pinebulit ko Nemula i danà sa medoo salà nebaelan da. ³Iya maen di ya kedanan di kuna lapeg sa malayan ko, lagà sa binaelan di diyà si Héloboam anak i Nébat. ⁴Sumalà dé sa etaw diyà sa malayan ko mematay diyà sa menuwa da, daesan medoo tuyang. Owoy amuk mematay da diyà sa kenà di mediyù dalesan, manuk ketalunan sa kumaen kenagda.”

⁵⁻⁷Na, tigtu pinebulit i Baasa Datù Nemula i, huenan di igpesugkow i Datù Nemula diyà si Héhu anak i Hanani sa kagi di diyà si Baasa lapeg sa malayan di. Takà egسالibang Baasa i diyà sa uyot i Datù Nemula danà di mig-iling sa medaet adat i Héloboam owoy danà di ma mig-imatay sa langun malayan i Héloboam.

Na, sa medoo gugud denu sa kedatù i Baasa, owoy sa langun binaelan di lapeg sa ketaban di eggila, nekesulat diyà sa libelu denu sa medoo datù diyà tanà

Islaél. Na, egoh di nematay dé, iglebeng da diyà menuwa Télsa. Agulé si Éla anak di sa nekesambì kenagdi egpedatù diyà tanà Islaél.

Ini Sa Egoh I Éla Migkedatù Diyà Tanà Islaél

⁸Na, egoh di duwa pulù owoy enem dé gepalay sa kekamal i Datù Asa diyà tanà Huda, iya pelawà peedung pedatù Éla i anak i Baasa diyà tanà Islaél. Dodoo duwa daa gepalay sa lugay di migkamal diyà menuwa Télsa diyà tanà Islaél.

⁹Agulé pinenemdem i Simli meka sa kedatuan i Éla. Kagdi sa sebaen pineulu-ulu i Éla egkamal sa sebaed kalitun di eggila. Na, sebaen agdaw nelangut Éla i diyà sa dalesan i Alsa sa tegeipat sa dinelingdingan diyà menuwa Télsa. ¹⁰Mig-awoh Simli i owoy inimatayan di Éla i egoh di duwa pulù owoy pitu dé gepalay sa lugay i Asa migkedatù diyà tanà Huda. Agulé migpesambì Simli i diyà si Éla egpedatù.

¹¹Hê, egoh i Simli migpeedung dé egpedatù, inimatayan di sa langun malayan i Baasa. Endà duen sinamà di maama iling ka duma telahadi di ataw ka loyuk di, anan inimatayan di langun. ¹²Na, danà di mig-imatay sa langun malayan i Baasa, neketuu dé sa kagi i Datù Nemula denu si Baasa sa igpetulon di diyà si Héhu, sa tegesugkow kagi di. ¹³Pinebulit i Baasa owoy si Éla anak di Datù Nemula i, sa Nemula egpigtuuwen sa medoo tegeIslaél, danà sa medoo salà

binaelan da owoy danà sa keenggat da sa medoo tegeIslaél anì mael da salà danà da egpenemula sa medoo inetaw.

¹⁴Na, sa medoo gugud denu sa kedatù i Éla, lapeg sa langun binaelan di, nekesulat diyà sa libelu denu sa medoo datù diyà tanà Islaél.

**Ini Sa Egoh I Simli Migkedatù
Diyà Tanà Islaél**

¹⁵Na, egoh di duwa pulù owoy pitu dé gepalay sa kekamal i Datù Asa diyà tanà Huda, iya pelawà peedung pedatù Simli i diyà tanà Islaél. Dodoo pitu daa agdaw sa lugay di migkamal diyà menuwa Télsa diyà tanà Islaél.

Egoh iya, migkampù sa medoo sundalu tegeIslaél medapag diyà Gibeton sa tapay menuwa sa medoo tegePilistiya anì dagsegen da. ¹⁶Hê, dinineg da sa lalag sa binaelan i Simli egoh di mig-imatay sa datù da owoy sa egoh di migtepel sa kedatuan di. Huenan di, egoh iya wé agdaw, neseunut sa pedu da miggelal si Omli datù diyà tanà Islaél, enù ka kagdi sa tigtu ulu-ulu sa medoo sundalu. ¹⁷Agulé miglegkà da Omli i diyà menuwa Gibeton owoy inangay da egdagseg sa menuwa Télsa kenà i Simli eg-ugpà. ¹⁸Hê, egoh i Simli mighaa egkepeka dé sa menuwa, mig-angay polo eg-awoh diyà sa megamel kutà sa dinelingdingan sa datù, agulé tinemteman di.

Huenan di, nekeunut neulow Simli i diyà sa dinelingdingan.

¹⁹Na, nematay Simli i danà sa medoo salà di enù ka medaet sa binaelan di diyà sa kehaa i Datù Nemula. Inilingan di sa medaet adat i Héloboam enù ka inenggat di ma sa medoo tegeIslaél anì mael da salà. ²⁰Na, sa medoo gugud denu sa kedatù i Simli, lapeg sa kineatu di si Datù Éla, nekesulat diyà sa libelu denu sa medoo datù diyà tanà Islaél.

**Ini Sa Egoh I Omli Migkedatù
Diyà Tanà Islaél**

²¹Na, egoh i Simli nematay dé, nebaed sa medoo tegeIslaél. Duen дума etaw egkelukuy egpedatù si Tibni anak i Ginat, owoy duen ma etaw egkelukuy egpedatù si Omli. ²²Dodoo egoh di nelugaylugay, tinabanan sa medoo etaw i Omli Tibni i anak i Ginat. Hê, nematay Tibni i, huenan di si Omli dé sa migkedatù diyà tanà Islaél.

²³Na, egoh di telu pulù owoy sebaen dé gepalay sa kekamal i Datù Asa diyà tanà Huda, iya pelawà peedung pedatù Omli i diyà tanà Islaél. Sepulù owoy duwa gepalay sa lugay di migpedatù. Na, enem gepalay sa lugay di datù diyà menuwa Télsa, ²⁴agulé bineli di pitu pulù kakilu pilakⁱdiyà si Simel sa getan kepengadan da Samaliya ini egoh di. Agulé binaelan di sa menuwa dahiya owoy kinutà di, owoy pinengadanan di Samaliya^j

ⁱ16:24 Egoh iya, timbangan da sa pilak, huenan di pitu pulù kakilu pilak.

^j16:24 Edung egoh iya, menuwa Samaliya sa kenà di umugpà sa medoo datù egkamal diyà tanà Islaél.

enù ka si Simel sa ngadan sa etaw kenà di migbeli iya wé getan.

²⁵Dodoo tigtu medaet sa binaelan i Omli diyà sa kehaa i Datù Nemula. Uman pa medaet sa binaelan di diyà sa kedaet sa binaelan sa langun datù nekehuna diyà kenagdi.

²⁶Inilingan di sa langun medaet adat i Héloboam anak i Nébat, enù ka inenggat di sa medoo tegeIslaél anì mael da salà. Huenan di, pinebulit da Datù Nemula i, sa Nemula egpigtuuwen sa medoo tegeIslaél, danà da migpenemula sa medoo inetaw endà duen ulan.

²⁷Na, sa medoo gugud denu sa kedatù i Omli owoy sa langun binaelan di lapeg sa ketaban di eggila, nekesulat diyà sa libelu denu sa medoo datù diyà tanà Islaél. ²⁸Egoh i Omli nematay dé, iglebeng da diyà menuwa Samaliya. Agulé si Ahab anak di sa nekesambi kenagdi egpedatù.

Ini Sa Egoh I Ahab Migkedatù Diyà Tanà Islaél

²⁹Na, egoh di telu pulù owoy walu dé gepalay sa kekamal i Datù Asa diyà tanà Huda, iya pelawà peedung pedatù Ahab i anak i Omli diyà tanà Islaél. Duwa pulù owoy duwa gepalay sa lugay di migkamal diyà menuwa Samaliya diyà tanà Islaél. ³⁰Tigtu medaet sa binaelan i Ahab diyà sa kehaa i Datù Nemula. Uman pa medaet sa salà binaelan di diyà sa kedaet

sa salà binaelan sa langun datù nekehuna diyà kenagdi. ³¹Diyà sa penemdem di, tukééy daa sa salà binaelan i Héloboam anak i Nébat, dodoo mig-uman polo sa hagdi binaelan salà danà di migsawa si Hésabil anak i Datù Étbaal tegeSidon owoy danà di ma migpenemula sa Baal. ³²Binaelan i Ahab ma sa simbaan kenà da egsimbà diyà sa Baal dutu Samaliya dò. Owoy binaelan di ma sa atung kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà sa Baal dalem iya wé simbaan. ³³Igbugsud di ma sa kayu inetaw Aséla sa egpenemulawen da. Na, danà di uman pa medoo sa salà binaelan di diyà sa kedoo salà binaelan sa langun datù nekehuna diyà kenagdi diyà tanà Islaél, huenan di tigtu pinebulit i Ahab Datù Nemula i, sa Nemula egpigtuuwen sa medoo tegeIslaél.

³⁴Na, egoh i Ahab datù diyà tanà Islaél, binangun i Hiyél tegeBétél dulì sa menuwa Héléko. Hê, nematay sa lebi lawa anak di si Abilam danà di migbangun sa peetokon sa menuwa Héléko owoy nematay ma sa pagleng anak di si Ségub enù ka binangun di ma sa medoo bengawan di. Nebaelan ini i danà sa kagi i Nemula igsugkow di diyà si Hosuwa anak i Nun egoh anay.^k

Ini Sa Egoh Di Neketuu Sa Tinulon I Iliyas Sa Pengagdaw Taman Telu Gepalay

17 ¹Na, si Iliyas sa tegesugkow kagi i Nemula

^k16:34 Basa ko Hosuwa 6:26.

tegeTésbi diyà tanà Galaad. Mig-angay Iliyas i diyà si Datù Ahab, owoy mig-ikagi, guwaen di, “Na, ipengibet ku danà di melalù Datù Nemula i, sa Nemula egpigtuuwen sa medoo tegeIslaél owoy sa egpangunutan ku, endà umudan di diyà sa medoo sumetugdug palay owoy endà ma dumuen aglù taman endà ikagiyen ku duu.”¹

²Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Iliyas, ³guwaen di, “Legkà ka dini, owoy angay ka denu tebowon agdaw. Lidung ka dutu diyà sa dapag lawa wayeg Kalit tanà dutu sa lawa wayeg Holdan denu tebowon agdaw. ⁴Mekeinem ka diyà sa wayeg Kalit, owoy suguen ku ma sa medoo uwak anì bangaan da kuna kaenen.”

⁵Hê, pinangunutan i Iliyas sa igsugù i Datù Nemula diyà kenagdi, huenan di mig-angay eg-ugpà medapag diyà sa wayeg Kalit diyà tanà dutu sa lawa wayeg Holdan denu tebowon agdaw. ⁶Uman magtu kesimag owoy uman mahapun, tumebow sa medoo uwak migbangà epan owoy sa nelegà kaleni, owoy eg-inem ma Iliyas i diyà sa wayeg Kalit. ⁷Dodoo egoh di nelugaylugay, neeti ma dé iya wé wayeg Kalit danà di endà eg-udan dahiya.

Ini Sa Binaelan I Iliyas Diyà Sa Bayi Balu Diyà Salépta

⁸Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Iliyas, ⁹guwaen di,

“Halì ka. Angay ka ugpa diyà menuwa Salépta diyà tanà Sidon. Duen sa bayi balu dutu sinugù ku anì pekaenen di kuna.”^m

¹⁰Huenan di, mig-angay Iliyas i diyà menuwa Salépta. Egoh di migtebow diyà sa bengawan sa kutà menuwa, hinaa di sa bayi balu egpigkayu. Mig-ikagi Iliyas i diyà kenagdi, guwaen di, “Duen pa wayeg ko i? Peinem ko pa aken.” ¹¹Agulé egoh di telibubu egkuwa wayeg, mig-ikagi dema Iliyas i, guwaen di, “Begayi ko ma aken epan, apiya tukééy daa.”

¹²Migsagbi sa bayi, guwaen di, “Ipengibet ku danà di melalù Datù Nemula i sa Nemula egpigtuuwen ko, endà duen sa inilegà ku epan. Duen daen sa segekemkem tapung ku diyà sa taguan di owoy sa tigtu tukééy lana dalem sa butul. Iya sa pesuwan ku egpigkayu anì ilegaen ku owoy mekekaen ké pa sa anak ku. Agulé maen dé egkematay ké danà bitil.”

¹³Hê, mig-ikagi dema Iliyas i, guwaen di, “Yaka egkebukul la. Angay ko dé polo ilegà. Dodoo pehuna ko ilegà sa naken kaenen, apiya tukééy daa epan owoy hatedi ko diyà kenak. Agulé ilegà ko sa niyu kaenen. ¹⁴Enù ka ini sa kagi i Datù Nemula sa egpigtuuwen ké, kami i medoo tegeIslaél, guwaen di, ‘Endà meimet sa tapung ko diyà sa taguan di owoy endà ma meimet sa lana diyà sa butul di taman

¹ 17:1 Basa ko Santiyago 5:17.

^m 17:9 Basa ko Lukas 4:25-26.

endà meuma sa egoh i Datù Nemula peudan dema diyà siini uwang tanà.’ ”

¹⁵Agulé miglikù sa balu owoy pinangunutan di sa inikagi i Iliyas. Tuu doo, medoo agdaw sa lugay da egkaen lapeg si Iliyas, ¹⁶enù ka endà egkeimet sa tapung diyà sa taguan di owoy endà ma egkeimet sa lana, enù ka iya sa igpasad i Datù Nemula tinulon i Iliyas.

¹⁷Na, egoh i Iliyas nelugay dé dahiya, miglinadu sa anak sa bayi balu. Egketemuan eglinadu, agulé nematay. ¹⁸Hê, mig-ikagi sa bayi diyà si Iliyas, guwaen di, “O etaw i Nemula, maen di ya egbulitan ko aken? Iya kéen sa pesuwan ko mig-angay dîni anî ipetiig ko sa medoo salà ku owoy anî ipeimatay ko ma siini anak ku.”

¹⁹Migsagbî Iliyas i, guwaen di, “Uwit ko diyà kenak sa anak ko.” Agulé inuwit i Iliyas diyà sa bilik diatas atung kenà di egtudug, agulé igtenà di diyà sa kamah tudugan di. ²⁰Agulé migsimbà Iliyas i egpegeni tabang, guwaen di, “O Datù Nemula, sa Nemula egpigtuuwen ku, maen di ya hediya sa binaelan ko diyà sa balu? Apiya di pa mepion sa keipat di kenak, inimatayan ko doo sa anak di.” ²¹Agulé linagkeban i Iliyas sa batà taman telu gulé owoy takà egsembà, guwaen di, “O Datù Nemula sa egpigtuuwen ku, tigtu a egpegeni diyà keniko pelikui ko sa ginawa di.”

²²Hê, sinagbian i Datù Nemula iya wé kesimbà i Iliyas. Huenan

di, nekepelikù sa ginawa sa batà owoy nehagtay dema. ²³Agulé inuwit i Iliyas dema sa batà egpenaug eg-angay diyà sa inay di, owoy mig-ikagi Iliyas i diyà sa bayi balu, guwaen di, “Taa ko, nehagtay dé sa anak ko.”

²⁴Migsagbî sa bayi, guwaen di, “Na, netiigan ku dé tuu kuna sa etaw i Nemula. Tuu sa eg-ikagiyen ko igpesugkow i Datù Nemula diyà keniko.”

Ini Sa Egoh I Iliyas Mig-ikagi Diyà Si Obadiyas

18 ¹Na, egoh di neuma sa ketelu di gepalay lugay sa pengagdaw, mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Iliyas. Guwaen di, “Angay ka diyà si Datù Ahab, enù ka buyu dé peudanen ku.” ²Hê, mig-ipanaw Iliyas i eg-angay diyà si Ahab.

Na, egoh iya, tigtu dakei sa bitil diyà sa tanà Samaliya. ³Huenan di, igsasà i Datù Ahab Obadiyas i sa atung eg-ipat sa dinelingdingan di. Na, tigtu egpigtuu Obadiyas i diyà si Datù Nemula. ⁴Huenan di, egoh i Hésabil sawa i Datù Ahab egpeimatay sa medoo tegesugkow kagi i Nemula, inalukan i Obadiyas sa megatus geetaw tegesugkow kagi i Nemula owoy pinelidung di kagda tiglimaway pulù diyà sa duwa dakei takub. Owoy binegayan di ma kagda kaenen owoy wayeg. ⁵Na, mig-ikagi Ahab i diyà si Obadiyas, guwaen di, “Mipanaw ki mangay tumelow sa langun tebulan wayeg owoy sa medoo

lawa wayeg diyà siini uwang tanà Samaliya. Petow ki daa mekehaa ki sa medoo keluwen anì mehagtay sa medoo kudà ta owoy sa medoo hinagtay ta mula anì endà imatayan ta duu.”⁶ Agulé neseselab da owoy sineluh da egtimbulan sa uwang tanà Samaliya.

⁷Na, egoh i Obadiyas telibubu eg-ipanaw, petow dé nesiegungan di Iliyas i owoy nekilala di. Hê, miglagkeb diyà tanà, owoy mig-ikagi, guwaen di, “Ay! Kuna polo ini i Datù Iliyas?”

⁸Migsagbì Iliyas i, guwaen di, “Hòd, aken. Na, angay ko tuloni sa datù ko egoh ku dahini a.”

⁹Dodoo mig-ikagi Obadiyas i, guwaen di, “O Datù, ngadan sa salà binaelan ku sa pesuwan ko peimatay kenak diyà si Datù Ahab?”¹⁰ Ipengibet ku danà di melalù Datù Nemula i, sa Nemula epgigtuuwen ko, endà duen sa sebaen tanà diyà siini sinukub langit kenà i Ahab endà egpelagbet keniko. Uman tumulon sa medoo datù inigsaan di endà diyà ka sa hagda tanà, endà epgigtuuwen i Ahab duu, huenan di pinepengibet di kagda amuk tuu endà hinaa da duu kuna.¹¹ Enù di ya, suguen ko aken ini egoh di anì tulonen ku diyà kenagdi egoh ko dahini ka? ¹²Amuk mesalidan ku kuna, petow ki daa uwiten ka sa Suguy i Datù Nemula diyà sa kenà endà nepatik ku duu. Agulé amuk tulonon ku Ahab i egoh ko dahini ka owoy amuk endà mehaa di duu kuna, imatayan di aken. Na, pehiduhidu a diyà

keniko, enù ka aken ma sa tigtu epgigtuu diyà si Datù Nemula edung egoh ku batà pelawà taman ini egoh di.¹³ Endà netiigan ko duu kéen duen sa megatus tegesugkow kagi i Datù Nemula inalukan ku egoh i Hésabil egkelukuy mimatay kenagda. Pinelidung ku kagda tiglimaway pulù diyà sa duwa dakel takub, owoy egbegayan ku ma kagda kaenen owoy wayeg.¹⁴ Enù di ya, suguen ko aken petulon diyà si Ahab egoh ko dahini ka? Amuk baelan ku iya wé, imatayan di doo aken.”

¹⁵Agulé migsagbì Iliyas i, guwaen di, “Endà mebaelan ko iya wé. Ipengibet ku danà di melalù Datù Nemula i sa Nemula épê dakel egkegaga epgangunutan ku, pehaa a doo diyà si Datù Ahab ini egoh di.”

Ini Sa Egoh I Iliyas Migsigbolow Sa Medoo Tegesugkow I Baal

¹⁶Na, mig-angay Obadiyas i diyà si Datù Ahab owoy tinulon di sa egoh i Iliyas dahiya. Hê, medelamet Ahab i eg-angay egtelabuk si Iliyas sa tegesugkow kagi i Nemula.¹⁷ Agulé egoh da nesehaa, mig-ikagi Ahab i, guwaen di, “Kaiya ka doo mabes sa tegebogo diyà siini tanà Islaél.”

¹⁸Migsagbì Iliyas i, guwaen di, “Beken aken sa takà egbogo diyà sa tanà Islaél, dodoo kuna polo owoy sa malayan i emà ko, enù ka tinipay yu sa medoo uledin i Datù Nemula owoy epgenemulawen yu ma sa medoo inetaw Baal.¹⁹ Na, setipon ko

diyà sa getan Kalmél sa langun tegeIslaél owoy sa epat gatus lima pulù geetaw tegesugkow gaa i Baal owoy sa epat gatus ma tegesugkow ma gaa i Aséla sa egsegastuwan sa sawa ko si Hésabil.”

²⁰Huenan di, sinetipon i Ahab diyà sa getan Kalmél sa langun tegeIslaél owoy sa medoo tegesugkow i Baal owoy sa tegesugkow ma i Aséla. ²¹Egoh da nesetipon dé, mig-angay Iliyas i diyà sa taengan da, owoy mig-ikagi, guwaen di, “Ngadan pa lugay sa pedu yu egkeduwa? Amuk si Datù Nemula sa tigtu Nemula, kagdi daa sa pangunuti yu. Dodoo amuk si Baal polo sa tigtu Nemula, mebaluy kagdi sa mepangunutan yu.”

Dodoo endà egpekesagbi sa medoo etaw. ²²Agulé mig-ikagi dema Iliyas i, guwaen di, “Aken daen sa nesamà tegesugkow i Datù Nemula. Dodoo sa Baal, epat gatus lima pulù geetaw sa tegesugkow kagi di gaa. ²³Huenan di, begayi yu diyà kenami sa duwa tudu sapì. Ipehemilì ku diyà kenagda sa hagda imatayan, owoy sapuen da ma, agulé itenà da diyà sa medoo kayu inuhu da, dodoo endà pedeketan da duu apuy. Hediya ma sa kebael ku sa sebaen sapì. Itenà ku ma diyà sa medoo kayu inuhu ku, dodoo endà ma pedeketan ku duu apuy. ²⁴Amuk meubus iya wé, umow yu sa nemula yu. Hediya ma sa naken baelan, umowen ku ma Datù Nemula i. Agulé sumalà dé sa sumagbi pineukit diyà sa

apuy, metiigan ta kagdi sa tigtu Nemula.”

Migsagbi sa langun etaw, guwaen da, “Hoò, baelan ta iya wé.”

²⁵Agulé mig-ikagi Iliyas i diyà sa medoo tegesugkow gaa i Baal, guwaen di, “Danà di medoo yu kiyu i, huna yu hemilì sa egkeiyapan yu diyà siini duwa tudu sapì. Agulé tapay yu dé baeli owoy tenai yu diyà sa medoo kayu inuhu yu, dodoo yoko egpedeketan duu apuy. Umow yu polo diyà sa nemula yu anì petow dé dumuen apuy diyà sa inuhu yu.” ²⁶Agulé kinuwa da sa sebaen tudu sapì owoy tinapay da dé egsapù. Edung magtu kesimag taman nekebugsang, takà da egsimbà diyà sa Baal sa egpenemulawen da, guwaen da, “O Baal, dinegdineg ko kami.” Pinetaled da sa kagi da, owoy takà da ma egdelayaw egoh da migseulingutan sa atung kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà sa Baal. Dodoo endà duen sa egsagbi kenagda, owoy endà ma duen sa eghauwen da apuy.

²⁷Agulé egoh di nekebugsang dé, egpelononon i Iliyas kagda, guwaen di, “Uman yu pa petaled sa kagi yu, enù ka kagdi gaa sa nemula. Egkelakà kéen danà sa liyu egbaelan di, ataw ka eg-ipanaw kéen, ataw ka egtudug kéen huenan di peenaw yu dé.” ²⁸Hê, inuman da dema egpetaled sa keikagi da. Owoy pinalian da sigpù owoy sundang sa lawa da enù ka iya sa adat da. Huenan di, neseluh depanug

Migpetenà apuy Nemula i egoh i Iliyas migsimbà

sa lawa da. ²⁹Takà da egpetaled eg-umow taman sa egoh di egketeliwadaan egpenaug sa agdaw egoh di neuma dé sa atas kebegay sa medoo etaw diyà si Datù Nemula. Dodoo tapay doo endà duen sa egdinegen da egsagbi diyà kenagda owoy endà ma duen sa apuy eghauwen da.

³⁰Agulé mig-ikagi Iliyas i diyà sa langun etaw dahiya, guwaen di, “Angay yu dapag diyà kenak.” Hê, nesetipon da langun diyà kenagdi. Agulé inupion di sa atung kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà si Datù Nemula enù ka

nelugay dé nelukat. ³¹Kinuwa di sa sepulù owoy duwa batu anì tandaan di sa sepulù owoy duwa geumpung tugod sa medoo anak i Hakob, sa maama pinengadanan i Datù Nemula si Islaél.ⁿ ³²Danà siedò medoo batu, binaelan di sa atung kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà si Datù Nemula. Agulé kinakalan di ulingut anì meawohan sepulù owoy lima kalitelu wayeg.

³³Agulé inuhu di sa medoo kayu diyà sa atung kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà si Nemula. Hê, inimatayan di sa

ⁿ 18:31 Basa ko Génesis 32:28.

sebaen tudu sapl, agulé sinapù di owoy igtenà di diyà sa medoo kayu inuhu. Agulé sinugù di sa duma etaw, guwaen di, “Angay yu penù wayeg sa epat buyung owoy hudud yu diyà siini ibegay ta diyà si Nemula, lapeg sa medoo kayu inuhu.” Hê, iya sa binaelan da. ³⁴Agulé mig-ikagi dema Iliyas i, guwaen di, “Uman yu dé.” Hê, binaelan da dema. Agulé mig-ikagi Iliyas i, guwaen di, “Segulé yu pa baeli.” Hê, telu gulê hinududan da wayeg sa ibegay da diyà si Nemula, ³⁵taman migdelug sa wayeg diyà sa kilidan di owoy nepenù wayeg sa kakal nekeulingut diyà sa atung kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà si Nemula.

³⁶Na, egoh di neteliwadaan dé egpenaug sa agdaw egoh di neuma sa atas kebegay da diyà si Datù Nemula, mig-angay egtigdeg Iliyas i diyà sa dapag sa atung kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà si Nemula, owoy migsimbà, guwaen di, “O Datù Nemula, sa Nemula epgigtuuwen da i Ablaham si Isak owoy si Hakob, petiigi ko ini egoh di kuna sa tigtu Nemula diyà tanà Islaél owoy petiigi ko ma aken sa etaw ko migbael langun ini i danà sa igsugù ko kenak. ³⁷O Datù Nemula, sagbii ko ini i igsimbà ku anì metiigan siini medoo etaw kuna daa sa tigtu Nemula owoy anì metiigan da ma pepelikuen ko kagda ini egoh di anì mangunut da dema diyà keniko.”

³⁸Hê, petow dé migtenà sa apuy i Datù Nemula anì meulow

iya wé igbegay da. Neulow ma sa kayu owoy miglekang ma sa medoo batu owoy nekeling ma sa tanà owoy neeti ma sa wayeg diyà sa kakal nekeulingut dahiya. ³⁹Na, egoh sa medoo etaw mighaa iya wé, miglagkeb da diyà tanà owoy mig-ikagi da, guwaen da, “Si Datù Nemula sa tigtu Nemula. Si Datù Nemula daa sa tigtu Nemula.”

⁴⁰Agulé sinugù i Iliyas kagda, guwaen di, “Sigkem yu dé sa medoo tegesugkow kagi gaa i Baal. Apiya sebaen, endà duen sa pepelaguyen ta.” Hê, sinigkem da kagda langun. Agulé inuwit i Iliyas eg-angay diyà lepak Kison. Agulé igpeimatay di kagda dutu.

Ini Sa Egoh Di Eg-udan Dema

⁴¹Na, mig-ikagi Iliyas i diyà si Datù Ahab, guwaen di, “Angay yu dé kaen enù ka egdinegen ku sa pegawpaw sa udan.” ⁴²Hê, mig-angay Ahab i egkaen. Dodoo si Iliyas, mig-uman egtetekedeg diyà sa lantung Kalmél. Migligkued diyà tanà taman nekeuma sa kilay di diyà sa neseteliwadà lulud di owoy migsimbà diyà si Nemula. ⁴³Agulé mig-ikagi Iliyas i diyà sa egsugùsuguen di, guwaen di, “Tekedeg ka pa uman, angay ka sugpayal denu dagat.”

Hê, migtekedeg uman sa egsugùsuguen di owoy migsugpayal. Egoh di migpelikù, guwaen di, “Endà duen sa eghauwen ku dutu.” Na, taman pitu gulê anan hediya sa kesugù i Iliyas sa egsugùsuguen di.

⁴⁴Agulé egoh sa kepitu di gulê

sa kesugpayal sa egsugùsuguen di, mig-umow, guwaen di, “Duen sa eghauwen ku tukééy gaeb éhé kedakel belad egpebatun diyà awang kedu diyà dagat.”

Agulé sinugù i Iliyas sa egsugùsuguen di, guwaen di, “Téél ka dé. Angay ko tuloni Datù Ahab i anì tapayen di ipegangà sa kalitun di eggila diyà sa kudà anì lumikù anì endà meuma di udan.”

⁴⁵Hê, endà iseg di nelugay, migdugkelum sa langit owoy migkeleges ma sa kelamag owoy egtemù ma dé eg-udan. Mig-edà kalitun Ahab i anì mapes tumebow dutu Hésilil dò. ⁴⁶Dodoo tinunungan i Datù Nemula Iliyas i. Agulé igleget di sa melomboy kawal di anì kumetéél lumetu. Hê, egletu Iliyas i egkehunawan di sa kudà eggodoy sa kalitun inedaan i Ahab taman sa egoh da nekeuma Hésilil dò.

Ini Sa Egoh I Iliyas Migpelaguy Eg-angay Dutu Getan Sinay Dò

19 ¹Na, egoh i Datù Ahab migtebow Hésilil dò, tinulon di diyà sa sawa di si Hésabil sa langun binaelan i Iliyas owoy sa egoh di mig-imatay sa langun tegesugkow gaa i Baal. ²Agulé pineuwitan i Hésabil kagi Iliyas i, guwaen di, “Egpengibet a ini egoh di mepion amuk meimatayan a sa medoo nemula ku amuk endà petuuwen ku duu sa ungayà ku mimatay keniko sa

egoh di endà pa meuma sa éhé ini medaa ulas simag. Baelan ku ma doo diyà keniko sa éhé binaelan ko diyà sa medoo tegesugkow i Baal.”

³Na, egoh i Iliyas neketiig iya wé, tigtu nelimedangan. Huenan di, migpelaguy lapeg sa egsugùsuguen di eg-angay dutu menuwa Bélsiba dò diyà tanà Huda. Agulé sinalidan di sa egsugùsuguen di dahiya. ⁴Dodoo miglagbas polo Iliyas i diyà sa begangbegang. Agulé egoh di segeagdaw dé sa lugay di eg-ipanaw, migpenuu Iliyas i diyà sa pesu kayu^o owoy migsimbà, guwaen di, “O Datù Nemula, kuwa ko dé aken ini egoh di, enù ka tigtu dakel sa lihay ku. Mepion pa hedem amuk mematay a, enù ka endà dé egkeulaanan ku duu sa hagtay ku.”

⁵Agulé mighibat Iliyas i diyà sa pesu kayu, owoy neketudug ma. Hê, petow dé migtebow sa egsugùsuguen i Nemula. Kinugow di Iliyas i owoy mig-ikagi, guwaen di, “Enaw ka dé owoy kaen ka ma.” ⁶Hê, egoh i Iliyas miglangalanga, hinaa di diyà sa inulunan di sa segetibulu epan neilegà danà sa keedup sa batu owoy duen ma wayeg diyà sa tukééy buyung. Hê, migkaen owoy mig-inem ma. Agulé mighibat dema. ⁷Agulé migpelikù sa egsugùsuguen i Datù Nemula owoy inenaw di dema Iliyas i. Guwaen di, “Enaw ka owoy kaen ka dema, enù

^o 19:4 Diyà kagi Inglis, iya sa kepengadan da ‘broom tree.’

ka mediyù pa sa ipanawan ko.”

⁸Agulé, mig-enaw Iliyas i owoy migkaen dema owoy mig-inem ma. Migkebagel dé sa lawa di danà di migkaen, huenan di endà egpeketues di eg-ipanaw taman epat pulù agdaw lapeg sigep taman sa egoh di nekeuma diyà sa tuduk Sinay pinengadanan Getan i Nemula.

⁹Na, egoh di migtebow, mig-awoh diyà sa takub enù ka tumudug dahiya. Hê, mig-igsà Datù Nemula i diyà kenagdi, guwaen di, “O Iliyas, ngadan sa egbaelan ko dini?”

¹⁰Migsagbì Iliyas i, guwaen di, “O Datù Nemula épê dakel egkegaga, kuna daa sa eg-unut-unutan ku. Dodoo sa medoo tegeIslaél, inekedan da polo sa pasad ko diyà kenagda egoh anay owoy linukat da ma sa atung kenà etaw eg-ulow sa ibegay da diyà keniko owoy inimatayan da ma sa langun tegesugkow kagi ko. Aken daen sa nesamà, owoy egkelukuyan da ma aken eg-imatayan.”

¹¹Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Iliyas, guwaen di, “Laun ka dé. Angay ka tigdeg diyà sa taengan ku diyà siini pulù tuduk.” Agulé migtalà Datù Nemula i. Duen sa tigtu meleges kelamag. Hê, mig-elà sa getan owoy egketubék ma sa medoo batu, dodoo endà diyà di iya wé kelamag Datù Nemula i. Agulé egoh sa kelamag miglinek dé, duen sa linug. Dodoo endà ma diyà di iya wé linug Datù Nemula i. ¹²Agulé egoh di migsabuh dé sa linug, duen

sa apuy. Dodoo endà ma diyà di iya wé apuy Datù Nemula i. Agulé egoh di nepadeng dé sa apuy, duen sa egdinegen i Iliyas egbadàbadà endà metaled di.

¹³Na, egoh i Iliyas migdineg iya wé, dinilungan di kegal sa palas di. Agulé mig-angay egtigdeg diyà sa ebà takub. Hê, dinineg di sa eg-ikagi, guwaen di, “O Iliyas, ngadan sa egbaelan ko dini?”

¹⁴Migsagbì, guwaen di, “O Datù Nemula épê dakel egkegaga, kuna daa sa eg-unut-unutan ku. Dodoo sa medoo tegeIslaél, inekedan da polo sa pasad ko diyà kenagda egoh anay owoy linukat da ma sa atung kenà etaw eg-ulow sa ibegay da diyà keniko owoy inimatayan da ma sa langun tegesugkow kagi ko. Aken daen sa nesamà, owoy egkelukuyan da ma aken eg-imatayan.”

¹⁵Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Iliyas, guwaen di, “Pelikù ka dema angay diyà sa begangbegang medapag diyà menuwa Damasko. Amuk tumbow ka dutu, hududi ko lana sa ulu i Hasaél anì metandaan kagdi sa meketuhì kumeditù diyà tanà Alam. ¹⁶Hududi ko ma lana sa ulu i Héhu anak i Nimsi anì metandaan kagdi sa mekesambì kumeditù diyà tanà Islaél. Owoy hududi ko ma lana sa ulu i Ilisiya anak i Syapat tegeAbél-Méhola anì metandaan kagdi sa mekesambì diyà keniko tegesugkow kagi ku. ¹⁷Enù ka amuk duen etaw

tigbasen i Hasaél hedem dodoo mekepelaguy, meimatayan i Héhu doo. Hediya ma, amuk duen etaw tigbasen i Héhu hedem dodoo mekepelaguy, meimatayan i Ilisiya ma doo. ¹⁸Dodoo duen doo sa pitu ngibu tegeIslaél samaen ku sa tigtu eg-unut-unut diyà kenak, enù ka endà migligkued da diyà sa taengan sa inetaw Baal^p owoy endà ma egpengadekan da duu.”^q

Ini Sa Egoh I Ilisiya Netandaan Tegesugkow Kagi I Nemula

¹⁹Na, mig-ipanaw Iliyas i kedu dahiya owoy nehauwan di Ilisiya i anak i Syapat egdadu. Duen sepulù owoy duwa geetaw egdadu, owoy uman sebaen dadu, duwa sa sapi eg-uwit, owoy si Ilisiya sa nekehudihudi. Hê, migpedapag Iliyas i diyà kenagdi owoy igdugsù di diyà sa pelula i Ilisiya sa sebaen kegal di, enù ka egtandaan di kagdi dé sa mekesambi diyà kenagdi tegesugkow kagi i Nemula.

²⁰Agulé sinalidan i Ilisiya sa sapi igdadu di owoy linohot di Iliyas i. Mig-ikagi Ilisiya i, guwaen di, “Mangay a pelawà umebal diyà sa emà ku owoy sa inay ku, agulé munut a diyà keniko.”

Migsagbi Iliyas i, guwaen di, “Na, ipanaw ka dé, dodoo ketulengi ko daa sa binaelan ku diyà keniko.”

²¹Na, egoh i Ilisiya migpelikù, simumbali di sa duwa sapi igdadu di owoy inilegà di. Iya sa

igsenuk di sa kukung owoy sa kayu igdadu di. Agulé tinukid di egbegayan sa medoo duma di anì mekekaen da. Agulé mig-angay eg-unut diyà si Iliyas enù ka kagdi dé sa tegetabang di.

Pinengayaw I Bén Hadad Sa Menuwa Samaliya

20 ¹Na, tinipon i Datù Bén Hadad tegeAlam sa langun sundalu di anì gumila. Mig-unut diyà kenagda sa telu pulù owoy duwa datù épê medoo kudà owoy medoo kalitun eggila. Pinengayaw da owoy sineulingutan da sa menuwa Samaliya diyà tanà Islaél.

²Agulé pineangay i Bén Hadad sa medoo tegesugkow di diyà si Datù Ahab tegeIslaél anì tulonon da kagdi, guwaen da, “Ini sa kagi i Bén Hadad, guwaen di, ³‘Henak dé sa niko pilak owoy bulawan lapeg sa medoo sawa ko owoy sa medoo mebagel anak ko.’”

⁴Agulé migsagbi Datù Ahab i tegeIslaél, guwaen di, “O Datù Meadatan, anan niko sa langun taman ku lapeg aken i, lagà sa inikagi ko.”

⁵Hê, migpelikù dema sa medoo tegesugkow owoy guwaen da, “Ini sa inikagi i Bén Hadad, guwaen di, ‘Mig-ikagi a dé diyà keniko anì ibegay ko diyà kenak sa pilak ko owoy sa bulawan ko, lapeg sa medoo sawa ko owoy medoo anak ko. ⁶Dodoo simag ehê ini i

^p 19:18 Basa ko Loma 11:4.

^q 19:18 Amuk egpengadekan sa etaw sa Baal, iya sa ukit da egpenemula sa Baal.

gai, peangayen ku sa medoo pineulu-ulu ku anì hahauwen da sa dinelingdingan ko owoy sa medoo dalesan sa medoo pineulu-ulu ko anì lampasen da sa langun taman milagà diyà sa kehaa ko.’ ”

⁷Agulé igpeumow i Datù Ahab sa langun kaunutan diyà tanà Islaél owoy inikagiyan di kagda, guwaen di, “Taa yu, eglagbet daa bogo siini etaw. Hinoò ku dé sa kepegeni di sa medoo sawa ku, sa medoo anak ku, lapeg sa medoo pilak ku, owoy sa medoo bulawan ku. Endà sinégél ku duu sa ungayà di.”

⁸Agulé migsagbì sa langun kaunutan owoy sa medoo etaw, guwaen da, “Yaka egsagipà duu kagdi ataw ka umatu diyà sa egpegeniyen di.”

⁹Huenan di, migsagbì diyà sa medoo tegesugkow i Bén Hadad, guwaen di, “Tuloni yu sa meadatan datù, mekebegay ku langun sa muna pinegeni di dodoo endà mekebegay ku duu sa keduwa di.” Agulé miglikù sa medoo tegesugkow owoy tinulon da diyà si Bén Hadad sa sagbì i Ahab.

¹⁰Agulé migpeuwit dema kagi Bén Hadad i diyà si Ahab, guwaen di, “Meimatayan a hedem sa medoo nemula amuk endà pedaetan ku duu sa menuwa Samaliya. Apiya sa nebukbukan tanà di, endà dumuen sa mesamà meekup sa medoo sundalu ku.”

¹¹Hê, migsagbì sa datù tegeIslaél, guwaen di, “Tuloni yu kagdi, endà enget di eg-igpis

sa sundalu eg-igkes pelawà mangay gumila lagà sa keigpis sa sundalu ubus dé eggila.”

¹²Agulé nedineg i Bén Hadad sa kagi i Ahab ligò da eg-inem mekehilu lapeg sa medoo datù duma di diyà sa medoo lawi da. Agulé inikagiyan di sa medoo sundalu di, guwaen di, “Tapay yu dé!” Hê, migtapay da anì pengayawen da sa menuwa.

Ini Sa Egeh I Ahab Migtabanan Si Bén Hadad

¹³Na, egoh iya duen sa tegesugkow kagi i Nemula mig-angay diyà si Datù Ahab tegeIslaél owoy mig-ikagi, guwaen di, “Ini sa kagi i Datù Nemula, guwaen di, ‘Eghauwen ko pa siini medoo sundalu i Bén Hadad? Ipelugpì ku kagda diyà keniko ini egoh di anì metiigan ko aken si Datù Nemula.’ ”

¹⁴Agulé mig-igsà Ahab i, guwaen di, “Ngadan sa mekelugpì kenagda?” Hê, migsagbì sa tegesugkow i Nemula, guwaen di, “Ini sa kagi i Nemula, guwaen di, ‘Iya sa lumugpì kenagda sa medoo batàbatà sundalu sa medoo gubilnadul sa uman pelubinsiya.’ ”

Agulé mig-igsà dema Ahab i, guwaen di, “Ngadan sa muna dumageg?”

Migsagbì sa tegesugkow i Nemula, guwaen di, “Kiyu.”

¹⁵Huenan di, sinetipon i Ahab sa duwa gatus telu pulù owoy duwa batàbatà sundalu sa medoo gubilnadul sa uman pelubinsiya. Sinetipon di ma sa

pitu ngibu sundalu tegeIslaél.
¹⁶Hê, egoh di nekebugsang sa agdaw, mig-edung da egdagseg, ligò di telibubu egpehilo Bén Hadad i lapeg sa telu pulù owoy duwa datù tampil di diyà sa medoo lawi da. ¹⁷Iya sa muna migdagseg sa medoo batàbatà sundalu sa medoo gubilnadul.

Na, sa medoo tegekuhi pineangay i Bén Hadad, migtulon da diyà kenagdi, guwaen da, “Duen sa medoo sundalu egtodò dini kedu diyà Samaliya.”

¹⁸Agulé mig-ikagi Bén Hadad i, guwaen di, “Sigkem yu kagda nehagtay, iling ka kegila ataw ka keseantangay sa pesuwan da eg-angay dini.”

¹⁹Muna miglaun sa medoo batàbatà sundalu sa medoo gubilnadul, owoy migsetugdug kenagda sa medoo sundalu tegeIslaél. ²⁰Hê, inimatayan sa uman sebaen sundalu sa hagdi kuntelà. Huenan di, migpelaguy sa medoo sundalu tegeAlam owoy linohot sa medoo sundalu tegeIslaél kagda. Dodoo nekelesò Bén Hadad i migkudà lapeg sa tukééy nesamà sundalu di. ²¹Dodoo linohot i Datù Ahab owoy sa medoo sundalu di kagda. Medoo temù sa inimatayan da sundalu tegeAlam owoy pinedaetan da sa medoo duma kudà lapeg sa kalitun da eggila.

²²Agulé egoh di nelugaylugay, mig-angay dema sa tegesugkow i Nemula diyà si Datù Ahab tegeIslaél, owoy mig-ikagi, guwaen di, “Pebagel ko sa medoo sundalu ko owoy bael

ka sa mepion kepeukit, enù ka mengayaw dema sa datù tegeAlam amuk meuma sa sebaen palay.”

Ini Sa Keduwa Gulê Kepengayaw I Bén Hadad Diyà Samaliya

²³Na, mig-angay sa medoo pineulu-ulu i Datù Bén Hadad tegeAlam diyà kenagdi owoy migdadan da, guwaen da, “Nemula sa getan-getan sa medoo nemula sa tegeIslaél, huenan di migtaban da. Dodoo amuk gilawen ta kagda diyà sa sugud, melemu ta daa kagda melugpi. ²⁴Na, ini sa baeli ko: kedani ko sa telu pulù owoy duwa datù owoy sambii ko polo kagda sa medoo ulu-ulu sundalu. ²⁵Owoy tipon ko sa medoo sundalu owoy medoo kudà owoy medoo kalitun eggila lagà medaa sa kedoo sa nekedan. Agulé gilawen ta sa medoo tegeIslaél diyà sa sugud, owoy tabanan ta doo kagda.” Agulé mig-atu Bén Hadad i owoy binaelan di sa igdadan da.

²⁶Na, egoh sa sumetugdug palay, sinetipon i Bén Hadad sa medoo sundalu tegeAlam owoy migtekedeg da eg-angay diyà menuwa Apék anì gilawen da sa medoo tegeIslaél. ²⁷Hê, nesetipon ma sa medoo tegeIslaél owoy migtapay da anì gumila, agulé mig-ipanaw da anì telabuken da sa medoo tegeAlam. Migkampù sa medoo tegeIslaél diyà sa benatah sa kampù sa medoo tegeAlam. Nekebelet da sugud sa medoo tegeAlam, dodoo lagà daa sa

duwa tukéey lugba kambing sa medoo tegeIslaél.

²⁸Na, mig-angay sa tegesugkow i Nemula diyà si Datù Ahab tegeIslaél owoy mig-ikagi, guwaen di, “Ini sa kagi i Nemula, guwaen di, ‘Egpenemdemen sa medoo tegeAlam aken sa nemula daa diyà sa getan-getan owoy beken a nemula diyà sa sugud. Huenan di, ipelugpì ku diyà keniko sa temù medoo sundalu da anì metiigan yu aken si Datù Nemula.’”

²⁹Taman pitu agdaw nesetaeng egkampù sa medoo tegeIslaél owoy sa medoo tegeAlam. Hê, egoh sa kepitu di agdaw, mig-edung da egkesegila. Sa segeagdaw daa, nekepatay sa medoo tegeIslaél sepulù lagsà sundalu tegeAlam. ³⁰Hê, migpelaguy sa medoo tegeAlam nesamà eg-angay diyà menuwa Apék kenà sa duwa pulù owoy pitu ngibu kedoo da netumê sa kutà. Migpelaguy ma Bén Hadad i eg-angay dahiya owoy miglidung diyà sa teliwadà bilik sa dalesan.

³¹Agulé, mig-ikagi sa medoo pineulu-ulu di diyà kenagdi, guwaen da, “Nedineg ké sa egoh di mehidu gaa sa medoo datù tegeIslaél. Huenan di, peangay ko kami dutu owoy petukéey ké danà ké eglobing sakù owoy likesan ké tali sa ulu ké. Petow ta daa endà imatayan di duu kuna.”

³²Huenan di, miglobing da sakù owoy linikesan da ma tali sa ulu da. Agulé mig-angay

da diyà sa datù tegeIslaél owoy migpegeni da, guwaen da, “Ini sa kagi i Bén Hadad sa egsugùsugen ko, guwaen di, ‘Amuk mebaluy daa, yaka eg-imatay kenak.’”

Agulé mig-ikagi sa datù tegeIslaél, guwaen di, “Nehagtay doo polo kagdi i? Lagà hadi ku Bén Hadad i.”

³³Na, pinenemdem sa medoo pineulu-ulu i Bén Hadad mepion tandà sa sagbì sa datù. Agulé medelamet da ma mig-ikagi, guwaen da, “Hoò, tuu lagà hadi ko Bén Hadad i.”

Hê, mig-ikagi Datù Ahab i, guwaen di, “Uwit yu dé diyà kenak.” Agulé, egoh i Bén Hadad migtebow, pineedà i Ahab diyà sa kalitun di.

³⁴Agulé mig-ikagi Bén Hadad i diyà si Ahab, guwaen di, “Ipelikù ku diyà keniko sa medoo menuwa netepel sa emà ku diyà sa emà ko. Owoy mebaluy ma petigdeg ka sa medoo kenà egdagang dutu Damasko dò, lagà medaa sa binaelan sa emà ku diyà menuwa Samaliya.”

Agulé migsagbì Ahab i, guwaen di, “Danà ini i kesepasaday ta, lengaan ku kuna.” Hê, migbael da sa nesepasadan owoy linengaan i Ahab Bén Hadad i.

Ini Sa Egoh Sa Tegesugkow I Nemula Migsigbolow Sa Binaelan I Ahab

³⁵Na, sinugù i Datù Nemula sa sebaen tegesugkow kagi di anì mikagi diyà sa duma di tegesugkow, guwaen di, “Tapes

ko aken!” Dodoo mig-eked sa duma di tegsugkow.

³⁶Agulé mig-ikagi dema sa tegesugkow, guwaen di, “Danà ko endà migpangunut diyà sa igsugù i Nemula, imatayan ka liyun amuk lumegkà ka dini.” Hê, egoh di miglegkà dé, hinaa sa liyun owoy inimatayan di.

³⁷Agulé nekehaa dema sa tegesugkow sa sebaen ma etaw owoy inikagiyan di, guwaen di, “Tapes ko aken.” Hê, tinapes di, agulé nepalian. ³⁸Mig-ipanaw sa tegesugkow i Nemula owoy migtigdeg diyà sa ilis kalasada anì angatan di sa ketalà sa datù tegeIslaél. Sinaling di kagdi danà di miglimunan sa palas di anì endà mekilala da duu. ³⁹Hê, egoh sa datù egtalà, mig-umow sa tegesugkow i Nemula diyà kenagdi, guwaen di, “O Datù, mig-angay sa egsugùsuguen ko diyà sa kenà egkesegila owoy duen sa sundalu mig-uwit diyà kenak sa etaw nesigkem, owoy guwaen di, ‘Bantayi ko ini i etaw. Amuk mekepelaguy, kuna polo sa meimatayan ataw ka pebayaden ka sa telu pulù owoy lima kakilu pilak.’ ⁴⁰Dodoo nekepelaguy iya wé nesigkem ligò ku nebogo danà sa medoo liyu egbaelan ku.”

Agulé mig-ikagi sa datù, guwaen di, “Enget ka mepigtamayan danà sa inikagi ko.”

⁴¹Agulé petow dé pinuwas sa tegesugkow sa iglimun di sa palas di. Hê, nekilala sa datù tegeIslaél sebaen mabes tegesugkow i Nemula

kagdi i. ⁴²Agulé, mig-ikagi sa tegesugkow i Nemula diyà sa datù, guwaen di, “Ini sa kagi i Datù Nemula, guwaen di, ‘Danà di linengaan ko sa etaw inikagi ku enget imatayan, kuna polo sa meimatayan sambì di, owoy meimatayan ma sa medoo sundalu ko sambì sa medoo sundalu di.’” ⁴³Agulé miglikù sa datù tegeIslaél diyà sa dinelingdingan di diyà menuwa Samaliya ligò di egkebukul owoy egbulit.

Ini Sa Egho I Ahab Migtepel Sa Tanà I Nabot

21 ¹Na, si Nabot tegeHéslil, duen sa hinemulaan di keleg palas diyà Héslil medapag diyà sa dinelingdingan i Datù Ahab tegeSamaliya. ²Na, sebaen agdaw mig-ikagi Datù Ahab i diyà si Nabot, guwaen di, “Begayi ko diyà kenak sa hinemulaan ko keleg palas, enù ka medapag diyà sa dinelingdingan ku owoy ungayà ku pehemulaan ku sa medoo balangan epgengalapen. Sambian ku diyà keniko sa sebaen ma hinemulaan keleg palas sa uman pa mepion diyà siini hinemulaan ko. Ataw ka amuk meiyap ka, bayadan ku pilak sa neseunutan ta lagà di.”

³Migsagbì Nabot i, guwaen di, “Pehiduhidu a diyà keniko. Endà mebaluy di enù ka meketipay a diyà sa igsugù i Datù Nemula amuk dagangen ku siini tanà, enù ka neketugod ma daa diyà kenak sa tanà sa medoo tupù ku.”

⁴Agulé migkedaet sa pedu i Ahab eglìkù owoy tigtu ma

egbulit danà sa sagbì i Nabot tegeHéslil. Mig-angay eghibat dalem sa bilik di, owoy mig-isalu diyà sa kelatkat owoy eg-eked ma egkaen. ⁵Agulé mig-angay sa sawa di si Hésabil diyà kenagdi owoy mig-igsà, guwaen di, “Ngadan sa pesuwan di tigtu ka egkebukul? Owoy maen di ya endà egkaen ka?”

⁶Migsagbì Ahab i, guwaen di, “Danà sa inikagi i Nabot tegeHéslil egoh ku mig-angay egpegeni egbeli hedem sa tanà di, ataw ka sambian ku diyà kenagdi sa liyu hinemulaan keleg palas. Dodoo endà igbegay di duu gaa diyà kenak sa tanà di.”

⁷Hê, mig-ikagi Hésabil i diyà kenagdi, guwaen di, “Tukéy daa iya wé. Enù di ya, beken kuna sa datù diyà siini tanà Islaél? Na, enaw ka owoy kaen ka ma. Kuwaen ku diyà keniko iya wé hinemulaan i Nabot tegeHéslil.”

⁸Agulé migsulat Hésabil i. Egoh di neubus dé egsulat, tinandaan di sa tandà sulat i Datù Ahah.^r Agulé igpeuwit di iya wé sulat diyà sa medoo ulu-ulu owoy sa medoo mapulù etaw diyà menuwa Héslil kenà i Nabot eg-ugpà. ⁹Iya sa kagi diyà sa sulat i Hésabil, guwaen di, “Baeli yu atas sa egoh yu peulan sa kekaen yu. Agulé setiponoy yu langun, owoy peugsad yu Nabot i diyà sa taengan yu. ¹⁰Sugù yu sa duwa etaw tegebael

medaet anì tipuwen da Nabot i. Iya sa ikagiyen da sinumbung di Nemula i owoy sa datù ta. Agulé, uwit yu Nabot i peliyu diyà sa menuwa owoy buung yu batu anì mematay.”

¹¹Agulé, binaelan sa medoo ulu-ulu owoy sa medoo mapulù etaw tegeHéslil sa igsugù i Hésabil diyà sa sulat di kenagda. ¹²Binaelan da sa atas egoh sa langun etaw egpeulan sa kekaen da, agulé migsetiponoy da owoy pineugsad da ma Nabot i diyà sa taengan da. ¹³Hê, tinipu sa duwa etaw tegebael medaet Nabot i diyà sa taengan sa medoo etaw, guwaen da, “Sinumbung i Nabot Nemula i owoy sa datù ta.” Huenan di, inuwit da egpeliyu Nabot i diyà sa menuwa owoy binuung da batu taman nematay. ¹⁴Agulé igpetulon da diyà si Hésabil sa egoh i Nabot nematay dé danà di binuung batu.

¹⁵Na, egoh i Hésabil neketiig iya wé, mig-ikagi diyà si Datù Ahab, guwaen di, “Na, angay ko dé kuwa sa tanà endà nebali ko duu diyà si Nabot tegeHéslil. Endà dé mekelagak di duu diyà keniko enù ka nematay dé.” ¹⁶Hê, egoh i Ahab neketiig nematay dé Nabot i, mig-angay diyà siedò tanà enù ka kuwaen di dé.

¹⁷Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Iliyas tegeTésbi sa tegesugkow kagi di. ¹⁸Guwaen di, “Ipanaw ka angay diyà si Datù Ahab tegeIslaél.^s Hauwen

^r21:8 Inilingan di sa éhê baned tising i Ahab diyà sa lansuk igpedeket di diyà sa sulat.

^s21:18 Samaliya ma sa kepengadan da sa tanà Islaél danà i Simel migdagang diyà si Omli. Basa ko 1 Medoo Datù 16:24.

ko kagdi diyà sa hinemulaan palas i Nabot tegeHéslil, enù ka inangay di dé egkuwa. ¹⁹Ikagi ko diyà si Ahab, guwaen ko, ‘Ini sa kagi i Datù Nemula diyà keniko. Egoh ko neubus dé mig-imatay sa etaw, beken atu tinepel ko ma sa tanà di? Owoy ini ma sa kagi i Datù Nemula diyà keniko. Sa kenà medoo tuyang migdilà sa depanug i Nabot, dahiya ma dilaan tuyang sa niko depanug.’ ”

²⁰Na, egoh i Ahab mighaa si Iliyas, mig-ikagi Ahab i, guwaen di, “Nesehaa ki depa, o kuntelà ku.”

Migsagbi Iliyas i, guwaen di, “Nesehaa ki dema, enù ka egtèmù ka dé egbael medaet diyà sa kehaa i Datù Nemula.

²¹Huenan di, ini sa kagi i Datù Nemula diyà keniko, tigtu dakel sa kepigtamay di mekeuma diyà keniko. Imatayan di kuna lapeg sa langun tugod ko maama diyà tanà Islaél, iling ka udipen ataw ka temù etaw. ²²Pigtamayan di sa medoo tugod ko lagà sa kinepigtamay di sa medoo tugod i Datù Héloboam anak i Nébat egoh anay owoy lagà ma sa kinepigtamay di sa medoo tugod i Datù Baasa anak i Ahiyas egoh anay, enù ka tigtu pinebulit ko Datù Nemula i danà ko mig-enggat sa medoo tegeIslaél anì mael da salà.

²³Owoy ini ma sa kagi i Datù Nemula denu si Hésabil sawa ko, daesan sa medoo tuyang sa lawa di diyà siini menuwa

Héslil.^t ²⁴Sumalà dé sa etaw diyà sa malayan ko mematay diyà sa menuwa da, daesan medoo tuyang. Owoy amuk mematay da diyà sa kenà di mediyù dalesan, manuk ketalunan ma sa kumaen kenagda.”

²⁵Na, edung egoh anay endà pa duen etaw migbael medaet lagà sa kedaet sa binaelan i Ahab diyà sa kehaa i Datù Nemula danà di mig-unut diyà sa ungayà sa sawa di si Hésabil. ²⁶Tigtu medaet sa salà binaelan di egoh di migpenemula sa medoo inetaw, enù ka inilingan di sa medoo tegeAmoliya sa hinemagawan i Datù Nemula egoh anay egoh sa medoo tegeIslaél anay migtebow dahiya.

²⁷Na, egoh i Ahab migdineg sa inikagi i Iliyas tegesugkow kagi i Nemula, kiniis di sa ginis di enù ka nesenule, owoy migkawal polo sa binekas sakù owoy pineulan di ma sa kekaen di. Tapay doo migkawal sakù apiya di pa egtudug owoy migpetukééy ma danà di tigtu nebukul.

²⁸Huenan di, mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Iliyas tegeTésbi, ²⁹guwaen di, “Hinaa ko pa sa egoh i Ahab tigtu migpetukééy diyà sa kehaa ku? Na, danà iya wé kepetukééy di, endà pelawà ipetuu ku duu sa kepigtamay ku kenagdi egoh di nehagtay pelawà. Dodoo pigtamayan ku doo sa medoo tugod di amuk sa anak di pa sa mekesambi kenagdi kumedatù.”

^t21:23 Basa ko 2 Medoo Datù 9:30-37.

Ini Sa Egoh I Datù Ahab Nematay

22 ¹Na, telu dé gepalay sa lugay di endà nesegila sa medoo tegeIslaél owoy sa medoo tegeAlam. ²Dodoo egoh sa ketelu di gepalay, miglengen Datù Héhosapat i tegeHuda diyà si Datù Ahab tegeIslaél. ³Na, tapay dé mig-ikagi Datù Ahab i diyà sa medoo pineulu-ulu di, guwaen di, “Nettiigan yu doo nita iya wé menuwa Lamot Galaad sa tinepel sa datù tegeAlam. Maen di ya endà duen sa egbaelan ta anì mekuwa ta dema diyà kenagdi?” ⁴Agulé mig-igsà Datù Ahab i diyà si Datù Héhosapat, guwaen di, “Enù di ya, mebaluy pa diyà keniko amuk umunut ka kenak mangay gumila diyà menuwa Lamot Galaad?”

Migsagbì Héhosapat i, guwaen di, “Na, mebaluy doo enù ka neketapay a dé owoy lagà niko sa medoo sundalu ku owoy sa medoo kudà ku.”

⁵Dodoo mig-ikagi ma Héhosapat i diyà sa datù tegeIslaél, guwaen di, “Muna ki pelawà migsà diyà si Nemula denu sa uyot di.”

⁶Huenan di, igpeumow i Ahab sa epat gatus kedoo tegesugkow di owoy inigsaan di kagda, guwaen di, “Pengayawen ku pa sa Lamot Galaad ataw ka endà?”

Hé, migsagbì da, guwaen da, “Pengayaw ko enù ka petabanen ka i Nemula!”

⁷Dodoo mig-igsà Héhosapat i, guwaen di, “Duen pa sa liyu tegesugkow i Nemula dini sa meigsaan ta uman?”

⁸Agulé migsagbì Ahab i diyà si Héhosapat, guwaen di, “Duen sa liyu mebaluy meigsaan ta denu sa uyot i Nemula, si Mikiyas anak i Imla. Dodoo egkelepuhan ku kagdi enù ka endà egtulonen di duu sa mepion denu kenak, pulung daa polo medaet sa egtulonen di.”

Agulé migsagbì Héhosapat i, guwaen di, “Yaka eg-ikagi iya wé, dodoo dinegen ta polo sa tulonen di.”

⁹Huenan di, igpeumow i Ahab sa sebaen pineulu-ulu di owoy sinugù di, guwaen di, “Petéél yu, mapes yu uwit dini Mikiyas i anak i Imla.”

¹⁰Na, si Datù Ahab tegeIslaél owoy si Datù Héhosapat tegeHuda, migkawal da sa kawal datù owoy mig-ugsad da diyà sa bangkù da diyà sa atung kenà eg-elik medapag diyà sa bengawan sa menuwa Samaliya, owoy egdinegdinegen da sa ketulon sa medoo tegesugkow kagi i Nemula gaa. ¹¹Na, si Sédékiyas anak i Kénaanah sa sebaen diyà sa medoo tegesugkow. Duen sa binaelan di putow éhê medoo sidung hinagtay, owoy mig-ikagi diyà si Ahab, guwaen di, “Ini sa inikagi i Datù Nemula, guwaen di, ‘Lagà ka sa tudu sapì épê sidung putow amuk lugpien ko sa medoo tegeAlam taman meamì da.’”

¹²Hediya ma sa tinulon sa medoo liyu tegesugkow dahiya, guwaen da, “Pengayaw ko sa Lamot Galaad owoy tumaban ka enù ka ipelugpi i Nemula diyà keniko!”

¹³Na, mig-ikagi diyà si Mikiyas sa sinugù egpekuwa kenagdi, guwaen di, “Nesesebaen sa langun tegesugkow egtulon sa egoh di tumaban sa datù, huenan di mepion amuk mekeunut sa ikagiyan ko owoy tulon ko sa mepion ketamanan da.”

¹⁴Dodoo migsagbì Mikiyas i, guwaen di, “Egpengibet a diyà sa nehagtay Nemula, iya daa sa metulon ku sa ikagiyan di kenak.”

¹⁵Na, egoh i Mikiyas migtebow, inigsaan i Datù Ahab, guwaen di, “Mikiyas, enù di ya pengayawen ké pa sa Lamot Galaad ataw ka endà?”

Migsagbì Mikiyas i, guwaen di, “Pengayaw ko owoy tumaban ka enù ka ipelugpi i Nemula diyà keniko!”

¹⁶Dodoo mig-ikagi Ahab i, guwaen di, “Pila dé gulê egpepengibeten ku kuna diyà sa nehagtay Nemula anì tumulon ka daa sa tuu?”

¹⁷Agulé migsagbì Mikiyas i, guwaen di, “Hinaa ku sa medoo tegeIslaél nesepalak diyà sa getan-getan lagà sa medoo kebilibili endà duen tegebantay. Iya sa kagi i Nemula, guwaen di, ‘Endà duen pangulu siini medoo etaw. Huenan di, mepion amuk lumikù da metanà diyà sa hagda menuwa.’”

¹⁸Agulé mig-ikagi Datù Ahab i diyà si Héhosapat, guwaen di. “Beken atu tinulonon ku dé kuna, endà mikagi di mepion denu kenak siini etaw, dodoo anan daa polo medaet?”

¹⁹Mig-uman pa eg-ikagi Mikiyas i, guwaen di, “Dinegdineg yu sa kagi i Datù Nemula! Hinaa ku Nemula i mig-ugsad diyà sa bangkù di owoy duen medoo egsugùsuguen di egtigdeg denu kuwanan di owoy denu bibang di. ²⁰Owoy mig-igsà Nemula i, guwaen di, ‘Ngadan sa umakal si Ahab anì pengayawen di sa Lamot Galaad anì meimatayan?’ Dodoo nesetigesagesa sa sagbì sa medoo egsugùsuguen di. ²¹Agulé duen sa sebaen suguy migpedapag owoy migtigdeg diyà sa taengan i Nemula owoy guwaen di, ‘Aken sa umakal kenagdi.’ ²²Agulé mig-igsà Nemula i, guwaen di, ‘Enù sa ukít keakal ko?’ Migsagbì sa suguy, guwaen di, ‘Mangay a dutu anì pebutbuten ku sa medoo tegesugkow i Ahab.’ Agulé mig-ikagi Nemula i, guwaen di, ‘Meakalan ko kagdi. Na, ipanaw ka dé owoy baeli ko iya wé.’”

²³Agulé mig-uman Mikiyas i eg-ikagi, guwaen di, “Taa ko, pineangay i Datù Nemula sa suguy diyà sa medoo tegesugkow ko anì pebutbuten di kagda, enù ka ipetuu i Nemula dé sa sugsug ko.”

²⁴Agulé migpedapag Sédékiyas i anak i Kénaanah owoy tinagpi di Mikiyas i, owoy guwaen di, “Nengan di sa Suguy i Nemula miglegkà diyà kenak anì mangay mikagi diyà keniko?”

²⁵Migsagbì Mikiyas i, guwaen di, “Metiigan ko doo amuk meuma sa agdaw ko lumidung diyà sa teliwadà bilik sa dalesan.”

²⁶ Agulé migsugù Datù Ahab i, guwaen di, “Sigkem yu Mikiyas i owoy uwit yu diyà si Amon sa ulu-ulu sa menuwa Samaliya owoy diyà si Howas anak ku. ²⁷Owoy tulon yu diyà kenagda anì bilanguwen da siini etaw owoy iya daa sa ibegay da kenagdi epan owoy wayeg taman mekepelikù a metanà kedu diyà gila.”

²⁸ Dodoo mig-ikagi Mikiyas i, guwaen di, “Amuk mekepelikù ka pa metanà, endà tuu sa igsugkow ku kagi i Nemula.” Agulé, mig-ikagi ma diyà sa langun etaw dahiya, guwaen di, “Ketulengi yu sa inikagi ku, hih.”

²⁹ Agulé mig-angay da Datù Ahab i tegeIslaél owoy si Datù Héhosapat tegeHuda epgengayaw diyà menuwa Lamot Galaad. ³⁰ Mig-ikagi Datù Ahab i diyà si Héhosapat, guwaen di, “Amuk meuma sa kesegilaway, pesaling a anì endà mekilala da aken sa datù, dodoo kuna luhubi ko polo sa kawal datù.” Hê, egoh da mig-angay eggila, endà migpekilala Ahab i.

³¹ Dodoo migsugù sa datù tegeAlam diyà sa telu pulù owoy duwa kapitan sa kalitun di eggila, guwaen di, “Yoko egdagseg duu sa medoo tukééy etaw ataw ka sa medoo liyu ulu-ulu, dodoo sa datù tegeIslaél daa sa dagseg yu.” ³² Hê, egoh sa medoo kapitan sundalu mighaa si Héhosapat, iya sa penemdem da kagdi sa datù tegeIslaél, huanan di dinagseg da. Dodoo egoh i

Héhosapat migpetaled eg-ikagi, ³³ netiigan sa medoo kapitan kalitun eggila beken polo kagdi sa datù tegeIslaél. Huanan di, migsabuh da eglohot kenagdi.

³⁴ Dodoo apiya di pa pineampay sa sebaen sundalu tegeAlam daa sa kepanà di, nesugat doo Datù Ahab i. Mineketuen sa seleb diyà sa segametan anit di. Agulé mig-ikagi Ahab i diyà sa tegeuwit sa kalitun di eggila, guwaen di, “Tuing ko siini kalitun ta. Pelaguyan ta sa medoo kuntelà ta enù ka nesugat a.”

³⁵ Na, ligò da egkesetemù egkesegila, egtuelen da daen Datù Ahab i diyà sa kalitun di eg-isalu diyà sa medoo tegeAlam. Neseluh depanug sa saeg sa kalitun di, enù ka meleges sa depanug eglesut diyà sa palì di. Hê, nematay egoh di sumigep dé. ³⁶ Na, egoh di buyu dé eg-eled sa agdaw, dinineg sa langun sundalu tegeIslaél sa metaled kagi nesessedowsedow, guwaen di, “Anì lumikù dé sa uman sebaen etaw diyà sa hagdi menuwa owoy diyà sa hagdi tanà.”

³⁷ Na, egoh di nematay dé Datù Ahab i tegeIslaél, inuwit da diyà menuwa Samaliya owoy iglebeng da dahiya. ³⁸ Agulé pineguséén da sa kalitun di eggila diyà sa linaw diyà menuwa Samaliya, sa atung kenà sa medoo tegepediyangdang egpedigus. Agulé dinilà sa medoo tuyang sa depanug i Ahab, enù ka neketuu dé sa inikagi i Datù Nemula.”

³⁹Na, sa medoo gugud denu sa kedadù i Ahab owoy sa langun binaelan di lapeg sa kepetigdeg di sa dinelingdingan tinelesekan ungal élépanti owoy sa kepekutà di sa medoo menuwa, nekesulat diyà sa libelu denu sa medoo datù diyà tanà Islaél. ⁴⁰Na, egoh di nematay dé, iya sa nekesambi kenagdi egpedatù sa anak di si Ahasiyas.

Ini Denu Si Datù Héhosapat TegeHuda

⁴¹Na, egoh di epat dé gepalay sa kekamal i Datù Ahab diyà tanà Islaél, iya pelawà peedung pedatù Héhosapat i anak i Asa diyà tanà Huda. ⁴²Telu pulù owoy lima dé gepalay sa kelukesan i Héhosapat egoh di migkedatù owoy duwa pulù owoy lima gepalay sa lugay di migkamal diyà Héhusalém. Iya sa inay di si Asuba anak i Silhi. ⁴³Tigtu inilingan i Héhosapat sa mepion adat i Asa emà di, owoy binaelan di sa metudà diyà sa kehaa i Datù Nemula. Dodoo endà kinedanan di duu sa medoo simbaan diyà sa getan-getan. Huenan di, tapay doo eg-ulow sa medoo etaw sa mepion ngadeg dahiya owoy tapay ma doo sa keimatay da hinagtay amuk egsimbà da dahiya. ⁴⁴Mepion ma sa kesedumaway i Héhosapat owoy sa datù tegeIslaél.

⁴⁵Na, sa medoo gugud denu sa kedadù i Héhosapat owoy sa langun binaelan di lapeg sa ketaban di eggila, nekesulat diyà sa libelu denu sa medoo datù diyà tanà Huda. ⁴⁶Hinemagawan

di kedu diyà tanà Huda sa langun maama owoy bayi tegepediyangdang eg-ugpà diyà sa medoo simbaan da, sa endà hinemagawan i Asa duu emà di egoh anay. ⁴⁷Na, egoh iya, endà duen datù diyà tanà Idumiya, huenan di egkamalen daa sa sengel i Héhosapat.

⁴⁸Na, igpebael i Héhosapat sa medoo dakek kumpit anì peangayen di dutu tanà Opil dò anì kumuwa bulawan. Dodoo endà nekelayag da enù ka nedaetan da diyà sa dungguan Ésiyon-gébél. ⁴⁹Egoh iya, mig-ikagi diyà si Héhosapat Ahasiyas i anak i Ahab, guwaen di, “Peunut ko diyà sa kelayag sa medoo egsugùsuguen ko sa medoo etaw ku.” Dodoo mig-eked Héhosapat i.

⁵⁰Na, egoh i Héhosapat nematay dé, iglebeng da diyà sa lebengan sa medoo tupù di diyà sa menuwa i Dabid. Agulé, sa anak di si Holam sa migpesambi kenagdi egpedatù.

Ini Denu Si Datù Ahasiyas TegeIslaél

⁵¹Na, egoh di sepulù owoy pitu dé gepalay sa kekamal i Datù Héhosapat diyà tanà Huda, iya pelawà peedung pedatù Ahasiyas i anak i Ahab diyà tanà Islaél. Duwa gepalay sa lugay di migkamal diyà menuwa Samaliya diyà tanà Islaél. ⁵²Dodoo medaet sa binaelan di diyà sa kehaa i Datù Nemula, enù ka inilingan di sa medaet adat sa emà di owoy sa inay di. Owoy inilingan

di ma sa medaet adat i Datù Héloboam anak i Nébat egoh anay egoh di mig-enggat sa medoo tegeIslaél anì mael da salà. ⁵³Pinangunutan di owoy egpenemulawen di sa

inetaw Baal. Huenan di, tigtu pinebulit di Datù Nemula i, sa Nemula egpigtuuwen sa medoo tegeIslaél, lagà medaa sa binaelan sa emà di si Ahab egoh anay.